ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Återrapport

Uppdrag att studera felaktiga utbetalningar av vissa ersättningar

Af 00009 6.0 (2022-10-26)

Arbetsförmedlingen
Författare: Arbetsförmedlingen
Datum: 2026-10-05
Diarienummer: Af-2024/0120 8253

Förord

Denna rapport har tagits fram med anledning av regeringsbeslut Fi2024/01861 samt Fi2024/02405 Uppdrag att redovisa felaktiga utbetalningar av vissa ersättningar.

”Regeringen ger i enlighet med 6§ förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (förordningen om korrekta utbetalningar), Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF), Migrationsverket och Pensionsmyndigheten (Välfärdsmyndigheterna) i uppdrag att studera omfattningen av felaktiga utbetalningar av de ersättningar som framgår av bilaga 2 samt vad felaktigheterna beror på, i enlighet med vad som anges i bilagan.”

Myndigheterna ska, senast den 5 oktober vart fjärde år, med start 2026, rapportera sitt arbete med studierna till Utbetalningsmyndigheten och regeringen. Myndigheterna ska vid samma tillfälle redovisa för Utbetalningsmyndigheten och regeringen vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa korrekta utbetalningar samt resultatet av dessa.

Studien är genomförd i enlighet med 7 § första stycket punkt 3 i förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen, och kompletterande beslut från regeringen (Fi2021/03247, Fi2022/00107). I uppdraget ingår också att studera vad felaktigheterna beror på. Enligt regeringsbeslutet ska alla väsentliga risker ingå i myndigheternas studier.

Studien från Arbetsförmedlingen omfattar felaktiga utbetalningar inom arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb.

Rapporten är framtagen av analysavdelningen i nära samarbete med Enheten uppföljning och kontroll. Beslut i ärendet har fattats av överdirektör Thomas Hagman. Föredragande har varit kvalificerad handläggare Emilie Videnord och Christoffer Eriksson. Övriga som deltagit i den slutgiltiga handläggningen är Fredrik Mörtberg Rudell, stabschef analysavdelningen, Fredrik Cullberg Jansson, tf. chef på enheten utvärdering samt Lars Lindvall, tf. analysdirektör. Beslutet är fastställt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Beslutet är fastställt digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.

Thomas Hagman

Överdirektör

Emilie Videnord

Kvalificerad handläggare

Innehåll

Förord 3
Sammanfattning 7
Resultat 7
Jämförelser över tid 8
Genomförda åtgärder 9
1 Inledning 10
1.1 Uppdraget 10
1.2 Syfte 10
1.3 Metod 11
1.4 Avgränsningar 11
2 Tidigare genomförda studier och vidtagna åtgärder 11
2.1 Felaktiga utbetalningar 2018 12
2.2 Felaktiga utbetalningar 2021 12
2.3 Vidtagna åtgärder för att säkerställa korrekta utbetalningar 15
3 Ersättningar som studeras 18
3.1 Lönebidrag 18
3.2 Nystartsjobb 20
3.3 Etableringsjobb 21
3.4 Antalet anställningar med stöd minskar 21
4 Felaktiga utbetalningar – definitioner och kategorier 23
4.1 Tre delstudier 23
4.2 Risker som studeras 24
4.3 Kategorisering av risker 28
4.4 Risker som inte studeras empiriskt 35
5 Metod och avgränsningar 36
5.1 Rampopulation 36
5.2 Urvalsdesign 38
6 Resultat per delstudie 41
6.1 Delstudie 1 – Aktgranskning 41
6.2 Delstudie 2 – Kontrollutredning 43
6.3 Delstudie 3 – Registeranalys 53
6.4 Svårmätbara risker 66
7 Sammanräknat resultat 67
7.1 Resultat totalt, per stödform 67
7.2 Resultat för olika kategorier av risker 68
7.3 Resultat för helåret 2025 71
8 Avslutande diskussion 72

8.1 Resultat och slutsatser 72
Referenser 76
Bilagor 77
Bilaga 1. Krav på arbetsgivare för att få lönestöd 77
1.1 Krav 77
Bilaga 2. Kontroll av arbetsgivare 80
2.1 Uppgifter som kontrolleras enligt förordningen 80
Bilaga 3. Sammanräkning av delstudierna 84
3.1 Praktiskt tillvägagångssätt för att hantera multipla träffar/dubbelträffar: ... 84
3.2 Metod för sammanvägning av studier föreslagen av Utbetalningsmyndigheten UBM (tidigare av ESV) 85
Bilaga 4. Beskrivning av registeranalysen 87
4.1 Arbetsförmedlingens register 87
4.2 Skatteverket 87
4.3 Migrationsverket 92
4.4 Försäkringskassan 93
4.5 CSN 97
Bilaga 5. Formelsamling 99

Sammanfattning

På uppdrag av regeringen har Arbetsförmedlingen studerat omfattningen av de felaktiga utbetalningarna för arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb. Studien är genomförd i enlighet med 7 § första stycket punkt 3 i förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen, och kompletterande beslut från regeringen (Fi2021/03247, Fi2022/00107). Enligt uppdraget ska studien redovisa dels vad de felaktiga utbetalningarna beror på, dels vem som kan anses ha orsakat felet. Vidare ska alla väsentliga risker inkluderas, vilket innebär att även så kallade svårmätbara risker studeras.

Den här rapporten redovisar resultaten från den omfattningsstudie som genomförts. I studien redovisas dels antalet och andelen felaktiga utbetalningar, dels de belopp som bedöms ha betalats ut felaktigt. I enlighet med uppdraget redovisas resultaten per stödform och uppdelat efter (1) vem som bedöms ha orsakat felet, (2) huruvida felet är misstänkt avsiktligt eller inte, och (3) om felet kan anses vara systemövergripande eller ersättningsspecifikt.

Att minska förekomsten av fel och motverka missbruk av välfärdssystemen anges i Arbetsförmedlingens verksamhetsplan för 2026–2028 som ett av de viktigare målen för myndigheten. Resultaten i den här rapporten bedöms kunna bidra till att uppnå det målet då ökad kunskap om vilka risker som finns bedöms kunna ha direkt praktisk betydelse i arbetet med att utforma nya effektiva och ändamålsenliga arbetssätt, processer, och systemstöd.

Resultat

Resultaten bygger på tre delstudier: aktgranskning, kontrollutredning och registerstudie. I aktgranskningen och kontrollutredningen genomförs manuella granskningar av ett mindre antal slumpmässigt dragna utbetalningar. Registerstudien är en totalundersökning där samtliga utbetalningar studeras. För att kunna redovisa resultat på utsatt tid har det, i samtliga tre delstudier, varit nödvändigt att utgå från utbetalningar som skett under perioden från och med juni 2024 till och med juli 2025. Resultatet för denna ettårsperiod används sedan för att skatta omfattningen av de felaktiga utbetalningarna för helåret 2025.

För att uppskatta omfattningen av de felaktiga utbetalningarna studeras totalt 16 risker: om studien ger en träff för någon (minst en) av dessa anses en felaktig utbetalning ha ägt rum. Eftersom det kan ha förekommit felaktigheter som inte täcks in av de 16 riskindikatorerna kommer studien inte upptäcka alla potentiella fel som kan ha förekommit under den studerade perioden. Det är samtidigt viktigt att poängtera att en träff baserat på en viss indikator inte automatiskt implicerar att en felaktig utbetalning faktiskt förekommit.

För perioden juni 2024 till juli 2025 är de huvudsakliga resultaten enligt följande:

- För lönebidrag uppskattas 805,2 miljoner kronor betalats ut felaktigt, vilket motsvarar 7,63 procent av det totala utbetalade beloppet för lönebidrag under perioden. Motsvarande siffror för nystartsjobb är 288,6 miljoner kronor respektive 10,44 procent.

- Den största felkällan för både lönebidrag och nystartsjobb är att felaktiga uppgifter lämnats av arbetsgivarna i samband med ansökan. Vidare gäller att huvuddelen av de felaktigt utbetalda beloppen härstammar från vad som definieras som misstänkt avsiktliga fel. Dessa resultat är i linje med vad som framkom i 2023 års omfattningsstudie.

- I aktgranskningen uppskattas de felaktiga utbetalningarna för lönebidrag till 175,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,25 procent av det totala utbetalda beloppet under perioden.

- I kontrollutredningen uppskattas de felaktigt utbetalningarna avseende lönebidrag till 624,3 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,91 procent av det totala utbetalda beloppet under perioden. Motsvarande siffror för nystartsjobb är 272 miljoner kronor respektive 9,84 procent.

- I registeranalysen uppskattas de felaktigt utbetalningarna för lönebidrag till 5,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,05 procent av det totala utbetalda beloppet under perioden. Motsvarande siffror för nystartsjobb är 16,6 miljoner kronor respektive 0,60 procent.

- För etableringsjobb görs bedömningen att inga felaktiga utbetalningar förekommit under den studerade perioden.

Under antagandet att andelarna för de felaktigt utbetalda beloppen är konstanta över tid – samma andelar för helåret 2025 som för perioden juli 2024-juni 2025 – uppskattas totalt, för lönebidrag, 794,5 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2025. För nystartsjobb är motsvarande siffra 235,6 miljoner kronor.

Av uppdraget framgår att även så kallade svårmätbara risker ska omfattas. Här har tre kategorier av risker identifierats: skenanställningar, påtryckningar och otillräcklig information. Notera att dessa risker inte studeras empiriskt och därför inte ingår i de ovan redovisade totalskattningarna av de felaktigt utbetalda beloppen. I de grova bedömningar som görs uppskattas, för lönebidrag, 305 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt. Motsvarande belopp för nystartjobb är 58 miljoner kronor. I omfattningsstudien från 2023 var motsvarande belopp för lönebidrag 291 miljoner kronor och för nystartsjobb 87 miljoner kronor.

Jämförelser över tid

Arbetsförmedlingen har tidigare genomfört två omfattningsstudier. Den första studien (den så kallade KUT-studien) genomfördes 2021 och avsåg utbetalningar som gjordes under 2018. Den andra studien genomfördes 2023 och avsåg utbetalningar som

genomförts under 2021. KUT-studien visade att uppskattningsvis 4,1 procent av ersättningen för lönebidrag och 7,2 procent av ersättningen för nystartsjobb hade betalats ut felaktigt under 2018. Omfattningsstudien från 2023 visade att för lönebidrag hade 1 060 miljoner kronor betalats ut felaktigt, vilket motsvarade 9,5 procent av det totala utbetalade beloppet för lönebidrag. Motsvarande siffror för nystartsjobb var 266 miljoner kronor respektive 7,8 procent.

Det är viktigt att poängtera att det är svårt att rakt av jämföra resultaten från de olika omfattningsstudier som genomförts. Detta gäller särskilt jämförelser med KUT-studien, eftersom denna skiljer sig väsentligt i fråga om metod och genomförande.

De skillnader i resultat mellan föreliggande studie och 2023 års omfattningsstudie behöver också tolkas med försiktighet. Detta eftersom det finns viktiga skillnader mellan studierna, både vad gäller antaganden, metoder och definitioner, och vad gäller yttre förutsättningar. Ett viktigt exempel är att rampopulationen i föreliggande studie definieras på ett nytt sätt. Vidare används i den här omfattningsstudien, i vissa fall, andra definitioner av de risker som studeras. Under perioden sedan den tidigare studien har dessutom volymerna avseende både lönebidrag och nystartsjobb förändrats.

Genomförda åtgärder

Arbetsförmedlingen har, sedan genomförandet av 2023 års omfattningsstudie, vidtagit flera åtgärder för att motverka felaktiga utbetalningar. Myndigheten har, efter en översyn av kontrollverksamheten under 2024–2025, inrättat ett nytt verksamhetsområde med syftet att skapa de organisatoriska förutsättningarna för en effektivare kontrollverksamhet. Verksamhetsområdet ansvarar för myndighetens samlade kontroller inför, under och efter beslut.

Vidare har verksamheten för oannonserade kontrollbesök hos arbetsgivare etablerats permanent. De inspektörer som har till uppgift att utföra dessa oanmälda besök finns idag placerade i samtliga regioner, vilket ger förbättrade förutsättningar för ändamålsenlig kontroll av arbetsgivare i hela landet.

Till följd av de förordningsförändringar som trädde i kraft 1 december 2022 har myndigheten infört förbättrade automatiska kontroller av arbetsgivare som ansöker om lönestöd. Den automatisering som genomförts har, bland annat, skapat effektivare verktyg för att identifiera, och neka stöd till, oseriösa arbetsgivare.

Slutligen har Arbetsförmedlingen utvecklat metoder för att utnyttja den information om potentiella risker som tillhandhålls av Utbetalningsmyndigheten (UBM). Samarbetet med Utbetalningsmyndigheten utvecklas kontinuerligt, bland annat genom att nya granskningsområden definieras.

1 Inledning

För att ett högt förtroende för välfärdssystemen ska kunna upprätthållas är det centralt att de utbetalningar som görs inte är felaktiga. Som ett led i att minska omfattningen av felaktigheter har Arbetsförmedlingen, på uppdrag av regeringen, genomfört en omfattningsstudie avseende felaktiga utbetalningar inom arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb.

Syftet med de tre stödformer som omfattas är att skapa incitament att anställa genom att kompensera arbetsgivare ekonomiskt. Lönebidrag är det enskilt mest omfattande stödet, med utbetalningar motsvarande omkring 11 miljarder kronor per år under 2024 och 2025. Utbetalningar till följd av nystartsjobb är mindre omfattande men fortfarande betydande, motsvarande omkring 2 miljarder kronor per år. Antalet arbetssökande med stöd i form av etableringsjobb är fortfarande få, varför utbetalningarna per år är betydligt lägre (omkring 6,4 miljoner kronor) än för de andra två stöden.

1.1 Uppdraget

Studien är genomförd på uppdrag av regeringen i enlighet förordningen (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen. Enligt de instruktioner som getts ska Arbetsförmedlingen studera omfattningen av och orsakerna till fel avseende hela eller delar av året 2025. Resultaten ska redovisas per stödform och för olika kategorier av risker. Samtliga risker som bedöms väsentliga ska ingå i studien, inklusive svårmätbara fel där kontrollmetoder saknas. Resultaten ska dessutom gå att jämföra över tid.

Senast den 5 oktober 2026 ska arbetet redovisas till dels Utbetalningsmyndigheten (UBM) dels regeringen. Vid samma tillfälle ska myndigheterna redovisa för UBM och regeringen vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa korrekta utbetalningar sedan föregående studie samt resultatet av dessa.

1.2 Syfte

I enlighet med det uppdrag Arbetsförmedlingen fått uppskattas omfattningen av de felaktiga utbetalningarna under 2025, för de tre arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb. I rapporten redovisas dels antalet och andelen felaktiga utbetalningar, dels de belopp som betalats ut felaktigt. Resultaten redovisas per stödform, med syftet att ge en bild av hur mycket felen varierar mellan dem. Resultaten redovisas dessutom för kategorier av risker. Detta för att visa hur stor del av felen som (1) orsakats av de arbetsgivare som sökte stöden respektive av Arbetsförmedlingen, (2) är misstänkt avsiktliga och (3) är systemövergripande respektive ersättningsspecifika.

1.3 Metod

Omfattningsstudien består av tre delstudier. I två av dessa genomförs manuella granskningar av ett mindre antal slumpvis dragna utbetalningar. Den återstående delstudien genomförs som en totalundersökning där samtliga utbetalningar i rampopulationen inkluderas. Resultaten från respektive delstudie redovisas först var för sig. I de två studier som bygger på urval ges resultaten både för urvalen och för rampopulationen, där resultaten för rampopulationen utgörs av punkskattningar samt konfidensintervall. I ett sista steg används resultaten från samtliga delstudier för att skatta omfattningen av de felaktiga utbetalningarna totalt sett. De utbetalningar som studeras avser perioden juni 2024 till juli 2025. Resultatet för denna ettårsperiod används för att skatta felet för helåret 2025.

1.4 Avgränsningar

För att uppskatta omfattningen av de felaktiga utbetalningarna identifieras de risker som anses väsentliga. Det är dessa 16 risker som används för att upptäcka förekomsten av fel: om studien ger en träff för någon (minst en) av dessa anses en felaktig utbetalning ha ägt rum. Eftersom det kan ha förekommit felaktigheter som inte täcks in av de 16 riskindikatorerna kommer studien inte upptäcka alla potentiella fel som kan ha förekommit under den studerade perioden. Notera också att en träff (i någon av delstudierna) baserat på en viss indikator inte är samma sak som att en felaktig utbetalning faktiskt förekommit. I de allra flesta fall torde en träff kunna likställas med att fel förekommit, men det går inte att utesluta att utbetalningen är korrekt.

Rapporten bygger vidare på de omfattningsstudier som Arbetsförmedlingen genomförde 2021 respektive 2023, där felaktiga utbetalningar för år 2018 respektive 2021 undersöktes. I viss utsträckning kan de resultat som redovisas här jämföras med de resultat som redovisats tidigare (Arbetsförmedlingen, 2021 och 2023). Samtidigt finns viktiga skillnader dels vad gäller antaganden och tillvägagångssätt, dels i fråga förändringar i regelverk och förändringar studiepopulationens sammansättning – som i sig skulle kunna påverka vilka resultat som nås. Således bör de skillnader som finns mellan olika studier tolkas med försiktighet.

2 Tidigare genomförda studier och vidtagna åtgärder

Arbetsförmedlingen har i två tidigare studier undersökt förekomsten av felaktiga utbetalningar av ekonomiskt stöd till arbetsgivare.[1] Nedan redovisas kortfattat de viktigaste resultaten från dessa två tidigare studier. I avsnittet beskrivs också

[1] Studien undersöker endast utbetalningar avseende stöd som riktar sig till arbetsgivare. Felaktiga utbetalningar avseende stöd till individer undersöks således inte.

övergripande det arbete som myndigheten initierat under senare år i syfte att minska förekomsten av felaktigheter i samband med utbetalningar.

2.1 Felaktiga utbetalningar 2018

Den första omfattningsstudien genomfördes inom ramen för det arbete som leddes av Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.[2] Syftet med den så kallade KUT-studien var att uppskatta omfattningen av felet för lönebidrag respektive nystartsjobb, för utbetalningar som gjordes under 2018. I studien användes två separata slumpmässiga urval, ett urval bestående av 500 ärenden som rörde nystartsjobb och ett urval bestående av 500 ärenden som rörde lönebidrag. Urvalen granskades i två delstudier. Dels genomfördes en manuell aktgranskning utifrån författningsstyrda uppgifter, dels användes registeranalys där information i administrativa register låg till grund för upptäckten av fel. KUT-studien visade att 4,1 procent av ersättningen för lönebidrag och 7,2 procent av ersättningen för nystartsjobb hade betalats ut felaktigt under 2018. I den här rapporten presenteras inga ytterligare resultat från 2021 års KUT-studie. Detta eftersom studien bedöms skilja sig så pass mycket från föreliggande omfattningsstudie att eventuella skillnader i resultat inte går att tolka.

2.2 Felaktiga utbetalningar 2021

Den andra omfattningsstudien genomfördes 2023 i enlighet med förordning (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.[3] Syftet var att granska utbetalningar som gjordes under 2021, för de tre arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställning (Arbetsförmedlingen, 2023). För att kunna identifiera olika typer av fel genomfördes tre olika delstudier: en registeranalys, en kontrollstudie, och en aktgranskning. I registeranalysen användes automatiserade, mer övergripande, kontroller av registeruppgifter. Kontrollstudien och aktgranskningen syftade i stället till att identifiera mer svårupptäckta fel, med hjälp av mer detaljerad manuell granskning. Registeranalysen genomfördes som en totalundersökning medan övriga två delstudier byggde på slumpmässiga urval, där det ena urvalet bestod av 1 000 ärenden som rörde nystartsjobb och det andra urvalet bestod av 1 000 ärenden som rörde lönebidrag. I registeranalysen studerades alla tre stödformer. I kontrollutredningen studerades lönebidrag och nystartsjobb medan aktgranskningen endast omfattade lönebidrag.

Tabeller 1–3 nedan sammanfattar delar av resultaten.[4] I tabell 1 presenteras andelen felaktiga utbetalningar för respektive delstudie, uppdelat per stratum (små respektive stora arbetsgivare) och typ av arbetsgivarstöd. Tabellen utelämnar resultaten för yrkesintroduktionsanställning eftersom registeranalysen visade att det inte förekom

[2] Resultatet av detta arbete finns redovisat i Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen, SOU 2019:59.
[3] Se Fi2021/03247 och Fi2022/00107.
[4] Se Arbetsförmedlingen (2023) för en detaljerad redovisning av samtliga resultat. Omfattningsstudien som avsåg utbetalningar under 2021 liknar i flera avseenden den omfattningsstudie som redovisas här. Samtidigt finns viktiga skillnader som försvårar jämförelser. I avsnitt 5 diskuteras vissa av dessa skillnader.

några fel för denna stödform. Högst andel felaktiga ärenden identifierades i kontrollutredningen, där drygt 8 procent av ärendena för lönebidrag och drygt 9 procent av ärendena för nystartjobb bedömdes som felaktiga. Dessa fel berodde till stor del på att arbetsgivaren inte hörsammat kontrollutredarnas begäran om att skicka in underlag som krävs för att styrka rätten till det utbetalda stödet. Noterbart är att för nystartsjobb var omfattningen på felet väsentligt större för utbetalningar som gjordes till små arbetsgivare i privat sektor (där nästan 16 % av ärendena uppskattades vara felaktiga).[5]

Tabell 1: Resultat från 2023 års omfattningsstudie. Andel (%) felaktiga ärenden per stödform och stratum i de olika delstudierna.

Stödform	Stratum	Akt-granskning	Kontroll-utredning	Register-analys	Totalt
Lönebidrag	1	1,88	7,29	0,15	
	2	1,36	10,66	0,33	
	Skattning	1,69	8,52	0,21	**9,49**
Nystartsjobb	1	-	5,36	0,82	
	2	-	15,75	1,41	
	Skattning	-	9,74	1,07	**7,82**

Noter: Stratum 1 utgörs av offentliga och större privata arbetsgivare (minst 10 anställda). Stratum 2 utgörs av utgörs av privata arbetsgivare med färre än 10 anställda. Notera att för registeranalysen redovisas exakta siffror eftersom resultaten bygger på en totalundersökning.

De två andra delstudierna visade på betydligt färre fel. I aktgranskningen uppgick andelen felaktiga utbetalningar för lönebidrag till under två procent, oavsett stratum. I registeranalysen bedömdes 0,21 procent av utbetalningarna för lönebidrag och 1,07 procent av utbetalningarna för nystartsjobb vara felaktiga. En viktig slutsats är således att det totala felet till stor del förklaras av de fel som identifierades i kontrollutredningen.

Tabell 2 visar motsvarande resultat för de felaktigt utbetalda beloppen. Det felaktigt utbetalda beloppet för lönebidrag skattades till drygt 1 060 miljoner kronor. Motsvarande siffra för nystartsjobb var drygt 265 miljoner kronor. En slutsats är att betydligt mer pengar betalades ut felaktigt genom lönebidragen än genom nystartsjobben. Återigen är det tydligt att det totala felet – både avseende lönebidrag och avseende nystartsjobb – till stor del drivs av felen som hittades i kontrollutredningen.

[5] De skillnader som finns mellan stratum i övrigt är inte statistiskt säkerställda, vilket tyder på att det inte fanns någon skillnad mellan små privata arbetsgivare och övriga arbetsgivare avseende andelen felaktigt utbetalda belopp.

Tabell 2: Resultat från 2023 års omfattningsstudie. Felaktiga belopp (kronor) per stödform och stratum, uppdelat efter respektive delstudie.

Stödform	Stratum	Akt-granskning	Kontroll-utredning	Register-analys	Totalt
Lönebidrag	1	843 722	1 193 960	1 292 780	
	2	1 064 387	2 018 528	2 358 482	
	Skattning	222 480 804	852 345 231	3 651 262	**1 060 643 075**
Nystartsjobb	1	-	371 757	7 800 227	
	2	-	2 113 196	8 895 855	
	Skattning	-	264 481 238	16 696 082	**265 854 603**

Noter: Stratum 1 utgörs av offentliga och större privata arbetsgivare (minst 10 anställda). Stratum 2 utgörs av utgörs av privata arbetsgivare med färre än 10 anställda. Notera att för registeranalysen redovisas exakta siffror eftersom resultaten bygger på en totalundersökning.

Slutligen visar tabell 3 övre och undre gränser för andelen felaktiga ärenden och för det felaktigt utbetalda beloppet, för lönebidrag respektive nystartsjobb. Det felaktigt utbetalda beloppet för lönebidrag hade en nedre gräns på ca 851 miljoner kronor och en övre gräns på ca 1 270 miljoner kronor. För nystartsjobb skattades den nedre gränsen till ca 212 miljoner kronor och den övre gränsen till ca 319 miljoner kronor. Således kvarstår slutsatsen att det var genom lönebidragen som mest pengar betalades ut felaktigt under 2021.

Tabell 3: Resultat från 2023 års omfattningsstudie, totalt per stödform. Andel (%) felaktiga utbetalningar och felaktigt utbetalt belopp (kronor). Punktskattning samt lägre och övre gräns i 95-procentigt konfidensintervall.

Stödform		Punktskattning	Nedre gräns	Övre gräns
Lönebidrag	Andel (%)	9,49	7,62	11,37
	Belopp	1 060 643 075	851 143 815	1 270 142 335
Nystartsjobb	Andel (%)	7,82	6,24	9,4
	Belopp	265 854 603	212 258 973	319 450 232

Resultaten redovisades dessutom uppdelat efter vem som ansetts ha orsakat felen. Drygt 837 miljoner kronor (ca 79 procent) av de felaktiga utbetalningarna inom lönebidrag bedömdes ha orsakats av arbetsgivare (de arbetsgivare som ansökte om stöden), medan 223 miljoner (ca 20 procent) bedömdes ha orsakats av Arbetsförmedlingen. För nystartsjobb bedömdes 253 miljoner kronor (ca 95 procent) av de felaktiga utbetalningarna ha orsakats av arbetsgivare och 13 miljoner kronor (5 procent) av myndigheten. Majoriteten av felen bedömdes alltså ha orsakats av arbetsgivarna som sökte stöden, både avseende lönebidrag och avseende nystartsjobb. Samtliga fel som orsakats av arbetsgivarna, både för lönebidrag och för nystartsjobb, bedömdes som misstänkt avsiktliga.

I avsnitt 6 och 7 redovisas vissa ytterligare resultat från 2023 års omfattningsstudie. Syftet är att ge läsaren vissa referenspunkter. Det sagt är det viktigt att hela tiden ha med sig att resultaten från föreliggande omfattningsstudie och den närmast föregående inte rakt av kan jämföras. I avsnitt 5 diskuteras mer ingående vilka skillnader som finns mellan studierna.

2.3 Vidtagna åtgärder för att säkerställa korrekta utbetalningar

Enligt det uppdrag som finns i den reviderade förordningen (2021:663) ska respektive myndighet ge en beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa korrekta utbetalningar och resultatet av dessa åtgärder.[6] I följande sju delavsnitt ges, i enlighet med denna instruktion, en övergripande genomgång av det viktigaste arbetet som genomförts på Arbetsförmedlingen för att minska förekomsten av fel sedan omfattningsstudien som genomfördes 2023.

Som framgår har myndigheten ett särskilt fokus på att stärka kontrollen av de arbetsgivare som beviljas stöd. Utöver detta har resurser även lagts på att öka medvetenheten hos medarbetarna om vikten av att minska risken för felaktiga utbetalningar.

2.3.1 Inrättande av nytt verksamhetsområde

Verksamhetsområde Korrekta utbetalningar har funnits på myndigheten sedan 1 januari 2026. Etableringen har skett mot bakgrund av en översyn av kontrollverksamheten som gjordes under 2024–2025 och som skapar de organisatoriska förutsättningar som krävs för att intentionerna med myndighetens kontrollverksamhet ska kunna uppnås.

Verksamhetsområdet ansvarar för myndighetens samlade kontroller inför, under och efter beslut. Syftet med dessa kontroller är att förebygga, förhindra, upptäcka och hantera felaktiga utbetalningar, bidragsbrott och bedrägerier eller annan välfärdsbrottlighet. Verksamhetsområdet ansvarar också för att driva utveckling, effektivisering och lärande på området, bland annat genom metoder för riskbaserade analyser och urval samt att samverka med andra myndigheter.

2.3.2 Automatiserade arbetsgivarkontroller

I juni 2022 beslutade regeringen om förändringar i de förordningar som reglerar de stöd och insatser som Arbetsförmedlingen beslutar om. Förordningsförändringarna byggde på den hemställan Arbetsförmedlingen gjorde i maj 2021 och innebar förändringar i de villkor som arbetsgivare och anordnare ska uppfylla. Förordningsförändringarna som trädde i kraft 1 december 2022 innebar utökade möjligheter för Arbetsförmedlingen att stoppa oseriösa aktörer och bidragsbrottslighet samt att förhindra och motverka felaktiga beslut och utbetalningar. Detta genom att de gav Arbetsförmedlingen bättre förutsättningar att avstå från att bevilja stöd och bidrag

[6] Se närmare den reviderade förordningen (2021:663) 7 § sista stycket.

och att förlägga arbetsmarknadspolitiska insatser hos arbetsgivare och anordnare som bedöms inte uppfylla eller inte kommer uppfylla de villkor som ställs.[7]

För arbetsgivarkontrollen har förordningsförändringarna inneburit både att nya regler behövt utvecklas för den automatiska kontrollen och ett förändrat arbetssätt. Inledningsvis skedde förändringarna i arbetsgivarkontrollen utifrån de nya villkor där Arbetsförmedlingen inte får bevilja stöd, bidrag eller ett arbetsmarknadspolitiskt program eller insats. Allteftersom dessa automatiska kontroller var på plats förflyttades fokus till att utveckla kontroller för de villkor där Arbetsförmedlingen har möjlighet att avstå från att bevilja ett stöd, bidrag eller ett arbetsmarknadspolitiskt program eller insats. Det har bland annat utvecklats och införts kontroller för att fånga upp arbetsgivare och anordnare som tidigare orsakat felaktiga utbetalningar och av arbetsgivares ekonomi. Detta är ett arbete som alltjämt fortgår och vid sidan om utvecklingen av både automatiska och manuella kontroller har ett stort arbete gjorts med öka medvetenheten hos arbetsförmedlarna.

2.3.3 Införande av oanmälda kontrollbesök hos arbetsgivare med stöd

Arbetsförmedlingen genomförde en pilotverksamhet under 2023 med oannonserade kontrollbesök hos arbetsgivare som får lönestöd från myndigheten. Kontrollbesök har till syfte att komplettera skrivbordsutredningar med en uppföljning på plats och är gynnsamma för att upptäcka fler felaktiga utbetalningar. Verksamheten permanentades därför under 2024.

Inspektörer är placerade i samtliga regioner för att kunna genomföra oannonserade arbetsgivarbesök vid misstanke om felaktiga utbetalningar när det gäller Arbetsförmedlingens stöd till arbetsgivare, genomföra stickprov genom oanmälda arbetsgivarbesök utifrån exempelvis riskbaserade urval, för att upptäcka och motverka felaktiga utbetalningar, bidragsbrott och bedrägerier. Inspektörerna bemannar även de regionala centren mot arbetslivskriminalitet.

För att ytterligare kunna öka upptäckandegraden av felaktiga utbetalningar har Arbetsförmedlingen lämnat in en hemställan om att myndigheten ska få tydligare och utökade befogenheter för oannonserade kontrollbesök.

2.3.4 Samarbete med Utbetalningsmyndigheten

Utifrån observationer som gjordes i den förra studien avseende personer med beslut om lönebidrag som samtidigt har utfört arbete/fått lön av en annan arbetsgivare har Utbetalningsmyndigheten under 2025 levererat 267 underrättelser till Arbetsförmedlingen. Utbetalningsmyndigheten levererade även 18 underrättelser baserade på geodata/IP-adresser som avser misstänkt utlandsvistelse under samma år. De 285 underrättelserna resulterade att Arbetsförmedlingen förhindrade felaktiga utbetalningar på närmare 14 miljoner kronor och 18 polisanmälningar skickade till Polismyndigheten. Samarbetet med Utbetalningsmyndigheten utvecklas konstant

[7] Läs mer om villkorsförändringarna i bilaga 1 och om arbetsgivarkontrollerna i bilaga 2.

med nya granskningsområden där Arbetsförmedlingen inte har tillgång till lika omfattande data.

2.3.5 Stärka kvaliteten i handläggningen av lönestöd

Arbetet med att stärka kvaliteten i handläggningen av lönebidrag och nystartsjobb på Arbetsförmedlingen bedrivs löpande genom kontinuerlig kompetensutveckling och systematisk uppföljning. Utgångspunkten är att handläggningen sker i enlighet med gällande rutiner och regelverk med målet att uppnå en effektiv och rättssäker handläggning. Tyngdpunkten i arbetet ligger därför på att stödja en korrekt och enhetlig tillämpning i den löpande handläggningen.

Basen i arbetet utgörs av kvalitetsuppföljning och ärendegranskning på individnivå, kombinerat med individuella resultatdialoger där återkoppling ges till handläggare. Genom detta kan brister identifieras och följas upp med riktat stöd och kompetensutveckling.

Arbetssättet syftar till att successivt stärka handläggarnas förmåga och bidra till en mer stabil och rättssäker handläggning över tid. Som en del i detta har även antalet kontaktpersoner med särskilt ansvar för frågor om felaktiga utbetalningar förstärkts, vilket ger bättre stöd i handläggningen och ökar möjligheten att förebygga fel. Utvecklingen av handläggningsprocessen för etableringsjobb stöds av samma systemstöd och centrala beslutsfattande som för nystartsjobb.

2.3.6 Kommunikationsinsatser för att öka medvetenheten om felaktiga utbetalningar

Myndigheten har sedan förra omfattningsstudien genomfört kommunikationsinsatser som syftar till att stärka kunskapen om felaktiga utbetalningar internt inom myndigheten och att öka medvetenheten externt. Den interna kommunikationen fokuserar på att öka medarbetares kunskap om risker, regelverk och arbetssätt samt att uppmuntra till att uppmärksamma och rapportera misstänkta oegentligheter. Den externa kommunikationen syftar främst till att synliggöra myndighetens arbete och bidra till att öka allmänhetens medvetenhet om frågorna.

2.3.7 Rättsliga ställningstaganden för att säkerställa korrekta utbetalningar

Arbetsförmedlingen har sedan förra omfattningsstudien fastställt rättsliga ställningstaganden för att motverka felaktiga utbetalningar. Nedan följer ett urval.

- Definitioner av begrepp och uttryck i det arbetsmarknadspolitiska regelverket avseende krav på anordnare och arbetsgivare (AFHB 2/2022).
- Definitioner och förklaringar av några begrepp och uttryck i de arbetsmarknadspolitiska regelverken (AFRS 3/2019).
- Vidareplacering subventionerade anställningar (AFRS 5/2023).

Syftet med samtliga rättsliga ställningstaganden är att säkerställa korrekta utbetalningar på myndigheten.

3 Ersättningar som studeras

Studien undersöker utbetalningar som rör lönebidrag, nystartsjobb respektive etableringsjobb. Syftet med dessa stöd är att skapa incitament att anställa genom att kompensera arbetsgivare ekonomiskt. Lönebidrag är det enskilt mest omfattande stödet, med utbetalningar motsvarande omkring 11 miljarder kronor per år under 2024 och 2025. Utbetalningar till följd av nystartsjobb är mindre omfattande men fortfarande betydande, motsvarande omkring 2 miljarder kronor per år. Antalet arbetssökande med stöd i form av etableringsjobb är fortfarande få, varför utbetalningarna per år är betydligt lägre än för de andra två stöden.

Ett beslut om lönebidrag ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverat, vilket innebär att det görs en bedömning av behoven i det enskilda fallet. För att en arbetssökande ska vara berättigad krävs att personen har en dokumenterad funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i det specifika arbetet. För beslut om nystartsjobb och etableringsjobb krävs ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning: Arbetsförmedlingen kan direkt, utan arbetsmarknadspolitisk bedömning, bevilja det aktuella stödet om (de mekaniska) villkoren – vad gäller till exempel ålder och tidigare arbetslöshet – är uppfyllda.[8] Notera att utbetalningar för etableringsjobb sköts av Försäkringskassan, efter beslut som fattas av handläggare vid Arbetsförmedlingen.

Ett beslut om stöd fattas alltid inför en anställning, inte retroaktivt. När anställningen pågår genomförs utbetalningarna till arbetsgivarens skattekonto, efter att arbetsgivaren har redovisat sina lönekostnader i den arbetsgivardeklaration som ska lämnas till Skatteverket.[9] För lönebidrag och nystartsjobb betalar Arbetsförmedlingen ut ersättningen till arbetsgivaren. För etableringsjobb betalar Försäkringskassan ut stödet som en individersättning till arbetstagaren.

3.1 Lönebidrag

Lönebidrag är en särskild insats för personer som har en dokumenterad funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och som till följd av detta har behov av stöd för att stärka sina möjligheter att få eller behålla ett arbete.[10] Syftet med insatsen är att ge målgruppen ökade möjligheter på arbetsmarknaden genom att arbetsgivaren kompenseras för nedsättningen av den anställdes arbetsförmåga. Lönebidrag finns i tre former: för utveckling i anställning, för anställning, och för

[8] En mer detaljerad beskrivning av vilka krav som ställs på arbetsgivare för att ta del av lönebidrag respektive nystartsjobb ges i bilaga 1 ”Krav på arbetsgivare för att få lönestöd”.
[9] Arbetsförmedlingen hämtar uppgiften om lönekostnader direkt från Skatteverket och beräknar därefter stödbeloppet. En tydlig fördel med detta är att arbetsgivaren inte kan uppge olika uppgifter till de olika berörda myndigheterna.
[10] Bestämmelser för lönebidrag finns i förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

trygghet i anställning. De två senare formerna utgör ca 95 procent av samtliga lönebidrag och volymmässigt är dessa två former lika stora.[11]

Beslut om lönebidrag föregås alltid av en arbetsmarknadspolitisk bedömning. Ett beslut som beviljar stöd får endast fattas om insatsen framstår som lämplig dels för den enskilde, dels ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Inför ett beslut om lönebidrag upprättas ett beslutsunderlag som undertecknas av arbetsgivaren. Beslutsunderlaget innehåller uppgifter om det aktuella arbetet och arbetsuppgifter samt dokumentation av vilka anpassningar och stöd den anställde ska få som motiverar ett lönebidrag. I beslutsunderlaget finns även arbetsgivarens intyganden om att de uppfyller villkoren för lönebidrag. Ett beslut, oavsett om det beviljar stöd eller inte, kräver en föredragande och en beslutsfattare som inte får vara samma person.

För att stöd i form av lönebidrag ska vara aktuellt krävs att personen är inskriven vid Arbetsförmedlingen. Inför ett första beslut är det tillräckligt att den arbetssökande är anmäld som arbetslös hos Arbetsförmedlingen vid tidpunkten för beslutet – det finns således inget krav att personen ska ha varit utan sysselsättning (under en tillräckligt lång period) före beslutet.[12] Vid beslut om fortsatt stöd görs en ny uppdaterad bedömning. Arbetsförmedlingen ska utifrån den dokumentation som tagits fram, eventuella utredningar, och dialog med arbetssökande, ta ställning till om lönebidrag är en lämplig insats för att öka chanserna för den arbetssökande att etablera sig på arbetsmarknaden.

Stödet får endast ges under förutsättning att (1) arbetsgivaren erbjuder lön och andra anställningsförmåner[13] som följer av kollektivavtal eller som i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen, (2) arbetsmiljön uppfyller de krav som ställs enligt arbetsmiljölagen, och (3) lönen betalas ut elektroniskt under hela den period som stödet avser. Arbetsgivaren intygar att samtliga dessa förutsättningar är uppfyllda genom att underteckna det beslutsunderlag som tas fram.

Ett beslut som beviljar lönebidrag ställer krav på Arbetsförmedlingen när det kommer till att verifiera att förutsättningarna är uppfyllda. Innan ett beslut om beviljat stöd kan tas ska Arbetsförmedlingen:

- Verifiera att den arbetssökande är berättigad för en anställning med lönebidrag.
- Begära in relevanta medicinska underlag som styrker funktionsnedsättning och utreda om funktionsnedsättningen medför nedsatt arbetsförmåga.
- Begära in yttrande från aktuell arbetstagarorganisation.
- Begära in kopia på försäkringsbrev där det framgår att arbetstagaren omfattas av ett godkänt försäkringsskydd (om arbetsgivaren inte är bunden av kollektivavtal).
- Bedöma om arbetet är lämpligt utformat utifrån den aktuella personens behov.

[11] Anställningarna finns i ett flertal olika branscher. Vanligast är att ha en anställning inom handel (cirka 15 procent), därefter följer vården (cirka 10 procent) och sedan offentlig förvaltning (cirka 9 procent).
[12] Vid nystartsjobb måste den arbetssökande ha varit utan sysselsättning en längre tid för att vara berättigad.
[13] Med andra anställningsförmåner avses främst arbetsmarknadsförsäkringar som arbetsgivaren ska styrka genom att skicka in en kopia av försäkringsbrev.

- Genomföra en arbetsanalys och utifrån resultatet av denna fastställa graden av nedsatt arbetsförmåga i förhållande till det aktuella arbetet.
- Fastställa bidragsnivå så att arbetsgivaren kompenseras för den anställdes nedsättning i arbetsförmåga.

Storleken på lönebidraget fastställs dels med hänsyn till graden av nedsättning i arbetsförmåga i förhållande till den aktuella anställningen, dels med hänsyn till hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Endast den del av bruttolönen som vid heltidsarbete uppgår till som mest 20 000 kronor per månad och de avgifter och premier som är hänförliga till denna del ska läggas till grund för lönebidraget. Vid deltidsarbete ska lönebidraget minskas i förhållande till arbetstiden.[14]

3.2 Nystartsjobb

Nystartsjobb är ett ekonomiskt stöd som syftar till att stimulera arbetsgivare att anställa personer som har varit utan arbete en längre tid.[15] Målgruppen för stödet utgörs exempelvis av personer som saknar fast anknytning till arbetslivet (såsom arbetslösa eller nyanlända) eller personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska program (exempelvis jobb- och utvecklingsgarantin). Endast den som registrerat sig som arbetslös vid Arbetsförmedlingen är berättigad till stödet. Ett grundkrav är att personen som är aktuell för nystartjobb ska ha varit utan sysselsättning tillräckligt länge (se avsnitt 5 för detaljer). Inför ett beslut som beviljar nystartsjobb ska arbetsgivaren intyga att lönen som betalas följer av kollektivavtal eller är likvärdig med kollektivavtal inom branschen och att löneutbetalningarna görs elektroniskt under hela den tid som stödet betalas.[16] Ett beslut om nystartsjobb kräver ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning, vilket innebär att om samtliga villkor är uppfyllda har personen automatiskt rätt att anställas med stödet.[17] Stödet kan ges i upp till ett år för personer 20–24 år, och upp till två år för personer 25–66 år.

Ersättningen motsvarar de arbetsgivaravgifter och den allmänna löneavgift som arbetsgivaren ska betala enligt socialavgiftslagen (2000:980) och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. Avgifterna fastställs utifrån kontant bruttolön, inklusive sjuklön och semesterlön.[18] Endast den del av bruttolönen som vid heltidsarbete uppgår till som mest 20 000 kronor per månad får ligga till grund för beräkningen. Vid deltid minskas stödet proportionerligt.

[14] Utöver lönebidrag har Arbetsförmedlingen möjlighet att betala ut ett kompletterande utvecklingsbidrag till arbetsgivaren för åtgärder som bidrar till att den anställdes arbetsförmåga utvecklas. Detta kompletterande bidrag varierar i storlek för de olika formerna av lönebidrag.
[15] De bestämmelser som gäller för nystartsjobb finns beskrivna i förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb.
[16] Sedan februari 2025 ska arbetsgivaren dessutom intyga att inga uppsägningar på grund av arbetsbrist har gjorts de senaste 12 månaderna på den driftsenhet där den anställde är tänkt att placeras.
[17] Från den 1 februari 2025 gäller delvis nya ersättningsregler enligt förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb. En fängelsedom kvalificerar inte längre för nystartsjobb och personer över 55 år kan beviljas nystartsjobb i som mest två år jämfört med tidigare fyra år.
[18] Arbetsgivaren ska intyga att lönen är kollektivavtalsenlig eller är likvärdig med lön enligt kollektivavtal inom branschen. Förordningsstyrda krav på kollektivavtalade förmåner inklusive försäkringar upphörde att gälla augusti 2019.

Tre branscher svarar för nästan hälften av alla anställningar med nystartsjobb; av dessa tre är hotell och restaurang störst (18 procent), därefter följer handel respektive uthyrning och fastighetsservice (14 procent vardera).[19]

3.3 Etableringsjobb

Etableringsjobb är en individersättning som betalas till arbetstagaren. Ersättningen utgör samtidigt ett statligt stöd till arbetsgivaren. Målgruppen för stödet utgörs dels av långtidsarbetslösa (arbetssökande som varit arbetslösa i mer än 24 månader eller är inskrivna i etableringsprogrammet), dels av utrikes födda (nyanlända eller sökande med uppehållskort). Det grundläggande syftet med stödet är att stimulera arbetsgivare att anställa personer med jämförelsevis svagare anknytning till arbetsmarknaden. Samtidigt är tanken att även underlätta företagens framtida kompetensförsörjning. Stödet betalas ut som längst i 24 månader.

Etableringsjobb är ett rättighetsbaserat arbetsgivarstöd som i normalfallet ska leda till en tillsvidareanställning på heltid. Stödet kan bara ges till arbetsgivare som har kollektivavtal om etableringsjobb och som verkar i branscher som arbetsmarknadens parter avtalat om.[20] Ett etableringsjobb är a-kasse-, sjukpenning- och pensionsgrundande för både ersättning från Försäkringskassan och lön från arbetsgivaren.

En person som är anställd med ett etableringsjobb får lön från arbetsgivaren motsvarande 7 999 kronor i månaden (2025 års nivå). För att nå upp till en skälig inkomstnivå betalar samtidigt Försäkringskassan ut ersättning som kompenserar upp till avtalsenlig lägstalön, med ett tak på 16 448 kronor i månaden (2025 års nivå). Den högsta möjliga inkomsten (lön och ersättning) för ett etableringsjobb är således 24 447 kronor i månaden (2025 års nivå). Detta innebär att inom vissa avtalsområden är inkomsten för ett etableringsjobb lägre än avtalsenlig lägstalön enligt ordinarie kollektivavtal.

3.4 Antalet anställningar med stöd minskar

Som framgår av figur 1 har både lönebidrag och nystartsjobb minskat i omfattning över tid: under perioden 2018–2025 minskade antalet lönebidrag från ca 75 000 till ca 60 000 (motsvarande ca 20 procent) och antalet nystartsjobb från ca 35 000 till ca 16 000 (motsvarande drygt 50 procent). Exakt vad som förklarar denna nedgång är inte fullt ut klarlagt men potentiella orsaker som lyfts fram är försämrad konjunktur, förändringar i regelverken, samt förändringar i Arbetsförmedlingens styrning (Arbetsförmedlingen, 2025).

Utvecklingen är viktig att beakta eftersom jämförelser över tid avseende felaktiga utbetalningar behöver ta hänsyn till totala stödvolymer. Det felaktigt utbetalda

[19] Under de senaste åren har förekomsten av nystartsjobb ökat inom hotell- och restaurang, uthyrning samt vård och omsorg. Samtidigt har förekomsten minskat inom tillverkning, byggverksamhet och offentlig förvaltning.
[20] För att Arbetsförmedlingen ska kunna bevilja ansökningar behöver arbetsmarknadens parter göra överenskommelser via kollektivavtal för etableringsjobb.

beloppet kommer, i absoluta termer, att vara lägre i perioder med lägre volymer, eftersom mindre pengar betalas ut (dvs. det finns en rent mekanisk effekt). Därmed behöver absoluta belopp alltid sättas i relation till de totala utbetalade beloppen.

Samtidigt kan även andelen felaktiga utbetalningar och andelen felaktigt utbetalda belopp påverkas av att de totala volymerna minskat. Det är dock på förhand svårt att veta vilken riktning felet kan tänkas påverkas, om det leder till fler eller färre felaktiga utbetalningar. Om minskningen i första hand sker bland arbetsgivare som är mer benägna att göra fel (såsom små privata företag), skulle de felaktiga utbetalningarna möjligen minska. Det omvända skulle ske om minskningen i första hand sker bland arbetsgivare där risken för fel är mindre.

Figur 1: Antal pågående anställningar med lönebidrag respektive nystartsjobb januari 2018 till och med december 2025.

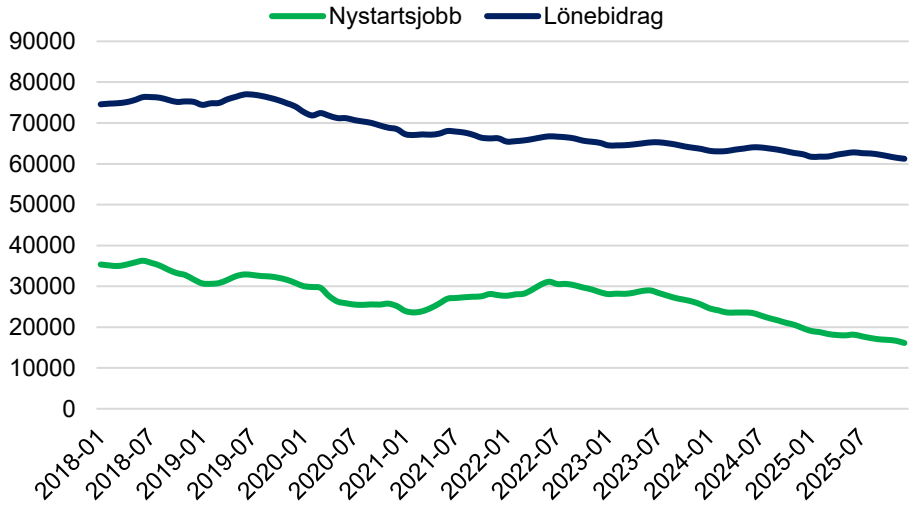

Källa: Arbetsförmedlingen

3.4.1 Antalet etableringsjobb

Som framgår av figur 2 har det fattats få beslut om etableringsjobb sedan införandet 1 januari 2024. Under det första året var antalet pågående anställningar färre än 30 st. Under 2025 ökade antalet något men vid utgången av året fanns fortfarande inte mer än omkring 100 centrala kollektivavtal för etableringsjobb.

Figur 2: Antal pågående anställningar med etableringsjobb, januari 2024 till och med december 2025.

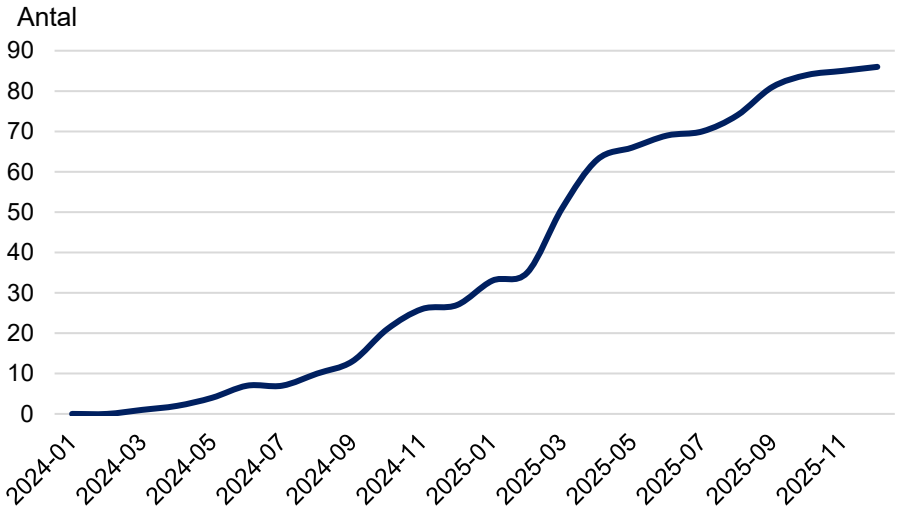

Källa: Arbetsförmedlingen

4 Felaktiga utbetalningar – definitioner och kategorier

För att kunna upprätthålla ett högt förtroende för välfärdssystemen är det centralt att de utbetalningar som görs inte är felaktiga. Med felaktiga utbetalningar avses sådana utbetalningar från välfärdssystemen som sker trots att villkoren för att ersättningen ska kunna betalas ut inte varit uppfyllda.[21] Arbetsförmedlingen har ett stort ansvar att säkerställa att de utbetalningar som genomförs är korrekta – eftersom myndigheten varje år hanterar utbetalningar i stor omfattning och med stora totala belopp.

4.1 Tre delstudier

För att kunna identifiera olika typer av felaktiga utbetalningar genomförs tre separata delstudier: (1) aktgranskning, (2) kontrollutredning och (3) registeranalys. Tabell 4 visar vilka stödformer som studeras i respektive delstudie samt vilken typ av metod som används. Både aktgranskningen och kontrollutredningen bygger på manuell granskning av utbetalningar och beslut. Följaktligen används slumpmässiga urval i dessa båda delstudier. I avsnitt 5 nedan ges detaljerade beskrivningar av de urval som används. Registeranalysen utgör i stället en totalundersökning där samtliga tre stöd studeras.

Uppdelningen i tre olika delstudier motsvarar det upplägg som användes i omfattningsstudien från 2023 (som avsåg felaktiga utbetalningar under 2021). Även

[21] Se förordning (2021:663) om arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen för mer utförliga och detaljerade definitioner och begrepp.

inom respektive delstudie används metoder och tillvägagångssätt som liknar de som användes i denna tidigare studie.

Tabell 4: Typ av stöd som undersöks i respektive delstudie.

Delstudie	Lönebidrag	Nystartsjobb	Etableringsjobb	Typ av metod
Aktgranskning	X			Manuell granskning av mindre urval
Kontrollutredning	X	X		Manuell granskning av mindre urval
Registeranalys	X	X	X	Totalundersökning

4.2 Risker som studeras

För att uppskatta omfattningen av de felaktiga utbetalningarna identifieras i ett första steg de risker som ses som väsentliga. Det är dessa 16 risker som används i respektive delstudie för att upptäcka förekomsten av fel: om studien ger en träff för någon (minst en) av dessa anses en felaktig utbetalning ha ägt rum. Samtliga 16 risker som studeras fanns även i 2023 års omfattningsstudie.[22] Således finns vissa möjligheter till jämförelser, både för enskilda risker och för sammanslagna resultat (se vidare avsnitt 5 respektive avsnitt 6).

I tabell 5–7 redovisas och kategoriseras riskerna. Notera att en given risk används antingen i registerstudien, i kontrollutredningen, eller i aktgranskningen; de är unika för respektive delstudie och används således inte mer än en gång. Merparten (totalt 11 risker) används i registerstudien (se tabell 5). Den första kolumnen i respektive tabell anger den exakta indikatorn (det villkor) som tillämpas för respektive risk. Det är dessa indikatorer som avgör om ett fel identifieras. Den andra kolumnen i respektive tabell anger var i ärendekedjan felet uppstod, vid beslutstillfället eller under pågående beslut. I de fall det konstateras att det förekommer fel vid beslutstillfället betraktas samtliga senare utbetalningar som härrör från beslutet som felaktiga (se även de mer detaljerade beskrivningarna för respektive delstudie nedan).

Två saker är viktiga att poängtera. För det första finns här en tydlig avgränsning. Eftersom det kan ha förekommit felaktigheter som inte täcks in av de 16 riskerna kommer studien inte upptäcka alla potentiella fel som kan ha förekommit. Notera samtidigt att de risker som valts ut bedömts vara de mest väsentliga, varför studien bedöms ge en tillräckligt bra bild av omfattningen av felaktiga utbetalningar.

[22] Notera att i den tidigare studien undersöktes även felaktiga utbetalningar vid beslut om nystartsjobb som berodde på att den arbetssökande var för ung (eller för gammal) för att vara berättigad för stödet. Eftersom det sedan januari 2022 finns spärrar i beslutssystemen som förhindrar att felet uppstår har denna risk strukits. Dessa spärrar tycks fungera då inga felaktiga utbetalningar till följd av att den arbetssökande är för ung eller för gammal kunnat påvisas.

För det andra är det viktigt att komma ihåg att en träff (i någon av delstudierna) baserat på en viss indikator inte är samma sak som att en felaktig utbetalning faktiskt förekommit. I de allra flesta fall torde en träff kunna likställas med att fel förekommit, men det går inte att utesluta att utbetalningen är korrekt. Huruvida dessa osäkerheter gör att studien som helhet underskattar eller överskattar omfattningen av de felaktiga utbetalningarna är en öppen fråga. Sannolikt är sådana eventuella över- eller underskattningar inte avgörande för de övergripande slutsatser som dras.

4.2.1 Risker som studeras i aktgranskningen

För att ersättning i form av lönebidrag ska betalas ut krävs att det finns medicinska underlag som styrker att den arbetssökande har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Aktgranskningen syftar till att dels undersöka om medicinska underlag finns, dels verifiera att dessa styrker den aktuella funktionsnedsättningen (jämför tabell 7). Granskningen fokuserar således på utbetalningar för lönebidrag och på fel som uppstått vid beslutstillfället. Om ett beslut visat sig felaktigt har samtliga senare utbetalningar som hör till samma beslut också betraktats som felaktiga.[23]

De två risker som studeras är identiska med de som användes i den tidigare omfattningsstudien. Aktgranskningen genomfördes dessutom på samma sätt som vid den tidigare omfattningsstudien. Samtliga utbetalningar i urvalet granskades av sakkunniga på Arbetsförmedlingen i två steg. I det första steget granskades samtliga utbetalningar i urvalet i syfte att hitta de utbetalningar där det förekom fel. I det andra steget granskades återigen de utbetalningar som i det första steget konstaterats felaktiga, för att fastställa att fel faktiskt förekommit.

4.2.2 Risker som studeras i kontrollutredningen

Vid beslut som beviljar nystartsjobb eller lönebidrag intygar arbetsgivarna att de under hela beslutsperioden betalar lön enligt kollektivavtal samt att lönen betalas ut elektroniskt. Om beslutet avser lönebidrag intygar arbetsgivaren dessutom att korrekta försäkringar tecknats.[24] Kontrollutredningen syftar till att fastställa att det som arbetsgivaren intygat stämmer (jämför tabell 6). Detta görs genom att följande underlag begärs in och granskas:

- Kopia på lönebesked som visar månadslön alternativt timlön inklusive antal arbetade timmar.[25]
- Utbetalningsunderlag som styrker att hela lönen utbetalats elektroniskt.
- Underlag som visar att arbetsgivaren har tecknat kollektivavtal eller hängavtal.[26] Vid avsaknad av sådant avtal ska arbetsgivaren i stället skicka in kopia av det försäkringsavtal/-brev som styrker att de har erforderliga försäkringar avseende arbetstagaren.

[23] Notera att olika utbetalningar i urvalet kan höra till samma beslut (för samma person).
[24] Sedan augusti 2019 gäller detta villkor enbart för lönebidrag.
[25] För offentliga arbetsgivare antas att lönen betalas ut elektroniskt samt att korrekta försäkringar finns, eftersom dessa anställningar alltid har kollektivavtal. I dessa fall begärs därför endast lönebesked in.
[26] Ett hängavtal innebär att arbetsgivaren och den fackliga organisationen är överens om att följa de avtal som gäller inom den aktuella branschen.

- Kvittens för inrapporterad bruttolön på individnivå avseende tjänstepension till försäkringsbolag som visar att lön rapporterats av arbetsgivaren som underlag för beräkning av pensionspremier.

Vid granskning av nystartsjobb begärs de två översta underlagen in. Vid granskning av lönebidrag begärs samtliga underlag in. Begäran om att arbetsgivaren ska inkomma med underlag skickas via digital brevlåda alternativt med reguljär post. Om underlagen inte har inkommit efter ca tre veckor skickas en påminnelse. Efter ytterligare tre veckor bedömer handläggaren om arbetsgivaren är berättigad till det utbetalda stödet utifrån den information som då finns tillgänglig. Om underlagen inte inkommer, eller om inkomna underlag inte styrker rätten till stöd, fattar Arbetsförmedlingen beslut om återkrav. Ärenden som resulterat i återkrav betraktas som felaktiga utbetalningar.[27]

När fel upptäcks i kontrollutredningen fattas beslut om återkrav på hela det utbetalda beloppet för den eller de månader som felet gäller, oavsett felets omfattning. Det räcker till exempel att arbetsgivaren under en månad har betalat ut en liten del av arbetstagarens lön kontant för att det ska bedömas som att villkoren för stödet inte är uppfyllda, och därmed återkrävs hela det utbetalda stödet som arbetsgivaren erhållit för denna månad.

De tre risker som studeras i kontrollutredningen motsvarar de som användes i den tidigare omfattningsstudien. Vissa utbetalningar i de urval som används hör till beslut som redan granskats, antingen i en pågående tidigare kontrollutredning eller i en avslutad kontrollutredning (inom ramen för myndighetens riskbaserade kontrollverksamhet). I dessa fall används utfallet från den avslutade utredningen.

4.2.3 Risker som studeras i registeranalysen

I registerstudien används information från både interna och externa datakällor för att upptäcka felaktiga utbetalningar. Eftersom granskningen är helt automatiserad kan den genomföras som en totalundersökning där således samtliga utbetalningar under den studerade perioden granskas. I registeranalysen förekommer det att samma indikator används två gånger. I de fyra fall där så sker är villkoret identiskt, det som skiljer är tidpunkten för när felet antas ha uppstått – vid beslutstillfället eller under pågående beslut (jämför första och andra kolumnen i tabell 5).

De registeruppgifter som kommer från andra myndigheter har inhämtats enbart för denna studie; dessa uppgifter har Arbetsförmedlingen således inte tillgång till i normala fall. De indikatorer som använder uppgifter från andra myndigheter redovisas i bilaga 4.

4.2.4 Osäkerhetsfaktorer i registerstudien

Registeranalysen gör det förvisso möjligt att mäta förekomsten av fel utan någon statistisk osäkerhetsfaktor eftersom det är en totalundersökning, men det är ändå inte en helt okomplicerad metod att använda. Detta på grund av andra osäkerhetsfaktorer

[27] Detta gäller även så kallade förvaltningsgynnande beslut, där ersättning inte kan återkrävas men där myndigheten bedömer att arbetsgivaren inte haft rätt till det utbetalade stödet.

som i vissa fall gör det svårt att fånga förekomsten av fel, bland annat beroende på hur väl Arbetsförmedlingens data harmoniserar med datakällorna från andra myndigheter, felkällor i registeruppgifter eller brister i Arbetsförmedlingens interna system. En mer utförlig diskussion kring denna problematik finns i bilaga 4.

Det finns kända brister om utvandringsuppgifter i de Folkbokföringsregister som Skatteverket tillhandahåller. Statistiska centralbyrån som producerar befolkningsstatistiken utifrån folkbokföringsuppgifter från Skatteverket bedömde 2015 att 0,7 procent av de som var folkbokförda i Sverige i själva verket hade utvandrat. I denna studie fångas därmed enbart de fall där anställda med arbetsgivarstöd från Arbetsförmedlingen har meddelat Skatteverket att de utvandrat, vilket innebär att felaktiga utbetalningar på denna grund sannolikt underskattas.

Inkomstuppgifter per individ och månad som inrapporterats till Skatteverket kan också innehålla felaktigheter. Det finns möjlighet att rätta uppgifterna efter att de lämnats, vilket betyder att de uppgifter som används i delar av denna studie kan ha ändrats efteråt. Det finns också en risk att individuppgifter är felaktigt rapporterade om en tidigare anställning i själva verket är en skenanställning.

Från Arbetsförmedlingens interna system har bland annat information om beslutsdatum, utbetalningar i ärendet samt uppgifter om den arbetssökande använts. Även Arbetsförmedlingens register har vissa brister när det gäller tillförlitlighet och kvalitet, som inneburit begränsningar i analyserna. Det gäller till exempel uppgiften om anställningens tjänstgöringsgrad, den uppgivna månadslönen (framför allt då tjänstgöringsgraden understiger 100 procent), kvalificeringsvillkor för nystartsjobb och vilken sökandekategori som en arbetssökande var inskriven i vid ett visst datum. Dessa brister har försvårat analysen och bidragit till osäkerhet i resultaten.

4.2.5 Villkor som arbetsgivaren behöver uppfylla

Indikatorer som används avser enbart villkor som den arbetssökande behöver uppfylla för att en utbetalning ska anses vara korrekt. Det finns även en lång rad villkor som arbetsgivare som mottar stödet behöver uppfylla. Indikatorer som avser dessa förhållanden inkluderades inte i den tidigare omfattningsstudien, och kommer inte heller att inkluderas i denna studie. Anledningen är att det både inför och under pågående beslut genomförs automatiska kontroller av arbetsgivare avseende dessa villkor.

Den automatiska arbetsgivarkontrollen görs via en applikation i Arbetsförmedlingens besluts- och ärendehanteringssystem (BÄR). Det innebär att ett antal systemkontroller görs på den arbetsgivare som kontrollen gäller. Den automatiska kontrollen avser endast förhållanden som är kopplade till de obligatoriska förordningsstyrda villkoren. Nedanstående lista anger de villkor som kontrolleras automatiskt inför beslut:

- näringsförbud - kontrolleras automatiskt för företrädare och verkliga huvudmän för företag och organisationer som är registrerade hos Bolagsverket

- skulder avseende skatter eller socialförsäkringsavgifter – kontrolleras automatiskt via Kronofogdemyndigheten
- registrering som arbetsgivare hos Skatteverket – kontrolleras automatiskt för de ärendetyper som avser en anställning hos en arbetsgivare
- konkurs – kontrolleras automatiskt via Bolagsverket
- företagsrekonstruktion - kontrolleras automatiskt via Bolagsverket
- likvidation/tvångslikvidation – kontrolleras automatiskt via Bolagsverket
- ansökan om tvångslikvidation – kontrolleras automatiskt via Bolagsverket
- pågående skuldsanering – kontrolleras automatiskt via Kronofogdemyndigheten
- misslyckat utmätningsförsök – kontrolleras automatiskt via Kronofogdemyndigheten
- fysisk person som bedriver näringsverksamhet eller en juridisk person – kontrolleras delvis automatiskt via Skatteverket/Bolagsverket
- betalningsanmärkningar (endast beslut fattade innan 1 december 2022) – kontrolleras automatiskt via kreditupplysningsföretaget Dun & Bradstreet Credit AB.

Eftersom dessa villkor kontrolleras automatiskt är vår bedömning att det inte finns något mervärde av att i registerstudien ytterligare kontrollera att dessa villkor är uppfyllda.

Det görs även kontroller, både automatiska och manuella, under pågående beslut. De automatiska kontrollerna överensstämmer till viss del med de automatiska kontroller som genomförs inför beslut (se ovan). För närvarande har Arbetsförmedlingen inte möjlighet att inhämta information från Kronofogden för att göra automatiska kontroller under pågående beslut vilket innebär att man till exempel inte kontrollerar om det skett ett misslyckat utmätningsförsök, om det finns en pågående skuldsanering eller om arbetsgivaren har en skatteskuld som överstiger 10 000 kronor. Dessa villkor kontrollerades inte vid den förra omfattningsstudien och kommer inte heller att kontrolleras i denna omfattningsstudie.

Det finns också villkor som behöver vara uppfyllda men som inte kontrolleras vid de automatiska kontrollerna. Inför beslut om anställningsstöd får arbetsgivare intyga att dessa villkor är uppfyllda. Detta är villkor som inte är möjliga att kontrollera i registerstudien. En begränsning utgörs exempelvis av att det i Arbetsförmedlingens register inte går att koppla beslut om anställningsstöd till specifika arbetsställen. Kopplingen görs i stället till företaget eller organisationen via organisationsnummer. Detta medför att det exempelvis inte är möjligt att i registerstudien kontrollera om det finns allvarliga brister i arbetsmiljön på den plats eller i den verksamhet den anställde ska arbeta.

4.3 Kategorisering av risker

Fel kan uppstå i alla delar av ärendekedjan och kan ha en mängd olika orsaker och förklaringar. I följande avsnitt beskrivs hur de olika riskerna har kategoriserats i

enlighet med de instruktioner som getts. Kategoriseringen används i avsnitt 6 när resultaten redovisas separat för olika undergrupper.

4.3.1 Orsaker till att felet uppstod

I studien används samma indelning av orsaker till fel som användes i den närmast föregående omfattningsstudien (och som även användes i KUT-studien). De orsaker till fel som används är följande:

- **Felaktiga uppgifter vid ansökan**
  Avser fel som uppstått vid ansökningstillfället till följd av att uppgifterna i ansökan är felaktiga.

- **Ej anmält ändrade förhållanden**
  Avser fel som uppstått under pågående ersättningsperiod till följd av att arbetsgivaren som ansöker om stödet inte anmält ändrade förhållanden.

- **Ej tillräckliga uppgifter för att fatta korrekta beslut**
  Avser fel som beror på att myndigheten fattat beslut utan tillräckliga uppgifter.

- **Tillräckliga och korrekta uppgifter, fel beslut**
  Avser fel som beror på att myndigheten fattat ett felaktigt beslut trots att arbetsgivaren som ansöker om stödet har inkommit med tillräckliga och korrekta uppgifter.

- **Utbetalning fel trots korrekt beslut**
  Trots att myndigheten har fattat ett korrekt beslut kan utbetalningen bli fel till följd av felaktig hantering då utbetalningen ska verkställas.

- **Ändrade förhållanden ej omhändertagna**
  Om den arbetssökande eller arbetsgivaren har uppgett förändringar som myndigheten av olika skäl inte har omhändertagit.

Felaktiga utbetalningar som beror på antingen den första eller den andra felorsaken ovan anses som regel vara orsakade av den arbetsgivare som ansökte om stödet. Felaktiga utbetalningar som beror på någon av övriga fyra felorsaker anses som regel ha orsakats av Arbetsförmedlingen.

Kolumn 3 i respektive tabell anger felorsak för respektive indikator och kolumn 4 anger vem som anses ha orsakat den felaktiga utbetalningen (arbetsgivaren eller Arbetsförmedlingen). För 11 av de risker som studeras anses arbetsgivaren ha orsakat felet; för övriga 5 risker anses Arbetsförmedlingen ha orsakat felet.

För indikatorerna 7, 8 och 10 (se tabell 5) bedöms den felaktiga utbetalningen ha orsakats av Arbetsförmedlingen – trots att felet uppstått till följd av felaktiga uppgifter vid ansökan. Att grundregeln (se ovan) frångås motiveras av att det är

Arbetsförmedlingen som i dessa tre fall har ansvaret för att bedöma om den arbetssökande är berättigad till stödet, utifrån de uppgifter som den arbetssökande lämnar in. Om ett fel uppstår till följd av att den arbetssökande (avsiktligt eller oavsiktligt) lämnat ofullständiga eller oriktiga uppgifter till Arbetsförmedlingen kan inte arbetsgivaren anses ansvarig och därmed inte anses ha orsakat felet (se även Arbetsförmedlingen, 2023). Den kategorisering som görs i kolumn 4 i tabell 5–7 gör det möjligt att visa på vem – arbetsgivarna eller Arbetsförmedlingen – som huvudsakligen orsakat felaktiga utbetalningar.

Kolumn 5 i respektive tabell 5–7 anger, för respektive risk, vem som inkommit med uppgifterna som ska styrka att villkoret i fråga är uppfyllt. I de fall arbetsgivaren anses ha orsakat felet kommer uppgifterna som intygar att villkoret är uppfyllt från arbetsgivaren (i vissa fall ursprungligen från den arbetssökande) i samtliga fall utom ett. Undantaget är uppgifter från tredje part som styrker att arbetsgivaren har korrekta försäkringar för den anställde (arbetsgivaren ska, genom att skicka in en kopia av ett försäkringsbrev, styrka att försäkringarna följer av kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen). I de fall Arbetsförmedlingen anses ha orsakat felet kommer uppgifterna antingen från arbetsgivaren, från tredje part, eller från myndigheten själv.

4.3.2 Misstänkt avsiktliga fel

I uppdraget från regeringen ingår att bedöma hur stor andel av de påträffade felen som är misstänkt avsiktliga. Med misstänkt avsiktliga fel menas dels fel som arbetsgivaren (som ansöker om stödet) kan antas ha orsakat i syfte att få för mycket ersättning, dels fel som arbetsgivaren kan antas ha orsakat genom att ha agerat avsevärt oaktsamt (se även Arbetsförmedlingen, 2023).[28] Den femte kolumnen i respektive tabell 5–7 visar om felet är att betrakta som misstänkt avsiktligt. Liksom i den tidigare omfattningsstudien har samtliga fel som orsakats av arbetsgivaren kategoriserats som misstänkt avsiktliga. Fel som uppstått till följd av att den arbetssökande inte har tillstånd att vistas och arbeta i Sverige (jämför indikatorer 5 och 6) anses ha orsakats av arbetsgivaren genom att denne agerat avsevärt oaktsamt. Detta eftersom det är arbetsgivarens ansvar att kontrollera att den person de anställer har rätt att vistas och arbeta i Sverige.

4.3.3 Systemövergripande eller ersättningsspecifika fel

I uppdraget från regeringen ingår också att bedöma hur stor andel av de påträffade felen som är systemövergripande respektive ersättningsspecifika. Systemövergripande risker uppstår när en myndighet, för att kunna göra korrekta utbetalningar, är beroende av uppgifter som en (eller flera andra) myndighet(er) ansvarar för. Om uppgifterna från den andra myndigheten är felaktiga spiller detta över på den myndighet som genomför utbetalningen, så att fel överförs från en myndighet till en annan. Ersättningsspecifika risker är i hög utsträckning unika för ersättningen i fråga. För de stöd som studeras i den här rapporten handlar det

[28] Den definition av misstänkt avsiktliga fel som används här följer den som användes i 2023 års omfattningsstudie. Notera att definitionen är trubbig eftersom den inte skiljer mellan fel som beror på misstag och fel som orsakas av medvetna regelbrott.

exempelvis om att arbetsgivaren inte betalar ut lönen elektroniskt eller inte har korrekta försäkringar. Den sista kolumnen i tabeller 5–7 anger, för var och en av de risker som studeras, om felet anses vara systemövergripande eller ersättningsspecifikt.

Tabell 5: Risker som studeras i registeranalysen.

Indikator	När uppstod felet	Felorsak	Orsakat av	Uppgift kommer från	Misstänkt avsiktligt	Typ av risk	Stödform
1. **Arbetsgivare och arbetssökande är make/maka eller sambo (med gemensamma barn) i enskild firma**	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Arbetsgivaren	Ja	Ersättningsspecifik	LBG, NYJ, ETJ
2. **Arbetsgivare och arbetssökande är make/maka eller sambo (med gemensamma barn) i enskild firma**	Pågående beslut	Ej anmält ändrade förhållanden	Arbetsgivaren	Arbetsgivaren	Ja	Ersättningsspecifik	LBG, NYJ, ETJ
3. **Arbetssökande har utvandrat**	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Arbetssökande och arbetsgivare	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
4. **Arbetssökande har utvandrat**	Pågående beslut	Ej anmält ändrade förhållanden	Arbetsgivaren	Arbetssökande och arbetsgivare	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
5. **Arbetssökande har inte tillstånd att vistas och arbeta i Sverige**	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Arbetsgivaren	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
6. **Arbetssökande har inte tillstånd att vistas och arbeta i Sverige**	Pågående beslut	Ej anmält ändrade förhållanden	Arbetsgivaren	Arbetsgivare	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
7. **Arbetssökande var studerande med studiemedel i för hög utsträckning och hade därmed sysselsättning i för hög omfattning**	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsförmedlingen	Arbetssökande	Nej	Systemövergripande	NYJ, ETJ

Indikator	När uppstod felet	Felorsak	Orsakat av	Uppgift kommer från	Misstänkt avsiktligt	Typ av risk	Stödform
8. **Arbetssökande har haft orimligt hög löneinkomst och kan därför anses haft sysselsättning i för hög utsträckning**[29]	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsförmedlingen	Arbetssökande	Nej	Systemövergripande	NYJ, ETJ
9. **Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning**	Pågående beslut	Ej anmält ändrade förhållanden	Arbetsgivaren	Arbetsgivare	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
10. **Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjuk-/aktivitetsersättning**[30]	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsförmedlingen	Arbetssökande	Nej	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ
11. **Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjuk-/aktivitetsersättning**	Pågående beslut	Ej anmält ändrade förhållande	Arbetsgivaren	Arbetssökande	Ja	Systemövergripande	LBG, NYJ, ETJ

[29] För etableringsjobb är kvalificeringsvillkoret heltidsarbetslös/ej sysselsatt i 24 av de senaste 27 månaderna. För nystartsjobb är motsvarande 6 av 9 månader för yngre (20–24 år), och 12 av 15 månader för de som är 25 år eller äldre.
[30] För etableringsjobb krävs att den arbetssökande har 100 procent tjänstgöringsgrad.

Tabell 6: Risker som studeras i kontrollutredningen.

Indikator	När uppstod felet	Felorsak	Orsakat av	Uppgift kommer från	Misstänkt avsiktligt	Typ av risk	Stödform
12. **Överenskommen lön betalas inte ut**	Pågående beslut	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Arbetsgivaren	Ja	Ersättningsspecifik	LBG, NYJ
13. **Lönen betalas inte ut elektroniskt**	Pågående beslut	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Arbetsgivaren	Ja	Ersättningsspecifik	LBG, NYJ
14. **Korrekta försäkringar saknas**	Pågående beslut	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Tredje part	Ja	Ersättningsspecifik	LBG

Tabell 7: Risker som studeras i aktgranskningen.

Indikator	När uppstod felet	Felorsak	Orsakat av	Uppgift kommer från	Misstänkt avsiktligt	Typ av fel	Stödform
15. **Medicinska underlag saknas**	Beslutstillfället	Ej tillräckliga uppgifter för att fatta korrekt beslut	Arbetsförmedlingen	Tredje part	Nej	Ersättningsspecifik	LBG
16. **Medicinska underlag styrker inte att den arbetssökande har en funktionsnedsättning**	Beslutstillfället	Tillräckliga och korrekta uppgifter, fel beslut	Arbetsförmedlingen	Tredje part	Nej	Ersättningsspecifik	LBG

4.4 Risker som inte studeras empiriskt

Utöver de fel som beskrivits i tabeller 5–7 finns svårmätbara felaktiga utbetalningar som Arbetsförmedlingen i dagsläget saknar förutsättningar att upptäcka, och som därför inte studeras empiriskt. Tabell 8 ger en översiktlig bild av vad som här avses med svårmätbara fel. Det handlar dels om jämförelsevis grövre överträdelser i form av skenanställningar och påtryckningar på enskilda tjänstemän vid myndigheten. Vid skenanställningar är arbetsgivaren och arbetstagaren tillsammans överens om att arbetet inte ska utföras vilket innebär att upptäckter skulle kräva fysiska arbetsplatsbesök (vilka är så pass resurskrävande att de inte kunnat användas inom ramen för studien). Eftersom de belopp som betalas ut i form av stöd till arbetsgivare är betydande kan det inte uteslutas att det, i olika former och i olika situationer, förekommer påverkan på enskilda tjänstemän. Ett konkret exempel är de beslut som fastställer nivån på lönebidrag, där påverkan dels kan komma från arbetsgivaren (i syfte att få högre ersättning), dels från den arbetssökande (i syfte att få eller behålla arbetet).

Tabell 8: Risker som inte studeras empiriskt.

Typ av fel	När uppstod felet	Felorsak	Orsakat av	Misstänkt avsiktligt	Stödform
Skenanställning	Pågående	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Ja	LBG, NYJ, ETJ
Påtryckningar	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Ja	LBG, NYJ, ETJ
Otillräcklig information	Beslutstillfället	Felaktig uppgift vid ansökan	Arbetsgivaren	Ja	LBG, NYJ, ETJ

Den sista kategorin omfattar fel som uppstår till följd av att det är svårt att fastställa om de underlag som ligger till grund för ett beslut stämmer. Ett exempel är svårigheten att verifiera sådant arbetsgivaren intygat inför ett beslut, avseende till exempel arbetsmiljö. Ett annat exempel är de nya regler för nystartsjobb som infördes i februari 2025 som säger att stödet inte ska beviljas om (1) personal sagts upp på grund av arbetsbrist (vid driftsenheten där den anställde är tänkt att placeras) under de senaste 12 månaderna, (2) den som ska anställas med stödet är nära släkting med den som anställer. Båda dessa villkor har visat sig svåra att granska utifrån den information som funnits tillgänglig i de register som används i studien.[31] Slutligen framgår av tabell 8 att samtliga svårmätbara risker kategoriseras som orsakade av arbetsgivaren och misstänkt avsiktliga.

[31] Denna begränsning medför också att det inte är möjligt att i registerstudien kontrollera om det finns allvarliga brister i arbetsmiljön på den plats eller i den verksamhet den anställde ska arbeta.

5 Metod och avgränsningar

För att kunna identifiera olika typer av felaktiga utbetalningar genomförs tre separata delstudier: (1) aktgranskning, (2) kontrollutredning och (3) registeranalys. Syftet med aktgranskningen är att, via manuell granskning av medicinska underlag från tredje part, hitta fel vid utbetalningar av lönebidrag som beror på att det inte kan styrkas att den arbetssökande har en funktionsnedsättning (och således tillhör målgruppen). I kontrollutredningen genomförs manuella granskningar i syfte att hitta fel vid utbetalningar av lönebidrag och nystartsjobb som beror på att villkoren avseende lön och försäkringar inte varit uppfyllda. I registeranalysen genomförs automatiserade granskningar för att identifiera jämförelsevis mer övergripande och lättupptäckta fel oavsett stödform.

5.1 Rampopulation

Studiens målpopulation är samtliga utbetalningar som gjorts avseende lönebidrag, nystartsjobb, och etableringsjobb under 2025. Rampopulationen utgörs av de utbetalningar för dessa tre stöd som finns registrerade hos Arbetsförmedlingen under perioden från och med juli 2024 till och med juni 2025.[32]

Att tidsperioden för rampopulationen skiljer sig från den för målpopulationen beror på att det inte bedömts möjligt att studera utbetalningar som gjorts efter juni 2025 – eftersom tiden skulle bli för knapp för att hinna med att genomföra analyser av den kvalitet som eftersträvas.[33] I stället används det beräknade felet för den studerade ettårsperioden för att uppskatta omfattningen av felet för helåret 2025.

Inga avgränsningar har gjorts i någon av delstudierna gällande vilka utbetalningar för de aktuella anställningsstöden som ingår i rampopulationen. Detta för att säkerställa att rampopulationen är representativ och att de slutsatser som dras i studien ska kunna anses generella.

5.1.1 Deskriptiv statistik

I tabell 9 redovisas övergripande deskriptiv statistik baserat på rampopulationen. Ramen består av totalt 954 991 utbetalningar, av vilka 954 531 utbetalningar hanterades av Arbetsförmedlingen (avseende lönebidrag och nystartsjobb) och 460 utbetalningar hanterades av Försäkringskassan (avseende etableringsjobb). Majoriteten av utbetalningarna från Arbetsförmedlingen (strax under 80 procent) avsåg lönebidrag.

Arbetsförmedlingen betalade under den studerade perioden ut ca 10,6 miljarder kronor i lönebidrag (inklusive utvecklingsbidrag) och 2,8 miljarder kronor för stöd i form nystartsjobb. De 460 utbetalningarna som rörde etableringsjobb motsvarade

[32] Informationen om utbetalningar av ersättning vid etableringsjobb kommer från Försäkringskassan. Notera att stöd vid lönebidrag som inkluderar utvecklingsbidrag ses som en utbetalning från arbetsgivaren och ingår som en enhet i rampopulationen.
[33] Enligt de instruktioner som getts får data från 2024 användas, om det anses nödvändigt för att genomföra studien.

ersättningar på 6,4 miljoner kronor. Sammanlagt, för samtliga tre stöd som undersöks, gjordes således utbetalningar motsvarande 13,3 miljarder kronor.

Tabell 9: Antal utbetalningar, beslut och utbetalt belopp per stödform under perioden juli 2024 till juni 2025.

Stödform	Antal utbetalningar	Utbetalt belopp (mnkr)	Antal beslut	Antal individer	Antal arbetsgivare
Lönebidrag	698 414	10 557**	101 001	68 591	30 659
Nystartsjobb	256 117	2 763	52 880	39 590	17 976
Etableringsjobb	460***	6	94	76	39
Totalt	954 991	13 327	153 975	108 033	43 930

Noter: **Beloppet inkluderar utbetalningar avseende utvecklingsbidrag (472,9 miljoner kronor). ***Ersättningen betalas ut av Försäkringskassan.

Utbetalningarna (och de utbetalda beloppen) härrör från totalt 153 975 beslut, varav 101 001 beslut rör lönebidrag och 52 880 beslut rör nystartsjobb. Antalet utbetalningar är såldes ca sex gånger fler än antalet beslut. Detta är förväntat eftersom ett beslut om stöd (för en given arbetssökande) i regel leder till flera utbetalningar (för denne sökande). Besluten om lönebidrag omfattar 68 591 personer medan besluten om nystartsjobb omfattar 39 590 personer. Att antalet beslut är fler än antalet unika individer är också förväntat, eftersom det i många fall (för samma individ) tas nya beslut om en fortsättning på tidigare beslutade stöd. (Att antalet beslut och antalet individer är fler än antalet arbetsgivare är också förväntat.) Slutligen kan noteras att antalet beslut som rör etableringsjobb var jämförelsevis få: under den studerade perioden fattades 94 beslut för totalt 76 personer.

Den förra omfattningsstudien visade att under 2021 betalade Arbetsförmedlingen ut ca 11,2 miljarder kronor i ersättning för lönebidrag och 3,4 miljarder kronor i ersättning för nystartsjobb. Att de utbetalda beloppen är något lägre för senare år är förväntat givet den utveckling som redovisades i avsnitt 3 ovan. Antalet beslut som studerades i den förra studien uppgick till 119 236 för lönebidrag respektive 68 035 för nystartsjobb.

Tabell 10 visar att de utbetalningar som studeras i många fall härrör från beslut som tagits flera år bakåt i tiden. Totalt sett fattades drygt 60 procent av besluten innan juli 2024 (den månad då de första utbetalningarna som återfinns i ramen genomfördes). Det här innebär att studien inkluderar felaktigheter som uppstått före den period som egentligen avses studeras, det vill säga före juli 2024 (och således före 2025) – i och med att fel ofta uppstår redan vid beslutstillfället (jämför kolumn 2 i tabell 5–7).

Tabell 10: Antal beslut för utbetalningar i populationen fördelat efter beslutsår och stödform.

Beslutsår	Lönebidrag	Nystartsjobb	Etableringsjobb
2020	2	0	-
2021	2 170	1	-
2022	14 762	33	-
2023	27 065	11 530	-
2024	42 891	32 183	32
2025	14 111	9 133	62

Det kan också noteras att besluten för lönebidrag typiskt sett ligger längre tillbaka i tiden än besluten för nystartsjobb. För lönebidrag fattades omkring 40 procent av besluten år 2023 eller tidigare; för nystartsjobb är motsvarande siffra omkring 20 procent. Att fördelningen skiljer sig mellan stöden förklaras av skillnader i reglerna för respektive stöd. För nystartsjobb fattas beslut för som längst två år medan ett beslut om förlängning av lönebidrag kan löpa i upp till tre år. (Innan 2025 var de som fyllt 55 år berättigade till nystartsjobb i upp till fyra år, vilket förklarar förekomsten av beslut 2021 och 2022 i tabellen.) Beslut om ersättning för etableringsjobb, som infördes först under 2024, fattas i normalfallet för två år.

5.2 Urvalsdesign

Två av delstudierna, aktgranskningen och kontrollutredningen, baseras på slumpmässiga urval. Anledningen till att denna metod används i dessa två fall är att delstudierna i hög grad bygger på manuellt arbete; det är alltså varken möjligt eller ändamålsenligt att granska samtliga utbetalningar i rampopulationen. Att urvalen dras slumpmässigt gör det möjligt att använda statistiska metoder för att korrekt uppskatta antalet felaktiga utbetalningar och storleken på de felaktiga beloppen i rampopulationen.

Tabell 11 illustrerar den övergripande designen för de två urvalsundersökningarna. Som framgår drogs 1 000 utbetalningar för nystartsjobb och 1 000 utbetalningar för lönebidrag. I kontrollstudien används båda dessa urval, då utbetalningar för både nystartsjobb och lönebidrag granskas. I aktgranskningen används endast det ena urvalet då endast utbetalningar för lönebidrag studeras. Notera att i de granskningar av lönebidrag som genomförs i aktgranskningen respektive kontrollutredningen används samma urval, de 1 000 slumpmässigt dragna utbetalningarna för lönebidrag. Samma slumpmässigt utvalda utbetalning granskas således i två olika studier, även om det är olika villkor som används för att upptäcka fel i respektive delstudie. I den tredje delstudien (registeranalysen) genomförs en totalundersökning, vilket innebär att samtliga utbetalningar i rampopulationen undersöks. Av detta framgår att totalt 1 000 utbetalningar granskas i samtliga delstudier.

Tabell 11: Beskrivning av studiens upplägg.

	Antal utbetalningar i rampopulationen	Antal utbetalningar i urval
Lönebidrag	698 414	1 000
Nystartsjobb	256 117	1 000
Etableringsjobb	460	-
Aktgranskning	698 414	1 000
Kontrollstudie	954 531	2 000
Registeranalys	954 991	-

5.2.1 Urvalsstorlek och stratifiering

Vid användning av slumpmässiga urval är det framför allt två faktorer som behöver beaktas: storleken på urvalet och metod för stratifiering. För storlek gäller som regel att ju större urval desto bättre, eftersom precisionen i de statistiska skattningarna ökar. Samtidigt finns ofta praktiska hinder som gör det svårt att använda för stora urval. I både aktgranskningen och i kontrollutredningen har det inte varit praktiskt möjligt att hantera större urval än 1 000 utbetalningar per stödform, till följd av att det manuella arbete som dessa studier bygger på är resurskrävande. Det har således, i båda delstudierna, funnits en övre gräns att förhålla sig till. Samtidigt har en urvalsstorlek om 1 000 lönebidrag respektive 1 000 nystartsjobb bedömts tillräcklig för att studien som helhet ska ha den kvalitet som eftersträvas. Urvalsstorlekarna motsvarar de som användes i den förra omfattningsstudien (men är större än de som användes i KUT-studien, där 500 ärenden inom respektive stödform granskades).

Tabell 12: Antal utbetalningar i respektive stratum med Neymanallokering.

Stödform	Stratum	Ram	Andel	Urval	Andel
Lönebidrag	1	217 833	31,2	319	31,9
	2	187 313	26,8	267	26,7
	3	145 534	20,8	213	21,3
	4	147 734	21,2	201	20,1
	Totalt	**698 414**	**100,0**	**1 000**	**100,0**
Nystartsjobb	1	108 586	42,4	460	46,0
	2	53 097	20,7	204	20,4
	3	52 982	20,7	203	20,3
	4	41 452	16,2	133	13,3
	Totalt	**256 117**	**100,0**	**1 000**	**100,0**

Tidigare studier har visat att risken för felaktiga utbetalningar är störst i små företag i privat sektor och minst för arbetsgivare i offentlig sektor (Arbetsförmedlingen, 2021, 2023). Eftersom det finns sådana skillnader används stratifiering. Metoden säkerställer att de slumpmässiga urval som används är representativa, vilket i sin tur ökar precisionen i de skattningar som slutligen görs. I 2023 års omfattningsstudie användes två stratum: (1) arbetsgivare i privat sektor med färre än tio anställda, och (2) övriga arbetsgivare. I den här studien utökas antalet stratum till fyra enligt:

1. privat sektor, 1–9 anställda (mikroföretag)
2. privat sektor, 10–49 anställda (små företag)
3. privat sektor, 50 eller fler anställda (medelstora och stora företag)
4. offentlig sektor.

Liksom i den tidigare omfattningsstudien används Neymanallokering för att avgöra antalet dragningar i respektive stratum. Tabell 12 visar resultatet av denna allokering. I stratum 1 (privata arbetsgivare med 1–9 anställda) dras 319 utbetalningar avseende lönebidrag och 460 utbetalningar avseende nystartsjobb, i stratum 2 (privata arbetsgivare med 10–49 anställda) dras 267 utbetalningar avseende lönebidrag och 204 utbetalningar avseende nystartsjobb, osv. Som framgår är andelen utbetalningar i respektive stratum för urvalet en spegling av andelarna i rampopulationen (jämför kolumn 4 och 6); att det slumpmässiga urvalet är representativt sett till de stratum som används är viktigt eftersom det leder till ökad precision när skattningar för rampopulationen ska tas fram. Notera samtidigt att i urvalen har stratum 1 viktats upp något och stratum 4 viktats ner (särskilt för nystartsjobben) vilket är förväntat givet den metod för allokering som används.

5.2.2 Förändringar sedan förra omfattningsstudien

Den omfattningsstudie som genomfördes 2023 (och som rörde utbetalningar som gjordes under 2021) liknar i många avseenden den omfattningsstudie som presenteras i den här rapporten. Dels används samma typ av grundläggande uppdelning i tre delstudier, där två delstudier använder slumpmässiga urval och en delstudie genomförs som en totalundersökning. Dels fanns samtliga 16 risker som studeras i den här studien med även i 2023 års omfattningsstudie. Samtidigt finns flera exempel på viktiga skillnader mellan studierna:

- I omfattningsstudien från 2023 definierades rampopulationen i termer av beslut i stället för i termer av utbetalningar. Ramen utgjordes av samtliga beslut där Arbetsförmedlingen gjort minst en utbetalning till arbetsgivaren under år 2021 för de tre stödformer som beaktades. De slumpmässiga urval som drogs bestod således också av beslut. Justeringen som gjorts i den här studien syftar till att åstadkomma ett mer representativt urval.

- I 2023 års omfattningsstudie användes utbetalningar för helåret 2021. I den här studien används i stället det uppskattade felet för den studerade ettårsperioden (juli 2024-juni 2025) för att uppskatta omfattningen av felet för helåret 2025.

- Även om samtliga de risker som studeras i den här rapporten fanns med i 2023 års omfattningsstudie har de exakta villkoren i vissa fall justerats. Som exempel kan nämnas de justeringar (se beskrivning i bilaga 4) som gjorts för den indikator i registerstudien som fångar om en arbetssökande haft orimligt hög löneinkomst (jämför indikator 8 i tabell 5).
- I den här studien används fler stratum än i omfattningsstudien från 2023.

Som framgår finns flera skillnader i tillvägagångssätt mellan studierna. Att det finns sådana skillnader i tillvägagångssätt innebär att alla jämförelser av resultaten mellan studierna måste göras med försiktighet.

6 Resultat per delstudie

I det här avsnittet redovisas resultaten för respektive delstudie. I de två delstudier som bygger på urval redovisas dels de exakta resultaten för urvalen, dels skattningar som avser rampopulationen. Resultaten i respektive delstudie har rensats för dubbelträffar, vilket innebär att de felaktigt utbetalda beloppen i respektive studie är korrigerade. Resultaten som redovisas i avsnittet är inte korrigerade för dubbelträffar mellan delstudierna; sådan korrigering görs först vid sammanslagningen av resultaten, i avsnitt 7.

6.1 Delstudie 1 – Aktgranskning

Nedan redovisas först resultat som avser felaktiga utbetalningar i urvalet. Därefter redovisas de skattningar som görs för hela rampopulationen. I båda fall redovisas dels antalet felaktiga utbetalningar dels storleken på de felaktigt utbetalda beloppen.

6.1.1 Felaktiga utbetalningar i urvalet

Som framgår av tabell 13 kunde 997 av de 1 000 utbetalningar för lönebidrag som ingick i det slumpmässiga urvalet granskas. Av dessa 997 bedömdes 13 utbetalningar som felaktiga (vilket motsvarar 1,3 procent). I fyra fall saknades medicinskt underlag helt. I övriga nio fall fanns medicinska underlag, men den aktuella funktionsnedsättningen kunde inte styrkas. I den tidigare omfattningsstudiens aktgranskning kunde 994 ärenden av de 1 000 som fanns i urvalet granskas. Av dessa bedömdes 16 som felaktiga (motsvarande 1,6 procent). I 11 fall saknades medicinska underlag; i övriga 5 fall kunde den aktuella funktionsnedsättningen inte styrkas.

Det tycks inte, utifrån det som redovisas i tabell 13, som att det är vanligare med felaktiga utbetalningar bland små privata arbetsgivare (stratum 1). Detta är väntat då felen som identifieras i aktgranskningen beror på Arbetsförmedlingens handläggning (saknade eller felaktiga medicinska underlag); det finns därför inget som talar för ett samband mellan förekomsten av fel och antalet anställda eller sektor. Motsvarande slutsats drogs i den tidigare omfattningsstudien.

Tabell 13: Aktgranskning, lönebidrag: Felaktiga utbetalningar i urvalet, per stratum.

Stratum	Utbetalningar i urvalet	Granskade utbetalningar	Medicinskt underlag saknas	Funktions-nedsättning ej styrkt	Andel felaktiga
Privat sektor, 1–9 anställda	319	317	0	3	0,9
Privat sektor, 10–49 anställda	267	267	2	5	2,6
Privat sektor, 50 eller fler anställda	213	212	1	1	0,9
Offentlig sektor	201	201	1	0	0,5
Totalt	**1 000**	**997**	**4**	**9**	**1,3**

I tabell 14 redovisas resultaten för urvalet avseende belopp. De 997 utbetalningar som granskats motsvarar utbetalningar på omkring 139 miljoner kronor. Det felaktigt utbetalda beloppet i urvalet uppgår till ca 1,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,25 procent av utbetalningarna i urvalet (139 miljoner kronor). I den tidigare omfattningsstudien uppgick det felaktigt utbetalda beloppet i det urval som granskades till 1,9 miljoner kronor, vilket utgjorde 2 procent av det totala utbetalda beloppet i urvalet.

Tabell 14: Aktgranskning, lönebidrag: Felaktiga belopp i urvalet, per stratum.

Stratum	Granskade utbetalningar	Felaktiga utbetalningar	Utbetalt belopp	Felaktigt utbetalt belopp	Felaktigt utbetalt belopp (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	317	3	43 900 446	301 790	0,69
Privat sektor, 10–49 anställda	267	7	38 306 654	1 081 832	2,82
Privat sektor, 50 eller fler anställda	212	2	30 730 224	201 265	0,65
Offentlig sektor	201	1	26 298 006	158 558	0,60
Totalt	**997**	**13**	**139 235 330**	**1 743 445**	**1,25**

6.1.2 Skattningar av felaktiga utbetalningar

I tabell 15 visas skattningarna för andelen fel i rampopulationen. Andelen felaktiga utbetalningar skattas till 1,30 procent, med en undre gräns på 0,6 procent och en övre gräns på 2,00 procent. Motsvarande punktskattning i den tidigare omfattningsstudien var 1,69 procent och motsvarande konfidensintervall var 0,84–2,54 procent.

Tabell 15: Aktgranskning, lönebidrag: Skattning av andel felaktiga utbetalningar i rampopulationen.

Antal utbetalningar i populationen	Andel fel, punktskattning (%)	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
698 414	1,30	0,60	2,00

I tabell 16 visas skattningarna för de felaktigt utbetalda beloppen i rampopulationen. Det felaktigt utbetalda beloppet ligger (med stor säkerhet) i intervallet 73,4–277,7 miljoner kronor, med en punktskattning på 175,6 miljoner kronor. Punkskattningen motsvarar 1,25 procent av det utbetalda beloppet i rampopulationen. Motsvarande punktskattning i den tidigare omfattningsstudien var 222,5 miljoner kronor, vilket motsvarade 1,99 procent av det totala utbetalade beloppet i ramen. Motsvarande konfidensintervall var 122,3–322,7 miljoner.

Tabell 16: Aktgranskning, lönebidrag: Skattning av felaktiga belopp (andel samt faktiskt belopp) i rampopulationen.

Utfall	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Felaktigt belopp, andel (%)	1,25	0,52	1,99
Felaktigt belopp, summa	175 561 322	73 424 782	277 697 861

6.2 Delstudie 2 – Kontrollutredning

I kontrollutredningen används två separata urval: 1 000 slumpmässigt dragna utbetalningar som avser lönebidrag och 1 000 slumpmässigt dragna utebalningar som avser nystartsjobb. Utredningen genomfördes utan bortfall, då samtliga 2 000 utbetalningar kunde granskas. Resultaten från kontrollutredningen redovisas per stödform. För respektive stödform redovisas, för varje stratum, både antalet felaktiga utbetalningar och de felaktigt utbetalda beloppen.

Om kontrollutredningen resulterar i ett återkrav ska orsaken till att ersättningen krävs åter registreras. I återrapporteringssystemet som används är det endast möjligt att ange en orsak. Om det förekommer flera felaktigheter i ett ärende ska handläggaren ange vad som bedöms vara det huvudsakliga skälet till beslutet om återkrav. Då

resultatet från kontrollutredningen redovisas per återkravsorsak avser detta därmed den huvudsakliga orsaken som angetts i ärendet.

Vid denna redovisning har återkravsorsakerna felaktig lön och ej elektronisk löneutbetalning slagits samman eftersom det är relativt få fel i respektive kategori och båda är relaterade till lönen (jämför tabell 6). I kategorin underlag ej inkomna har ett fåtal ärenden med övrig orsak placerats, i syfte att undvika för små kategorier.

Observera att återkravsorsaken begärda underlag ej inkomna enbart har använts i de fall där inga underlag alls har inkommit. Detta omfattar alltså inte ärenden där inkompletta underlag har inkommit. Övriga återkravsorsaker har använts både vid ett konstaterat fel och då underlag som styrker det aktuella förhållandet saknas.[34]

Enligt regelverket är mottagare av arbetsgivarstöd skyldiga att ge Arbetsförmedlingen tillfälle att granska verksamheten och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. Den vanligaste orsaken till att kontrollutredningen resulterat i ett beslut om återkrav är dock att arbetsgivaren inte har inkommit med de begärda underlagen och därmed inte styrkt sin rätt till ersättning. Det är svårt att veta den bakomliggande orsaken till detta. Bland offentliga och större privata arbetsgivare kan det sannolikt till viss del röra sig om att det faller mellan stolarna. Hos mindre arbetsgivare kan det handla om att arbetsgivare som inte har underlagen i ordning eller av någon anledning inte vill delge Arbetsförmedlingen dessa underlag.

6.2.1 Felaktiga utbetalningar, lönebidrag

Resultaten från kontrollutredningen rörande lönebidrag redovisas i tabell 17, per stratum. Sammantaget resulterade kontrollutredningen i att 67 utbetalningar, motsvarande 6,7 procent av urvalet, bedömdes som felaktiga. Fördelat på olika stratum varierade andelen fel mellan 5,02 och 8,96 procent.

[34] Detta exempelvis om arbetsgivaren inkommit med underlag som styrker att 1) korrekt lön har betalats ut, 2) lönen har betalats ut elektroniskt, men däremot inte inkommit med underlag som styrker att arbetstagaren omfattas av korrekta försäkringar.

Tabell 17: Kontrollutredning, lönebidrag: Felaktiga utbetalningar i urvalet, per stratum.

Stratum	Utbetalningar i ram-populationen	Utbetalningar i urvalet	Granskade utbetalningar	Felaktiga utbetalningar	Andel felaktiga utbetalningar (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	217 833	319	319	16	5,02
Privat sektor, 10–49 anställda	187 313	267	267	20	7,49
Privat sektor, 50 eller fler anställda	145 534	213	213	13	6,10
Offentlig sektor	147 734	201	201	18	8,96
Totalt	698 414	1 000	1 000	67	6,70

I tabell 18 redovisas den skattade andelen felaktiga utbetalningar i rampopulationen (för perioden juli 2024-juni 2025). Under perioden skattas andelen felaktiga utbetalningar bedöms ligga i intervallet 5,18 – 8,30 procent, med en punktskattning på 6,74 procent. I omfattningsstudien från 2023 skattades andelen felaktiga utbetalningar avseende lönebidrag till 8,52 procent, med intervallet 6,75–10,28 procent.

Tabell 18: Kontrollutredning, lönebidrag: Skattning av andel felaktiga utbetalningar i målpopulationen.

Antal utbetalningar i rampopulationen	Andel fel, punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
698 414	6,74	5,18	8,30

6.2.2 Felaktiga belopp, lönebidrag

I tabell 19 redovisas utbetalda belopp samt felaktigt utbetalda belopp per stratum. Det sammantagna felaktiga beloppet som upptäcktes i kontrollutredningen för lönebidrag uppgår till 885 914 kronor, vilket motsvarar 5,82 procent av det totala beloppet i

urvalet.[35] Bland stratumen varierar det felaktigt utbetalda beloppet mellan 4,47 och 9,69 procent.

Tabell 19: Kontrollutredning, lönebidrag: Felaktiga belopp (andel samt faktiskt belopp) i urvalet, per stratum.

Stratum	Antal granskade utbetalningar	Antal felaktiga utbetalningar	Utbetalda belopp under perioden	Utbetalda belopp som bedöms vara felaktiga	Andel av utbetalt belopp som bedöms vara felaktigt (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	319	16	4 881 470	218 230	4,47
Privat sektor, 10–49 anställda	267	20	4 188 620	246 842	5,89
Privat sektor, 50 eller fler anställda	213	13	3 241 946	139 494	4,30
Offentlig sektor	201	18	2 902 861	281 348	9,69
Totalt	1 000	67	15 214 897	885 914	5,82

[35] De 67 utbetalningar avseende lönebidrag som identifierades som felaktiga i kontrollutredningen motsvarar felaktiga utbetalningar på 885 914 kronor. Det felaktigt utbetalade beloppet per utbetalning uppgår således till 13 223 kronor. Medianbeloppet uppgår till 12 409 kronor och den 10:e respektive 90:e percentilen uppgår till 6 710 kronor respektive 21 900 kronor.

I tabell 20 redovisas skattningen av felaktigt utbetalda belopp sammanräknat för samtliga utbetalningar rörande lönebidrag. Bland samtliga utbetalningar av lönebidrag skattas det felaktigt utbetalda beloppet till 466,0–782,6 miljoner kronor, med en punktskattning på 624,3 miljoner kronor. Detta motsvarar 4,41–7,41 procent av de utbetalda beloppen, med en punktskattning på 5,91 procent.

Tabell 20: Kontrollutredning, lönebidrag: Skattning av felaktiga belopp (andel samt faktiskt belopp) i målpopulationen.

Utfall	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Felaktigt belopp, andel (%)	5,91	4,41	7,41
Felaktigt belopp, summa	624 292 010	465 960 357	782 623 663

I 2023 års omfattningsstudie skattades det felaktigt utbetalda beloppet till 665,0–1 039,7 miljoner kronor, med en punktskattning på 852,3 miljoner kronor. Detta motsvarade 5,95–9,31 procent av de utbetalda beloppen under 2021, med en punktskattning på 7,63 procent.

Felaktiga belopp per återkravsorsak, lönebidrag

I tabell 21 redovisas det felaktigt utbetalda beloppet i urvalet, per återkravsorsak och per stratum. Oavsett stratum är den vanligaste återkravsorsaken att begärda underlag inte skickats in.

Tabell 21: Kontrollutredning, lönebidrag: Felaktiga belopp per återkravsorsak (i urvalet).

Stratum	Återkravsorsak	Antal felaktiga utbetalningar	Felaktigt belopp	Andel av totalt felaktigt belopp (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	11	113 470	52,0
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	2	33 091	15,16
	Ej erforderliga försäkringar	3	71 669	32,84
	Samtliga	**16**	**218 230**	**100**
Privat sektor, 10–49 anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	14	178 349	72,25
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	2	28 341	11,48
	Ej erforderliga försäkringar	4	40 152	16,27
	Samtliga	**20**	**246 842**	**100**
Privat sektor, 50 eller fler anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	8	88 506	63,45
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	2	18 591	13,33
	Ej erforderliga försäkringar	3	32 397	23,22
	Samtliga	**13**	**139 494**	**100**
Offentlig sektor	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	16	243 009	86,37
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	2	38 339	13,63
	Ej erforderliga försäkringar	0	0	0
	Samtliga	**18**	**281 348**	**100**
Totalt	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	49	623 334	70,36
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	8	118 362	13,36
	Ej erforderliga försäkringar	10	144 218	16,28
	Samtliga	67	885 914	100

I tabell 22 redovisas det skattade felaktigt utbetalda beloppet i rampopulationen, per återkravsorsak. Som framgår är den vanligaste återkravsorsaken att arbetsgivaren inte har inkommit med underlag. Av de skattade felaktiga beloppen i populationen utgör denna återkravsorsak 441,7 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 71 procent.

Tabell 22: Kontrollutredning, lönebidrag: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per återkravsorsak.

Återkravsorsak	Felaktigt belopp (punktskattning)	Andel av totalt skattat felaktigt belopp (%)
Felaktigt belopp, summa	624 292 010	100,0
…varav felaktig lön / ej elektronisk löneutbetalning	83 360 555	13,4
…varav ej erforderliga försäkringar	99 244 066	15,9
…varav underlag ej inkomna / övrig orsak	441 687 389	70,7

6.2.3 Felaktiga utbetalningar, nystartsjobb

Resultaten från kontrollutredningen rörande nystartsjobb redovisas i tabell 23, per stratum. Sammantaget resulterade kontrollutredningen i att 109 utbetalningar, motsvarande 10,90 procent av urvalet, bedömdes som felaktiga. Fördelat på olika stratum varierade andelen fel mellan 3,94 och 15,65 procent.

Tabell 23: Kontrollutredning, nystartsjobb: Felaktiga utbetalningar i urvalet, per stratum.

Stratum	Antal utbetalningar i ram-populationen	Antal utbetalningar	Antal granskade utbetalningar	Antal felaktiga utbetalningar	Andel felaktiga utbetalningar (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	108 586	460	460	72	15,65
Privat sektor, 10–49 anställda	53 097	204	204	18	8,82
Privat sektor, 50 eller fler anställda	52 982	203	203	8	3,94
Offentlig sektor	41 452	133	133	11	8,27
Totalt	256 117	1 000	1 000	109	10,90

I tabell 24 redovisas den skattade andelen felaktiga ärenden i rampopulationen (för perioden juli 2024-juni 2025). Under perioden skattas andelen felaktiga utbetalningar till 8,74–12,49 procent, med en punktskattning på 10,62 procent. I omfattningsstudien från 2023 skattades andelen felaktiga nystartsjobb i målpopulationen i

kontrollutredningen till mellan 7,79–11,51 procent med en punktskattning på 9,74 procent.

Tabell 24: Kontrollutredning, nystartsjobb: Skattning av andel felaktiga utbetalningar i målpopulationen.

Antal utbetalningar i populationen	Andel fel, punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
256 117	10,62	8,74	12,49

6.2.4 Felaktiga belopp, nystartsjobb

I tabell 25 redovisas utbetalda belopp samt felaktigt utbetalda belopp per stratum. Det sammantagna felaktiga beloppet som upptäckts i kontrollutredningen för nystartsjobb uppgår till 1,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 10,12 procent av det totala beloppet i urvalet.[36] Bland stratumen varierar det felaktigt utbetalda beloppet mellan 3,80 och 14,25 procent.

Tabell 25: Kontrollutredning, nystartsjobb: Felaktiga belopp (andel samt faktiskt belopp) i urvalet, per stratum.

Stratum	Antal granskade utbetalningar	Antal felaktiga utbetalningar	Utbetalda belopp som granskats	Utbetalningar som granskats och bedömts vara felaktiga	Andel av utbetalt belopp som bedöms vara felaktigt (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	460	72	4 870 862	693 930	14,25
Privat sektor, 10–49 anställda	204	18	2 274 772	175 340	7,71
Privat sektor, 50 eller fler anställda	203	8	2 007 019	76 320	3,80
Offentlig sektor	133	11	1 543 337	136 652	8,85
Totalt	1 000	109	10 695 990	1 082 242	10,12

[36] De 109 utbetalningar avseende nystartsjobb som identifierades som felaktiga i kontrollutredningen motsvarar felaktiga utbetalningar på 1,1 miljoner kronor. Det felaktigt utbetalade beloppet per utbetalning uppgår således till 9 929 kronor. Medianbeloppet uppgår till 9 426 kronor och den 10:e respektive 90:e percentilen uppgår till 3 024 kronor respektive 15 710 kronor.

I tabell 26 redovisas skattningen av felaktigt utbetalda belopp sammanräknat till samtliga utbetalningar rörande nystartsjobb under perioden. Bland samtliga utbetalningar av nystartsjobb under tidsperioden skattas det felaktigt utbetalda beloppet till 217,0–326,9 miljoner kronor, med en punktskattning på 272 miljoner kronor. Detta motsvarar 7,85–11,83 procent av de utbetalda beloppen, med en punktskattning på 9,84 procent. I 2023 års omfattningsstudie skattades det felaktigt utbetalda beloppet till 210,8–318,2 miljoner kronor, med en punktskattning på 264,5 miljoner kronor. Detta motsvarade 6,20–9,36 procent av de utbetalda beloppen under 2021, med en punktskattning på 7,78 procent.

Tabell 26: Kontrollutredning, nystartsjobb: Skattning av felaktiga belopp (andel samt faktiskt belopp) i målpopulationen.

Utfall	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Felaktigt belopp, andel (%)	9,84	7,85	11,83
Felaktigt belopp, summa	271 953 454	216 985 161	326 921 747

Felaktiga belopp per återkravsorsak, nystartsjobb

I tabell 27 redovisas det felaktigt utbetalda beloppet i urvalet, per återkravsorsak och per stratum. Precis som i fallet med lönebidrag gäller att oavsett stratum är den vanligaste återkravsorsaken att begärda underlag inte skickats in.

Tabell 27: Kontrollutredning, nystartsjobb: Felaktiga belopp per återkravsorsak i urvalet.

Stratum	Återkravsorsak	Antal felaktiga utbetalningar	Felaktigt belopp	Andel av totalt felaktigt belopp (%)
Privat sektor, 1–9 anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	47	442 840	63,82
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	25	251 090	36,18
	Samtliga	**72**	**693 930**	**100,00**
Privat sektor, 10–49 anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	10	99 001	56,46
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	8	76 339	43,54
	Samtliga	**18**	**175 340**	**100,00**
Privat sektor, 50 eller fler anställda	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	6	65 248	85,49
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	2	11 072	14,51
	Samtliga	**8**	**76 320**	**100,00**
Offentlig sektor	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	11	136 652	100,00
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	0	0	0
	Samtliga	**11**	**136 652**	**100,00**
Totalt	Begärda underlag ej inkomna /övrigt	74	743 741	68,72
	Ej elektronisk löneutbetalning /felaktig lön	35	338 501	31,28
	Samtliga	**109**	**1 082 242**	**100,00**

I tabell 28 redovisas det skattade felaktigt utbetalda beloppet i rampopulationen, per återkravsorsak. Den vanligaste återkravsorsaken är att arbetsgivaren inte har inkommit med underlag. Av de skattade felaktiga beloppen i populationen utgör denna återkravsorsak 189,9 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 69,8 procent.

Tabell 28: Kontrollutredning, nystartsjobb: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per återkravsorsak.

Återkravsorsak	Felaktigt belopp (punktskattning)	Andel av totalt skattat felaktigt belopp (%)
Felaktigt belopp, summa	271 953 454	100,0
…varav felaktig lön / ej elektronisk löneutbetalning	82 030 639	30,2
…varav underlag ej inkomna / övrig orsak	189 922 815	69,8

6.3 Delstudie 3 – Registeranalys

I registeranalysen granskas samtliga utbetalning som gjorts under perioden från och med juli 2024 till och med juni 2025. Totalt granskas 954 991 utbetalningar, varav 698 414 för lönebidrag, 256 117 för nystartsjobb, och 460 för etableringsjobb. 52 procent av utbetalningarna gäller perioden juli-december 2024 och 48 procent perioden jan-juni 2025.

I registeranalysen har det varit nödvändigt att anpassa tillvägagångssättet avseende bedömning av fel och beräkning av felaktiga belopp utifrån förutsättningarna för respektive indikator. I vissa avseenden är det därför sannolikt att analysen i första hand ger en indikation på att en felaktig utbetalning kan ha skett. I bilaga 4 ges en mer detaljerad beskrivning av respektive indikator samt resonemang kring de osäkerhetsfaktorer som finns.

I registeranalysen undersöks vissa riskindikatorer både vid beslutstillfället och under ett pågående beslut. När en indikator flaggar för fel vid beslutstillfället räknas alla utbetalningar i ärendet som felaktiga. Har felet uppstått under ett pågående beslut räknas som regel enbart de utbetalningar (eller delar av utbetalningar) som avser perioden då felet fanns som felaktiga. I de fall en utbetalning flaggats som felaktig i flera indikatorer, görs en korrigering i sammanräkningen så att den period då ett fel detekterats enbart räknas en gång. Korrigeringen görs enligt en uppsatt prioritetsordning. I registerstudiens fall innebär det att fel som funnits med redan vid beslut prioriteras över fel som uppkommit under pågående beslut (jämför prioritetsordning i bilaga 3). Återstår överlappande fel för samma utbetalning behålls det högsta felaktiga utbetalningsbeloppet med tillhörande felkategori/indikator. Inom registeranalysen rensas 11 dubbelträffar bort på detta vis, vilket motsvarar 0,35% av de flaggade felen sett över alla utbetalningar i registeranalysen.[37] Med andra ord är det ovanligt att en utbetalning flaggas med fel i flera indikatorer i registeranalysen.

6.3.1 Lönebidrag: Felaktiga utbetalningar och felaktigt utbetalt belopp

I tabell 29 redovisas registeranalysens övergripande resultat avseende lönebidrag. Som framgår av tabellen bedöms 0,15 procent av de granskade utbetalningarna vara

[37] Det detekteras 3 101 fel före korrigering för dubbelträffar inom samma utbetalning i registeranalysen, jämfört med 3 090 fel efter korrigering. Felen motsvarar 3 090 unika felaktiga utbetalningar som flaggats i registeranalysen (sett över samtliga tre undersökta stödformer).

felaktiga. Beloppet som betalats ut felaktigt uppskattas till 5,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,05 procent av det totala utbetalda beloppet för lönebidrag under perioden. Totalt finns 471 unika individer i ramen för vilka det skett minst en felaktig utbetalning (vilket motsvarar 0,69 procent av det totala antalet individer i ramen). Antalet arbetsgivare för vilka det finns minst ett fel med avseende på lönebidrag är 452 (vilket motsvarar 1,47 procent av det totala antalet arbetsgivare i ramen).

Tabell 29: Registeranalys, lönebidrag: resultat, totalt.

	Antal utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare
Totalt	698 414	10 557 601 150	68 591	30 659
Antal med fel	1 048	5 352 841	471	452
Andel med fel (%)	0,15	0,05	0,69	1,47

Det felaktigt utbetala beloppet för lönebidrag fördelar sig över 1 048 utbetalningar. Det genomsnittliga felbeloppet för dessa utbetalningar är 5 108 kronor, medan medianbeloppet är 2 543 kronor (se tabell 30). Detta visar att fördelningen är skev; det finns många utbetalningar med lägre belopp, och ett mindre antal med betydligt högre belopp som drar upp medelvärdet.

I den omfattningsstudie som genomfördes år 2023 beräknades, i registeranalysen, det felaktigt utbetalda beloppet för lönebidrag uppgå till drygt 3,6 miljoner kronor (av totalt omkring 11,2 miljarder kronor), vilket motsvarade 0,03 procent. Antalet individer för vilka en felaktig utbetalning skett uppgick till 236 och antalet arbetsgivare till 224. Som diskuteras i avsnitt 5.2.2 är möjligheten till jämförelser av resultaten mellan studierna begränsade. För enskilda indikatorer, där metoden inte ändrats nämnvärt, finns något bättre möjligheter till jämförelse över tid.

Fördelning felaktigt utbetalda belopp, per stratum

Tabell 30 ger en bild av hur de felaktigt utbetalda beloppen fördelar sig. I tabellen används de fyra stratum som används i aktgranskningen och kontrollutredningen. För samtliga stratum gäller att den stora massan av felaktiga utbetalningar rör relativt små belopp, men att det förkommer en del utbetalningar med jämförelsevis stora belopp.

Tabell 30: Registeranalys, lönebidrag: Fördelning av felaktigt utbetalt belopp (kronor), per stratum.

Stratum	Antal felaktiga utbetalningar	10:e	25:e	Median	Medel	75:e	90:e
Privat sektor; 1–9 anställda	376	937	1 273	3 490	6 210	8 568	17 682
Privat sektor; 10–49 anställda	315	821	1 156	2 464	4 970	5 413	15 397
Privat sektor; 50 eller fler anställda	221	762	1 080	1 824	3 838	4 964	8 824
Offentlig sektor	136	820	952	1 844	4 442	5 176	13 556
Totalt	1 048	860	1 103	2 543	5 108	6 205	15 397

Noter: Kolumner 3–4 respektive 7–8 i tabellen redovisar percentiler (10:e, 25:e, median 50:e, 75:e och 90:e).

Per indikator

Tabell 31 visar resultaten för lönebidrag, per indikator. Totalt används nio riskindikatorer, varav merparten studeras både vid beslutstillfället och under pågående beslut (jämför tabell 5 i avsnitt 4).

Indikatorer baserade på data från Försäkringskassan

Av tabell 31 framgår att indikatorn ”Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning” står för den stora massan av felaktiga utbetalningar av lönebidrag som noteras i registeranalysen. Det finns 759 utbetalningar där det framstår som att arbetsgivaren inte har redovisat korrekta avdrag på lönen, trots att Försäkringskassans data anger att arbetstagaren varit frånvarande från jobbet på grund av vård av barn och därför beviljats tillfällig föräldrapenning. I de här fallen får arbetsgivaren för mycket ersättning från Arbetsförmedlingen och det felaktigt utbetalda beloppet för indikatorn i fråga bedöms uppgå till 2,9 miljoner kronor.

För indikatorn ”Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjukersättning/aktivitetsersättning” noteras 6 felaktiga utbetalningar (motsvarande 41 629 kronor) till följd av omständigheter som gällt redan vid beslut om lönebidrag, samt 177 felaktiga utbetalningar (motsvarande 851 473 kronor) till följd av omständigheter som uppkommit under pågående beslut. Indikatorn fångar fall där summan av tjänstgöringsgraden[38] och omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättning, under minst 3 månader, har överstigit 120 procent. Resonemanget är att det här kan indikera en felaktighet eftersom arbetstagaren då arbetar i en utsträckning som inte bör vara möjlig utifrån omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättningen, som Försäkringskassan fattat beslut om på grund av en varaktig nedsättning av arbetsförmågan. Då samtliga arbetssökande som beviljats anställning med lönebidrag

[38] I denna kontroll används ett skattat mått av tjänstgöringsgraden som beräknas genom att relatera den utbetalda lönen per månad till den överenskomna lönen. Detta ger sannolikt en mer rättvisande bild av den faktiskt arbetade tiden per månad, jämfört med tjänstgöringsgraden som finns angiven i beslutet.

ska ha en nedsatt arbetsförmåga, är det i sammanhanget få fel som flaggas upp i den här indikatorn.

De avvikelser som hittats kan tänkas bero på slarv, medvetet felaktiga uppgifter från arbetsgivaren och/eller brister i data. Vad gäller tillfällig föräldrapenning skulle det också kunna handla om att arbetstagaren, utan arbetsgivarens kännedom, ansöker om ersättning för vård av barn trots närvaro på jobbet.

För samtliga indikatorer som baseras på data från Försäkringskassan rör det sig sannolikt om en förhöjd risk för felaktiga utbetalningar, snarare än faktiska felaktiga utbetalningar. Utifrån tillgängliga data har det varit svårt att ringa in felaktigheter med god precision. I bilaga 4 finns en mer ingående beskrivning av begränsningarna i data och hur vi valt att definiera ett fel givet förutsättningarna, samt mer utförliga resonemang angående osäkerheten i resultaten. Utmaningarna är desamma som vid den omfattningsstudie som genomfördes 2023.

Indikator baserad på data från Migrationsverket
Av samtliga analyserade utbetalningar för lönebidrag, identifieras 39 utbetalningar kopplade till ärenden där arbetstagaren redan vid beslutstillfället inte hade giltigt tillstånd från Migrationsverket att vistas och arbeta i Sverige, och 14 utbetalningar som motsvarar perioder där individens arbetstillstånd gått ut under pågående beslut. Träffsäkerheten i denna kontroll är mycket hög eftersom Migrationsverket bistått med en kompletterande aktgranskning av samtliga ärenden som Arbetsförmedlingen flaggat upp vid en initial registeranalys, och då konstaterat att arbetstagaren, i ovan nämnda fall, inte omfattas av några av de undantag som finns avseende kravet på arbetstillstånd. Totalt har 682 063 kronor betalats ut felaktigt till följd av ej giltigt arbetstillstånd redan vid beslutstillfället, och 238 897 kronor betalats ut felaktigt på grund av att arbetstagarens tillstånd gått ut under pågående beslut.

Indikatorer baserade på data från Skatteverket
Det finns totalt 33 utbetalningar kopplade till fel vid beslutstillfället där Arbetsförmedlingen har beviljat stöd till en enskild firma trots att arbetssökande och arbetsgivare är make/maka eller sambo (totalbelopp 351 482 kronor). För en utbetalning har fel uppstått under beslut (6 394 kronor).

Vad gäller riskindikatorn ”Arbetssökande har utvandrat” finns 16 utbetalningar där stöd har betalats ut trots att den arbetssökande, enligt folkbokföringen, varit registrerad som utvandrad under den arbetsmånad som utbetalningen avser. Samtliga felaktiga utbetalningar har uppstått på grund av ändrade förhållanden under beslut, och totalsumman som betalats ut felaktigt uppgår i 256 784 kronor.

Tabell 31: Registeranalys, lönebidrag: Resultat per indikator.

Indikator	Utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare	Antal felaktiga utbetalningar	Felaktigt belopp	Antal individer med fel	Antal arbetsgivare med fel
Arbetsgivare och arbetssökande är make/maka eller sambo (som har gemensamma barn eller har varit gifta) i enskild firma	21 984	345 861 439	2 345	1 867	Vid beslut: 33 Under beslut: 1	Vid beslut: 351 482 Under beslut: 6 394	6	6
Arbetssökande har utvandrat	698 414	10 557 601 150	68 591	30 659	Vid beslut: 0 Under beslut: 16	Vid beslut: 0 Under beslut: 256 784	9	9
Arbetssökande har inte tillstånd att vistas och arbeta i Sverige	22 400	395 141 219	2428	1601	Vid beslut: 39 Under beslut: 14	Vid beslut: 682 063 Under beslut: 238 897	8	8
Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning	698 414	10 557 601 150	68 591	30 659	Under beslut: 759	Under beslut: 2 904 937	425	411
Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjukersättning/aktivitetsersättning	698 414	10 557 601 150	68 591	30 659	Vid beslut: 6 Under beslut: 177	Vid beslut: 41 629 Under beslut: 851 473	24	24
Totalt (netto)	**698 414**	**10 557 601 150**	**68 591**	**30 659**	**1 048**	**5 352 841**	**471**	**452**

Per stratum

I tabell 32 redovisas totalresultatet från registeranalysen uppdelat efter de stratum som använts vid dragningen av urvalen till delstudie 1 och 2 (se avsnitt 4.2.1). Syftet med jämförelsen är bland annat att se om någon gruppering företag (små/stora, offentliga/privata) står för ett oproportionerligt högt felaktigt utbetalt belopp i förhållande till det totala belopp de erhållit för stödformen. I tabellen framgår att små företag i privat sektor kopplas samman med en något högre andel felaktigt utbetalt belopp i förhållande till det totalbelopp de erhållit för lönebidrag, medan motsatt förhållande gäller för företag i offentlig sektor. Offentliga arbetsgivare kopplas samman med en statistiskt signifikant lägre andel fel (både som andel av antalet utbetalningar, och som andel av totalt utbetalat belopp) jämfört med arbetsgivare i privat sektor.

Tabell 32: Registeranalys, lönebidrag: Resultat per stratum.

Stratum		Utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare
Privat sektor, 1-9 anställda	Totalt	217 833	3 367 196 770	23 117	17 569
	Antal med fel	376	2 335 102	156	155
	Andel med fel (%)	0,17	0,07	0,67	0,88
Privat sektor, 10-49 anställda	Totalt	187 313	2 886 267 769	19 575	10 616
	Antal med fel	315	1 565 414	142	138
	Andel med fel (%)	0,17	0,05	0,73	1,30
Privat sektor, 50 eller fler anställda	Totalt	145 534	2 146 762 493	14 754	3 915
	Antal med fel	221	848 165	110	107
	Andel med fel (%)	0,15	0,04	0,75	2,73
Offentlig sektor	Totalt	147 734	2 157 374 118	14 334	492
	Antal med fel	136	604 159	65	54
	Andel med fel (%)	0,09	0,03	0,45	10,98
Totalt	Totalt	698 414	10 557 601 150	68 591	30 659
	Antal med fel	1 048	5 352 841	471	452
	Andel med fel (%)	0,15	0,05	0,69	1,47

6.3.2 Felaktiga utbetalningar och felaktigt utbetalt belopp, nystartsjobb

I tabell 33 redovisas de övergripande resultaten gällande nystartsjobb. Som framgår bedöms 0,80 procent av de granskade utbetalningarna vara felaktiga. Beloppet som betalats ut felaktigt bedöms uppgå till 16,6 miljoner kronor, vilket utgör 0,60 procent av det totala utbetalda beloppet för nystartsjobb under perioden. Totalt finns 661 unika

individer i rampopulationen för vilka det skett minst en felaktig utbetalning, vilket motsvarar 1,67 procent av det totala antalet individer i rampopulationen. Antalet arbetsgivare för vilka det finns minst ett fel är 606, vilket motsvarar 3,37 procent av det totala antalet arbetsgivare i ramen.

Det felaktigt utbetalda beloppet för nystartsjobb fördelar sig över 2 042 utbetalningar. Det genomsnittliga felbeloppet för dessa utbetalningar är 8 142 kronor, medan medianbeloppet är 6 284 kronor (se tabell 34). Liksom i fallet med lönebidrag finns således viss skevhet i fördelningen.

Tabell 33: Registeranalys, nystartsjobb: Resultat, totalt.

	Utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare
Totalt	256 117	2 763 061 993	39 590	17 976
Antal med fel	2 042	16 626 739	661	606
Andel med fel (%)	0,80	0,60	1,67	3,37

I omfattningsstudien som genomfördes år 2023 bedömdes, i registeranalysen, det felaktigt utbetalda beloppet för nystartsjobb uppgå till drygt 16,7 miljoner kronor (av totalt omkring 3,9 miljarder kronor), vilket motsvarade 0,49 procent. Antalet individer för vilka en felaktig utbetalning skett uppgick till 706 och antalet arbetsgivare till 647. Notera återigen att möjligheten till jämförelser av resultaten mellan studierna är begränsade.

Fördelning felaktigt utbetalda belopp, per stratum

I tabell 34 redovisas, för respektive stratum, spridningsmått för storleken på de felaktiga utbetalningarna. Som framgår finns i samtliga stratum viss skevhet i fördelningen.

Tabell 34: Registeranalys, nystartsjobb: Fördelning av felaktigt utbetalt belopp (kronor), per stratum.

Stratum	Antal felaktiga utbetalningar	10:e	25:e	Median	Medel	75:e	90:e
Privat sektor, 1–9 anställda	971	1 523	4 257	6 284	8 988	15 710	15 710
Privat sektor, 10–49 anställda	552	1 712	4 274	6 284	8 020	12 568	15 710
Privat sektor, 50 eller fler anställda	333	1 030	2 433	6 284	7 113	11 718	15 710
Offentlig sektor	186	774	967	4 585	5 933	9667	15 710
Totalt	2 042	1 112	3 471	6 284	8 142	12 568	15 710

Noter: Kolumner 3–4 respektive 7–8 i tabellen redovisar percentiler (10:e, 25:e, median 50:e, 75:e och 90:e).

Per indikator

Tabell 35 visar resultaten för varje enskild riskindikator som studeras. Totalt används elva indikatorer kopplade till sju olika huvudsakliga risker (jämför tabell 5 i avsnitt 4).

Indikatorer baserade på data från Skatteverket

De felaktiga utbetalningarna i registeranalysen beror i huvudsak på att arbetssökande som beviljats nystartsjobb haft för hög inkomst – och därmed inte kan anses ha varit utan sysselsättning i perioden innan beslutet togs.[39] Den indikator som används ger träff på 1 057 utbetalningar (samtliga avseende nystartsjobb), och totalt uppskattas knappt 10 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt. Det ska poängteras att detta resultat är känsligt för hur indikatorn exakt definieras (se bilaga 4 för detaljer). Således är det svårt att uttala sig om huruvida slutresultatet är en överskattning eller underskattning av faktiska fel. Av samma anledning kan inte utfallet här jämföras med utfallet för motsvarande indikator från omfattningsstudien som genomfördes 2023.[40]

Det finns totalt 96 utbetalningar kopplade till fel vid beslutstillfället där Arbetsförmedlingen har beviljat stöd till en enskild firma trots att arbetssökande och arbetsgivare är make/maka eller sambo (totalbelopp 1,1 miljoner kronor). Inga fel bedöms ha skett under pågående beslut.

Vad gäller riskindikatorn ”Arbetssökande har utvandrat” finns 12 utbetalningar där stöd har betalats ut trots att den arbetssökande, enligt folkbokföringen, varit registrerad som utvandrad under den arbetsmånad som utbetalningen avser. Samtliga

[39] Denna indikator studeras enbart för nystartsjobb och etableringsjobb, då den är kopplad till en av de kvalificeringsgrunder som finns för dessa stödformer; ”arbetslöshet” i bemärkelsen att ej ha haft sysselsättning i för hög utsträckning inom en viss ramtid innan ansökan om stödet inkommit. För nystartsjobb är kvalificeringsvillkoret heltidsarbetslös/ej sysselsatt i 6 av 9 månader för yngre (20–24 år), och 12 av 15 månader för de som är 25 år eller äldre. I analysen används en mer tillåtande definition av indikatorn, se bilaga 4.

[40] Enligt regelverket får en arbetssökande som beviljas nystartsjobb eller etableringsjobb ha maximalt sammanlagt 3 månader under ramtiden (som är olika lång beroende på ålder och stödform) då personen inte räknas som arbetslös. En mer tillåtande definition har använts för indikatorn, se bilaga 4.

felaktiga utbetalningar har uppstått på grund av ändrade förhållanden under pågående beslut, och totalsumman som betalats ut felaktigt uppskattas vara 105 228 kronor.

Indikator baserad på data från CSN
Ytterligare en viktig riskindikator är den som flaggar att en arbetssökande haft studiemedel i för hög utsträckning och som därmed indikerar att den sökande inte är berättigad för stöd.[41] Återigen är det för nystartsjobb som träffarna finns: totalt rör det sig om 228 utbetalningar, med ett felaktigt utbetalt belopp som uppskattas till knappt 2,5 miljoner kronor. Återigen gäller att resultatet är känsligt för exakta definitioner och återigen bör resultatet inte jämföras med resultaten från omfattningsstudien 2023. En mer detaljerad beskrivning av indikatorn finns i bilaga 4.

Indikatorer baserade på data från Försäkringskassan
För indikatorn ”Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning” finns 537 utbetalningar där det framstår som att arbetsgivaren inte har redovisat korrekta avdrag på lönen, trots att Försäkringskassans data anger att arbetstagaren varit frånvarande från jobbet på grund av vård av barn och därför beviljats tillfällig föräldrapenning. I de här fallen får arbetsgivaren för mycket ersättning från Arbetsförmedlingen och det felaktigt utbetalda beloppet för indikatorn i fråga bedöms uppgå till 1,8 miljoner kronor.

För indikatorn ”Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjukersättning/aktivitetsersättning” noteras 11 felaktiga utbetalningar (motsvarande 125 680 kronor) till följd av omständigheter som uppkommit under pågående beslut, medan inga fel noteras redan vid beslutstillfället. Indikatorn fångar fall där summan av tjänstgöringsgraden[42] och omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättning, under minst 3 månader, har överstigit 120 procent. Resonemanget är att det här kan indikera en felaktighet eftersom arbetstagaren då arbetar i en utsträckning som inte bör vara möjlig utifrån omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättningen, som Försäkringskassan fattat beslut om på grund av en varaktig nedsättning av arbetsförmågan.

De avvikelser som hittats kan tänkas bero på slarv, medvetet felaktiga uppgifter från arbetsgivaren och/eller brister i data. Vad gäller tillfällig föräldrapenning skulle det också kunna handla om att arbetstagaren, utan arbetsgivarens kännedom, ansöker om ersättning för vård av barn trots närvaro på jobbet.

För samtliga indikatorer som baseras på data från Försäkringskassan rör det sig sannolikt om en förhöjd risk för felaktiga utbetalningar, snarare än faktiska felaktiga utbetalningar. Utifrån tillgängliga data har det varit svårt att ringa in felaktigheter med god precision. I bilaga 4 finns en mer ingående beskrivning av begränsningarna i data och hur ett fel definieras givet förutsättningarna, samt mer utförliga resonemang

[41] Till skillnad från 2023 års omfattningsstudie har Arbetsförmedlingen i denna studie haft möjlighet att koppla samman CSN:s uppgifter med de övriga datakällor som används, vilket inneburit att indikatorn inkluderas i sammanvägningen av felen för nystartsjobb och etableringsjobb.
[42] I denna kontroll används ett skattat mått av tjänstgöringsgraden som beräknas genom att relatera den utbetalda lönen per månad till den överenskomna lönen. Detta ger sannolikt en mer rättvisande bild av den faktiskt arbetade tiden per månad, jämfört med tjänstgöringsgraden som finns angiven i beslutet.

angående osäkerheten i resultaten. Utmaningarna är desamma som vid den omfattningsstudie som genomfördes 2023.

Indikator baserad på data från Migrationsverket
Av samtliga analyserade utbetalningar för nystartsjobb, identifieras 64 utbetalningar kopplade till ärenden där arbetstagaren redan vid beslutstillfället inte hade giltigt tillstånd från Migrationsverket att vistas och arbeta i Sverige, och 43 utbetalningar som motsvarar perioder där individens arbetstillstånd gått ut under pågående beslut. Träffsäkerheten i denna kontroll är mycket hög eftersom Migrationsverket bistått med en kompletterande aktgranskning av samtliga ärenden som Arbetsförmedlingen flaggat upp vid en initial registeranalys, och då konstaterat att arbetstagaren, i ovan nämnda fall, inte omfattas av några av de undantag som finns avseende kravet på arbetstillstånd. Totalt har 597 260 kronor betalats ut felaktigt till följd av ej giltigt arbetstillstånd redan vid beslutstillfället, och 474 430 kronor betalats ut felaktigt på grund av att arbetstagarens tillstånd gått ut under pågående beslut.

Tabell 35: Registeranalys, nystartsjobb: Resultat per indikator.

	Utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare	Antal felaktiga utbetalningar	Felaktigt belopp	Antal individer med fel	Antal arbetsgivare med fel
Arbetsgivare och arbetssökande är make/maka eller sambo (som har gemensamma barn eller har varit gifta) i enskild firma	15 532	180 204 788	2 586	1 906	Vid beslut: 96 Under beslut: 0	Vid beslut: 1 137 896 Under beslut: 0	15	15
Arbetssökande har utvandrat	256 117	2 763 061 993	39 590	17 976	Vid beslut: 0 Under beslut: 12	Vid beslut: 0 Under beslut: 105 228	10	10
Arbetssökande har inte tillstånd att vistas och arbeta i Sverige	137 779	1 583 771 945	21 068	9 756	Vid beslut: 64 Under beslut: 43	Vid beslut: 597 260 Under beslut: 474 430	29	29
Arbetssökande var studerande med studiemedel i för hög utsträckning och hade därmed sysselsättning i för hög omfattning	208 701*	2 250 199 321*	31 981*	15 493*	Vid beslut: 228	Vid beslut: 2 454 441	58	57
Arbetssökande har haft orimligt hög löneinkomst och kan därför anses haft sysselsättning i för hög utsträckning[43]	208 701*	2 250 199 321*	31 981*	15 493*	Vid beslut: 1 057	Vid beslut: 9 977 269	240	231
Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning	256 117	2 763 061 993	39 590	17 976	Under beslut: 537	Under beslut: 1 761 420	311	293

[43] För nystartsjobb är kvalificeringsvillkoret heltidsarbetslös/ej sysselsatt i 6 av 9 månader för yngre (20–24 år), och 12 av 15 månader för de som är 25 år eller äldre.

Den arbetssökande har orimligt hög kombination av tjänstgöringsgrad och sjukersättning/aktivitetsersättning	256 117	2 763 061 993	39 590	17 976	Vid beslut: 0 Under beslut: 11	Vid beslut: 0 Under beslut: 125 680	1	1
Totalt (netto)	**256 117**	**2 763 061 993**	**39 590**	**17 976**	**2 042**	**16 626 739**	**661**	**606**

* Vi granskar specifikt ärenden där den arbetssökande har kvalificeringsvillkoret arbetslös.

Per stratum

I tabell 36 redovisas totalresultatet från registeranalysen uppdelat efter de stratum som använts vid dragningen av urvalen till delstudie 1 och 2 (se avsnitt 4.2.1). Offentliga arbetsgivare kopplas samman med en statistiskt signifikant lägre andel fel (både som andel av antalet utbetalningar, och som andel av totalt utbetalat belopp) jämfört med arbetsgivare i privat sektor.

Tabell 36: Registeranalys, nystartsjobb: Resultat per stratum.

Stratum		Utbetalningar	Belopp	Antal individer	Antal arbetsgivare
Privat sektor; 1–9 anställda	Totalt	108 586	1 201 597 895	17 492	12 415
	Antal med fel	971	8 727 219	303	301
	Andel med fel (%)	0,89%	0,73%	1,73%	2,42%
Privat sektor; 10–49 anställda	Totalt	53 097	563 732 074	8 716	4 517
	Antal med fel	552	4 427 196	168	161
	Andel med fel (%)	1,04%	0,79%	1,93%	3,56%
Privat sektor; 50 eller fler anställda	Totalt	52 982	507 582 463	8 736	1 593
	Antal med fel	333	2 368 721	118	92
	Andel med fel (%)	0,63%	0,47%	1,35%	5,78%
Offentlig sektor	Totalt	41 452	490 149 561	5 878	335
	Antal med fel	186	1 103 603	74	55
	Andel med fel (%)	0,45%	0,23%	1,26%	16,42%
Totalt	Totalt	256 117	2 763 061 993	39 590	17 976
	Antal med fel	2 042	16 626 739	661	606
	Andel med fel (%)	0,80%	0,60%	1,67%	3,37%

6.3.3 Felaktiga utbetalningar och felaktigt utbetalt belopp, etableringsjobb

För etableringsjobben hittas inga felaktiga utbetalningar baserat på de 11 indikatorer som studeras i registeranalysen (se tabell 5). På grund av det begränsade antalet utbetalningar för etableringsjobb som gjorts under perioden (460 utbetalningar för 76 individer hos 39 arbetsgivare), i kombination med att etableringsjobben befann sig i en uppstarts- och tillväxtfas, är det dock mycket svårt att dra slutsatser baserat på utfallet.

6.4 Svårmätbara risker

Enligt regeringsbeslutet ska alla väsentliga risker ingå i myndigheternas studier. Detta inkluderar även svårmätbara risker eftersom det finns en risk att felaktiga utbetalningar sker på områden där tillgängliga kontrollmetoder saknas.

I avsnitt 4.4 redovisades de tre svårmätbara risker – skenanställningar, påtryckningar och otillräcklig information – som bedöms som väsentliga. Av dessa tre risker kan vissa uppskattningar göras för skenanställningar medan det för övriga svårmätbara risker i nuläget saknas data eller statistik att utgå från. Införandet av oannonserade kontrollbesök innebär att Arbetsförmedlingen har någon form av data att utgå från när det gäller skenanställningar. Under 2025 beslutade myndigheten om återkrav med felsignalen skenanställning i 23 ärenden. Det gällde för ett lönebidrag (1,1 miljoner kronor) och 22 nystartsjobb (3,6 miljoner kronor). Totalt sett genomfördes 1 317 oanmälda besök på ett riskbaserat urval under året. De oannonserade kontrollbesöken baseras bland annat på underrättelser, kontrollutredningar och interna tips. Urvalet är därmed selekterat, och speglar inte målpopulationen för felaktiga utbetalningar inom omfattningsstudien. Eftersom urvalet inte är representativt innebär det att resultaten inte går att generalisera. Att dra ett slumpmässigt urval och genomföra oannonserade kontrollbesök är inte möjligt eller motiverat av resursskäl, då väldigt få skenanställningar sannolikt skulle upptäckas samtidigt som det skulle tränga undan möjligheten att utföra ordinarie oannonserade kontrollbesök.

Bedömningar i KUT-studien 2018 och omfattningsstudien 2021
I samband med KUT-studien gjorde delegationens kansli en bedömning av hur mycket som betalats ut felaktigt inom lönebidrag och nystartsjobb på grund av risker som inte kunnat studeras empiriskt. Denna uppskattning är dock förenad med stor osäkerhet.

Gällande lönebidrag bedömdes de felaktiga utbetalningarna (till följd av de risker som inte kunde studeras empiriskt) uppgå till 82 miljoner kronor under 2018 med ett försiktigt antagande och till 505 miljoner kronor med ett mindre försiktigt antagande. Med det mest troliga antagandet bedömdes 302 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt, vilket motsvarar 2,6 procent av utbetalningarna av lönebidrag under 2018. För nystartsjobb bedömdes de felaktiga utbetalningarna uppgå till 52 miljoner kronor med ett försiktigt antagande och 260 miljoner kronor med ett mindre försiktigt antagande. Med det mest troliga antagandet bedömdes 129 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt, vilket motsvarar 2,6 procent av utbetalningarna av nystartsjobb under 2018.

I omfattningsstudien från 2023 gjordes motsvarande bedömningar för risker som inte kunde studeras empiriskt. För lönebidrag bedömdes 84 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2021, utifrån ett försiktigt antagande. Med det mest troliga antagandet skulle 291 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt. Med ett mindre försiktigt antagande skulle 487 miljoner kronor lönebidrag ha betalats ut felaktigt under 2021. För nystartsjobb bedömdes 35 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2021, utifrån ett försiktigt antagande. Med det mest troliga antagandet bedömdes 87 miljoner

kronor ha betalats ut felaktigt. Med ett mindre försiktigt antagande bedömdes 176 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2021.

Bedömning för 2025 års utbetalningar
De tre scenarierna med olika antaganden från KUT-studien har applicerats på utbetalningarna inom respektive stödform under 2025. För lönebidrag bedöms i det mest troliga scenariot att 305 miljoner kronor har betalats ut felaktigt under 2025, till följd av de risker som ses som svårmätbara och därför inte kunnat studeras empiriskt (vilket motsvarar 2,6 procent). Enligt det mest försiktiga respektive det minst försiktiga antagandet är motsvarande belopp 85 respektive 510 miljoner kronor. För nystartsjobb bedöms 58 miljoner kronor (motsvarande 2,6 procent) ha betalats ut felaktigt under 2025 enligt det mest troliga scenariot. För det mest försiktiga respektive det mest extensiva antagandet motsvarar det 24 respektive 118 miljoner kronor.

Alla bedömningar gällande svårmätbara risker är förenade med stor osäkerhet. Dels är metoden bristfällig och riskerna har förändrats sedan 2018, dels går det inte att bedöma i vilken utsträckning det förekommer dubbelskattningar i förhållande till övriga risker inom omfattningsstudien. Därför inkluderas inte skattningarna för svårmätbara risker i den totalaskattningen för felaktiga utbetalningar inom ramen för omfattningsstudien.

7 Sammanräknat resultat

I det här avsnittet redovisas det sammanräknade resultatet från de tre delstudierna. Notera att vissa av resultaten enbart bygger på registeranalysen. Eftersom registeranalysen utgör en totalundersökning presenteras i dessa fall exakta andelar och belopp.[44] I avsnitt 7.1 och 7.2 baseras sammanräkningen på rampopulationen. Resultaten i dessa avsnitt visar således felet för perioden från och med juli 2024 till och med juni 2025. Resultatet för helåret 2025 ges i avsnitt 7.3. För etableringsjobb görs bedömningen att inga felaktiga utbetalningar förekommit under den studerade perioden. Således sker ingen redovisning i nedan tabeller för denna stödform.

I redovisningen inkluderas i viss utsträckning motsvarande resultat för 2023 års omfattningsstudie. Som diskuterats i avsnitt 5 behöver alla skillnader i resultat mellan studierna tolkas med försiktighet, då det inte går att säga vad de beror på.

7.1 Resultat totalt, per stödform

I tabell 37 ges det sammanräknade resultatet per stödform. För lönebidrag bedöms det felaktigt utbetalda beloppet under helåret juli 2024 till juni 2025 (med 95% säkerhet) ligga i intervallet 616,8–993,6 miljoner kronor, med en punkskattning på 805,2 miljoner kronor. Punktskattningen motsvarar 7,63 procent av de totala utbetalda lönebidragen under perioden. I omfattningsstudien från 2023 var motsvarande

[44] Samtliga estimat är korrigerade för dubbelträffar både inom och mellan de olika delstudierna. Som förväntat är antalet dubbelträffar få. I aktgranskningen identifieras 7 dubbelträffar och i registeranalysen 11 dubbelträffar. Tillvägagångssättet för sammanräkningen beskrivs i bilaga 3.

intervall 851,1–1 270,1 miljoner kronor och motsvarande punktskattning 1 060,6 miljoner kronor. Punktskattningen motsvarade 9,49 procent av det totala utbetalda beloppet.

Tabell 37: Sammanräknat resultat: Skattning av felaktiga belopp (andel felaktiga belopp samt summa i mnkr) i rampopulationen, per stödform.

Stödform	Utfall	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Lönebidrag	Felaktigt belopp, andel (%)	7,63	5,84	9,41
Lönebidrag	Felaktigt belopp, summa	805 206 173	616 789 653	993 622 693
Nystartsjobb	Felaktigt belopp, andel (%)	10,44	8,45	12,43
Nystartsjobb	Felaktigt belopp, summa	288 580 193	233 611 900	343 548 486

För nystartsjobb bedöms det felaktigt utbetalda beloppet under helåret juli 2024 till juni 2025 (med 95% säkerhet) ligga i intervallet 233,6–343,5 miljoner kronor, med en punkskattning på 288,6 miljoner kronor. Punktskattningen motsvarar 10,44 procent av de totala utbetalda lönebidragen under perioden. I 2023 års omfattningsstudie var motsvarande konfidensintervall 212,3–319,5 miljoner kronor och motsvarande punktskattning 265,9 miljoner kronor, vilket motsvarade 7,82 procent av det totala utbetalda beloppet.

7.2 Resultat för olika kategorier av risker

I det här avsnittet redovisas det sammanräknade resultatet för olika kategorier av risker. Kategoriseringen av risker bygger på den beskrivning som ges i tabeller 5–7 i avsnitt 4.

7.2.1 Orsaker till att felet uppstod

I tabell 38 redovisas skattningarna för de felaktigt utbetalda beloppen per stödform och för de olika orsaker till fel som definierades i avsnitt 4. Som framgår bedöms majoriteten av de skattade felen härstamma från felaktiga uppgifter vid ansökan. Detta gäller både lönebidrag och nystartsjobb. För lönebidrag förekommer även felorsaken ej tillräckliga uppgifter för att fatta korrekt beslut i viss utsträckning. Motsvarande slutsatser drogs i omfattningsstudien från 2023.

Tabell 38: Sammanräknat resultat: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per stödform och typ av fel.

Stödform	Typ av fel	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Lönebidrag	Ej anmält ändrade förhållanden	4 277 667		
Lönebidrag	Ej tillräckliga uppgifter för att fatta korrekt beslut	62 567 975	865 072	124 270 877
Lönebidrag	Felaktig uppgift vid ansökan	625 367 184	467 035 531	783 698 837
Lönebidrag	Tillräckliga och korrekta uppgifter, fel beslut	113 002 403	31 148 332	194 856 473
Nystartsjobb	Ej anmält ändrade förhållanden	2 509 831		
Nystartsjobb	Felaktig uppgift vid ansökan	286 070 362	231 102 069	341 038 655

Noter: Inga konfidensintervall anges i de fall analysen av fel i en viss kategori utgår från hela rampopulationen (enbart registeranalys).

7.2.2 Vem som bedöms ha orsakat de felaktiga utbetalningarna

I tabell 39 redovisas skattningarna för de felaktigt utbetalda beloppen per stödform och uppdelat efter vem som bedöms ha orsakat felet. Omkring 630 miljoner kronor (ca 78 procent) av de felaktiga utbetalningarna avseende lönebidrag bedöms vara orsakade av de arbetsgivare som sökt och mottagit ersättningen, medan ca 176 miljoner kronor bedöms vara orsakade av Arbetsförmedlingen. I 2023 års omfattningsstudie stod arbetsgivarna för motsvarande andel (ca 79 procent) av de felaktiga utbetalningarna för lönebidrag.

För nystartsjobb bedöms 276 miljoner kronor (ca 96 procent) av de felaktiga utbetalningarna vara orsakade av arbetsgivarna och 12 miljoner kronor av myndigheten. I 2023 års omfattningsstudie stod arbetsgivarna för motsvarande andel (ca 95 procent) av de felaktiga utbetalningarna för nystartsjobb.

Tabell 39: Sammanräknat resultat: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per stödform och vem som bedöms ha orsakat felet.

Stödform	Orsakat av	Punkt-skattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Lönebidrag	Myndigheten	175 602 951	73 466 412	277 739 490
	Arbetsgivare	629 603 222	471 271 569	787 934 875
Nystartsjobb	Myndigheten	12 381 752		
	Arbetsgivare	276 198 441	221 230 148	331 166 734

Noter: Inga konfidensintervall anges i de fall analysen av fel i en viss kategori utgår från hela rampopulationen (enbart registeranalys).

7.2.3 Misstänkt avsiktliga fel

I tabell 40 redovisas skattningarna för misstänkt avsiktliga fel. För lönebidrag bedöms ca 630 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt på grund av misstänkt avsiktliga fel. För nystartsjobb är motsvarande belopp 276 miljoner kronor. Som framgår av avsnitt 4 kategoriseras alla fel som orsakas av arbetsgivare som misstänkt avsiktliga (antingen orsakade med avsikt, eller till följd av oaktsamhet). Detta motsvarar den kategorisering som gjordes i omfattningsstudien från 2023.

Tabell 40: Sammanräknat resultat: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per stödform och misstänkt avsiktligt

Stödform	Avsiktligt /oavsiktligt	Punktskattning	Konfidensintervall, nedre gräns (95%)	Konfidensintervall, övre gräns (95%)
Lönebidrag	Misstänkt avsiktligt	629 603 222	471 271 569	787 934 875
Nystartsjobb	Misstänkt avsiktligt	276 198 441	221 230 148	331 166 734

7.2.4 Typ av risk

I tabell 41 redovisas skattningarna för de felaktigt utbetalda beloppen per stödform och per typ av risk. Som framgår av tabellen dominerar de ersättningsspecifika riskerna, både för lönebidrag och för nystartsjobb.

Tabell 41: Sammanräknat resultat: Skattning av felaktiga belopp i målpopulationen, per stödform och risk.

	Typ av risk	Punkt-skattning	Konfidensinterval, nedre gräns (95%)	Konfidensinterval, övre gräns (95%)
Lönebidrag	System-övergripande	4 975 783		
	Ersättnings-specifika	800 230 390	611 813 870	988 646 910
Nystartsjobb	System-övergripande	15 434 734		
	Ersättnings-specifika	273 145 459	218 177 166	328 113 752

Noter: Inga konfidensintervall anges i de fall analysen av fel i en viss kategori utgår från hela rampopulationen (enbart registeranalys).

7.3 Resultat för helåret 2025

De resultat som hittills presenterats avser perioden från och med juli 2024 till och med juni 2025. Då omfattningsstudien i grunden syftar till att undersöka omfattningen av de felaktiga utbetalningarna under 2025, redovisas i detta delavsnitt de uppskattade felen för helåret 2025. Under antagandet att andelarna felaktigt utbetalda ersättningar är konstant – samma andelar för helåret 2025 som för perioden juli 2024-juni 2025 – ges resultat enligt vad som redovisas i tabell 42. Som framgår uppskattas, för lönebidrag, 794,5 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2025. För nystartsjobb är motsvarande siffra 235,6 miljoner kronor.

Det är viktigt att poängtera att uppskattningen för helåret 2025 fås genom att resultat för perioden juli 2024 till juni 2025 extrapoleras till en senare period. Detta förutsätter att den period som faktiskt studerats är representativ för den period som inte studeras. Eftersom metoden bygger på flera mer eller mindre starka antaganden behöver alla resultat i tabell 42 tolkas med stor försiktighet.[45]

Tabell 42: Resultat efter extrapolering av resultat till utbetalningar under helåret 2025.

Stödform	Utbetalt belopp 2025	Felaktigt belopp, andel (%) juli 2024-juni 2025	Felaktigt utbetalt belopp 2025 (extrapolering, mnkr)
Lönebidrag	10 413 361 815	7,63	794 539 506
Nystartsjobb	2 256 551 992	10,44	235 584 028

Noter: I uppgiften för lönebidrag ingår följande poster från Anslag 1:4 ap.1 Lönebidrag m.m.: Lönebidrag för anställning, Lönebidrag för utveckling i anställning, samt lönebidrag för trygghet i anställning.

[45] Det är viktigt att poängtera att antagandet om att andelen felaktigt utbetalda belopp är konstant över tid kan vara starkt. Detta eftersom det sannolikt skett förändringar även på kort tid för sådant som påverkar denna andel (såsom myndigheternas arbetssätt och stödsystem, regelverk och lagar, arbetsgivares beteenden, osv.).

8 Avslutande diskussion

Som ett led i att motverka förekomsten av felaktiga utbetalningar har regeringen gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att studera omfattningen av och orsakerna till felaktiga utbetalningar. Den här rapporten redovisar resultaten från den omfattningsstudie som genomförts vid myndigheten. I rapporten undersöks utbetalningar som gjorts under perioden juli 2024-juni 2025, för arbetsgivarstöden lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb. Nedan redovisas resultaten kortfattat och övergripande, och de viktigaste slutsatserna sammanfattas. Avslutningsvis förs en kort diskussion om förslag på förändringar inför kommande omfattningsstudier.

8.1 Resultat och slutsatser

8.1.1 Resultat för respektive delstudie

Omfattningsstudien består av tre separata delstudier: en aktgranskning, en kontrollutredning och en registeranalys. Nedan presenteras i korthet de viktigaste resultaten för respektive delstudie. För de två delstudier – aktgranskningen och kontrollutredningen – som bygger på slumpmässiga urval redovisas punktskattningar och konfidensintervall. För den delstudie, registeranalysen, som utgör en totalundersökning redovisas exakta andelar och belopp. Som jämförelse redovisas, för respektive delstudie, motsvarande resultat från 2023 års omfattningsstudie.

Aktgranskning
I aktgranskningen undersöks felaktiga utbetalningar avseende lönebidrag. Granskningen bygger på ett urval (1 000 utbetalningar) där rampopulationen utgörs av samtliga utbetalningar för lönebidrag under perioden från juli 2024 till juni 2025. Två risker studeras:

- Medicinska underlag saknas
- Medicinska underlag styrker inte att den arbetssökande har en funktionsnedsättning

Det felaktigt utbetalda beloppet till följd av dessa två risker bedöms med 95 procent sannolikhet ligga i intervallet 73,4–277,7 miljoner kronor, med en punkskattning motsvarande 175,6 miljoner kronor. Det felaktigt utbetalda beloppet (punktskattningen) utgör 1,25 procent av det totala utbetalda beloppet i rampopulationen. Motsvarande konfidensintervall i 2023 års omfattningsstudie var 122,3–322,7 miljoner och motsvarande punktskattning var 222,5 miljoner kronor, vilket utgjorde 1,99 procent av det totala utbetalade beloppet i ramen.

Inget tyder på att de risker som studeras i aktgranskningen är mer förekommande bland små privata arbetsgivare. Detta är väntat då felen som identifieras i aktgranskningen beror på Arbetsförmedlingens handläggning (saknade eller felaktiga medicinska underlag), snarare än på beteenden hos arbetsgivare. Motsvarande slutsats drogs i den tidigare omfattningsstudien.

Kontrollutredning
I kontrollutredningen undersöks felaktiga utbetalningar avseende lönebidrag respektive nystartsjobb. Granskningen bygger på två urval, där det ena består av 1 000 utbetalningar för lönebidrag och det andra av 1 000 utbetalningar för nystartsjobb. Motsvarande två rampopulationer utgörs av samtliga utbetalningar för lönebidrag respektive nystartsjobb under perioden från juli 2024 till juni 2025. Tre risker studeras:

- Överenskommen lön betalas inte ut
- Lönen betalas inte ut elektroniskt
- Korrekta försäkringar saknas (enbart lönebidrag)

Det felaktigt utbetalda beloppet avseende lönebidrag bedöms med 95 procents säkerhet ligga i intervallet 466,0–782,6 miljoner kronor, med en punktskattning motsvarande 624,3 miljoner kronor. Det felaktigt utbetalda beloppet (punktskattningen) utgör 5,91 procent av det totalt utbetalda beloppet i rampopulationen. I omfattningsstudien från 2023 var motsvarande konfidensintervall 665,0–1 039,7 miljoner kronor, och motsvarande punktskattning 852,3 miljoner kronor, vilket motsvarade 7,63 procent av det totala utbetalt beloppet.

Det felaktigt utbetalda beloppet för nystartsjobb bedöms med 95 procents sannolikhet ligga i intervallet 217,0–326,9 miljoner kronor, med en punktskattning motsvarande 272 miljoner kronor. Det felaktigt utbetalda beloppet (punktskattningen) utgör 9,84 procent av det totalt utbetalda beloppet i rampopulationen. I omfattningsstudien från 2023 var motsvarande punktskattning 264,5 miljoner, vilket motsvarade 7,78 procent av det totala utbetalt beloppet. Motsvarande konfidensintervall var 210,8–318,2 miljoner kronor.

Liksom var fallet i 2023 års omfattningsstudie beror den stora majoriteten av de uppskattade felaktiga utbetalningarna på att arbetsgivaren inte inkommit med de efterfrågade underlagen som begärs in för att kunna studera riskerna. I denna studie är antalet felaktiga utbetalningar till följd av Begärda underlag ej inkomna/övrig för lönebidrag 70,36 procent och för nystartsjobb 68,72 procent. I den förra studien låg det på 61,11 procent för lönebidrag och 73,04 procent för nystartsjobb.

Registeranalys
I registeranalysen undersöks felaktiga utbetalningar avseende lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb. I delstudien ingår samtliga utbetalningar för de olika stödformerna som gjorts mellan juli 2024 och juni 2025. Totalt undersöks 11 riskindikatorer, vilka framgår i tabell 6. Nio av riskerna är relevanta för alla stödformer, medan två risker, som bygger på att den arbetssökande har haft sysselsättning i för hög omfattning för att kvalificera sig för stöd, enbart gäller nystartsjobb och etableringsjobb.

Det felaktigt utbetalda beloppet för lönebidrag uppskattas uppgå i 5,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,05 procent av det totala utbetalda beloppet för stödformen. Detta kan med försiktighet jämföras med 0,03 procent i tidigare omfattningsstudie för år

2021. För nystartsjobb uppskattas det felaktigt utbetalda beloppet till 16,6 miljoner kronor, motsvarande 0,60 procent av det totala beloppet för nystartsjobb. I föregående omfattningsstudie var andelen felaktigt utbetalt belopp för nystartsjobb 0,49 procent. Även här gäller att jämförelsen måste göras med försiktighet, då exakta definitioner för en felaktig utbetalning enligt riskindikatorerna ändrats något, liksom metoden för att definiera omfattningsstudiens rampopulation. Tillvägagångssätt för att definiera de två riskindikatorer som skiljer lönebidrag och nystartsjobb åt har dessutom förändrats mer sedan tidigare omfattningsstudie, jämfört med de risker som studeras för båda stöden, vilket kräver extra försiktighet i tolkningen av skillnader i utfall över tid för nystartsjobb För etableringsjobben, som inte var aktuella i tidigare omfattningsstudie, hittas inga fel. Antalet utbetalningar för etableringsjobb som analyserats är dock så pass få (460) att slutsatser blir svåra att dra.

Andelen felaktiga utbetalningar i registerstudien är förhållandevis låg. Privata arbetsgivare knyts till en något högre andel felaktiga utbetalningar (utifrån erhållet stöd) än företag inom offentlig sektor. De risker inom registerstudien som genererar flest felaktiga utbetalningar (mer korrekt ger en indikation på att en utbetalning kan vara felaktig) är ”Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning” (samtliga stödformer), samt ”Arbetssökande har haft orimligt hög löneinkomst och kan därför anses haft sysselsättning i för hög utsträckning” (nystartsjobb). Detta ligger i linje med utfallet i tidigare omfattningsstudie.

8.1.2 Sammanslagna resultat

Resultaten från delstudierna har slagits samman för att få fram ett estimerat totalt belopp felaktiga utbetalningar per stödform, samt hur stor andel av totalbeloppet som berörs av felaktigheter enligt de risker som varit föremål för granskning.

För lönebidrag uppskattas det totala beloppet som betalats ut felaktigt till 805,2 miljoner kronor (med 95 procents sannolikhet mellan 616,8 och 993,6 miljoner kronor), vilket motsvarar 7,6 procent av de totala utbetalningarna inom stödformen. För nystartsjobb är motsvarande estimat 288,6 miljoner kronor (233,6–343,5 miljoner kronor), vilket utgör 10,4 procent av det totala utbetalda beloppet för undersökningsperioden. Den största felkällan för såväl lönebidrag som nystartsjobb är att felaktiga uppgifter lämnats av arbetsgivarna i samband med ansökan. Vidare gäller att de misstänkt avsiktliga felen står för majoriteten av de felaktiga utbetalningarna.

Vad gäller svårmätbara risker (skenanställningar, påtryckningar och otillräcklig information), indikerar grova bedömningar att omkring 380 miljoner kronor kan ha betalats ut felaktigt. Dessa har inte vägts in i totalestimaten för de olika stödformerna.

Jämfört med omfattningsstudien från 2023, som omfattade beslut om stödformerna från år 2021, är andelen av totalbeloppet som uppskattats ha betalats ut felaktigt lägre för lönebidrag, men högre för nystartsjobb. Jämförelser måste göras med stor försiktighet då flera aspekter skiljer de två studieomgångarna åt. Rampopulationen definieras exempelvis inte på identiskt vis (denna studie utgår från den lägre analysenheten utbetalningar inom given period, jämfört med beslut i den tidigare

studien). Vidare används, i vissa fall, andra tillvägagångssätt i den här studien jämfört med den tidigare studien. Därutöver finns även smärre skillnader i vilka riskindikatorer som vägs samman i totalestimatet. Under perioden sedan den förra studien har dessutom volymerna avseende både lönebidrag och nystartsjobb förändrats.

Under antagandet att andelarna för de felaktigt utbetalda beloppen är konstanta över tid – samma andelar för helåret 2025 som för perioden juli 2024-juni 2025 – uppskattas, för lönebidrag, 794,5 miljoner kronor ha betalats ut felaktigt under 2025. För nystartsjobb är motsvarande siffra 235,6 miljoner kronor.

8.1.3 Förslag på förändringar

Enligt förordningen 2021:663 samt i kompletterande beslut från regeringen (Fi2024/01861 och Fi2024/02405) ska omfattningsstudierna genomföras under en fyraårsperiod. Studierna av omfattningen av felaktiga utbetalningar av enskilda ersättningar ska avse hela eller delar av det första året i fyraårsperioden, med start 2025. Arbetet ska genomföras på ett sådant sätt att resultaten går att jämföra mellan ersättningar och över tid. Förordningen säger också att myndigheterna ska, senast den 5 oktober vart fjärde år, med start 2026, rapportera sitt arbete med studierna till ESV och regeringen.

Instruktionerna i förordningen innebär att myndigheterna har kort tid på sig att genomföra arbetet med och sammanställa omfattningsstudierna. Att studierna ska omfatta 2025 och redovisas i oktober 2026 innebär i praktiken att Arbetsförmedlingens delstudier behöver genomföras samt sammanställas under en period på 9 månader. För att höja kvaliteten på resultat och genomförande föreslår Arbetsförmedlingen därför att redovisningsåret vid nästa omfattningsstudier som ska återrapporteras i oktober 2030 ska omfatta helåret 2028 i stället för 2029. På så sätt kan studierna genomföras på ett mer träffsäkert och korrekt sätt, vilket bidrar till mer tillförlitliga resultat.

Referenser

Arbetsförmedlingen (2021). Riskanalyser med avseende på felaktiga utbetalningar. Återrapport. Dnr: Af-2021/00680251.

Arbetsförmedlingen (2023). Omfattningsstudien del 1. Felaktiga utbetalningar inom lönebidrag, nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställning 2021. Diarienummer: Af-2022/0057 6047.

Arbetsförmedlingen (2025). Återrapport Uppdrag till Arbetsförmedlingen att minska långtidsarbetslösheten. Delrapport 3. Diarienummer: Af-2024/0055 2385.

Arbetsförmedlingen (2026). Årsredovisning 2025. Dnr: Af-2025/0032 1391.

SOU 2019:59. Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen. Betänkande från delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

Bilagor

Bilaga 1. Krav på arbetsgivare för att få lönestöd

Den 1 december 2022 infördes nya villkor i förordningarna för lönebidrag och nystartsjobb som arbetsgivaren måste uppfylla vid beslutstillfället och under hela beslutsperioden. Reglerna är uppdelade i en del med obligatoriska villkor där Arbetsförmedlingen inte får besluta om stöd om arbetsgivaren inte uppfyller samtliga villkor. Den andra delen avser ett antal villkor och förhållanden när Arbetsförmedlingen får besluta om att avstå från att bevilja ett stöd hos en arbetsgivare. Inför ett beslut behöver Arbetsförmedlingen därför i vissa lägen göra en utredning och en bedömning av arbetsgivaren.

1.1 Krav

Arbetsgivaren ska uppfylla samtliga krav både inför beslutet och under hela den stödperiod som beslutet omfattar. Arbetsförmedlingen ska utreda om arbetsgivaren uppfyller förordningsstyrda krav inför beslutet.

Inför beslut om stöd kontrollerar handläggaren om arbetsgivaren uppfyller vissa villkor[46] genom en sökning i Arbetsförmedlingens automatiserade systemstöd ”Arbetsgivarkontroll”. Via arbetsgivarkontrollen kontrollerar handläggaren också att den tilltänkte anställde inte har väsentligt inflytande hos arbetsgivaren. Den kontrollen är delvis manuell då den även utgår från det underlag som systemstödet tillhandahåller. För arbetsgivare som är ideell förening, stiftelse, trossamfund eller oskiftat dödsbo kan uppgifter om näringsförbud och väsentligt inflytande inte hämtas in via Arbetsgivarkontrollen. I de fallen behöver arbetsgivaren skicka in underlag, till exempel årsmötesprotokoll eller en förteckning över styrelsemedlemmar och firmatecknare, som styrker att sådant förhållande inte föreligger.

Arbetsgivaren behöver uppfylla följande förordningsstyrda villkor vid beslutstillfället och under pågående beslut:

- Vara registrerad som arbetsgivare hos Skatteverket och redovisa skatt och arbetsgivaravgifter till Skatteverket månaden efter att lön betalats ut.
- Vara en juridisk person eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet.
- Ha de tillstånd som krävs för att bedriva verksamheten där arbetstagaren ska vara sysselsatt.

[46] Arbetsgivaren är vid beslutstillfället registrerad som arbetsgivare hos Skatteverket, har inte näringsförbud, har inte skatteskulder som har lämnats till Kronofogden för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig.

- Betala ut hela lönen elektroniskt till arbetstagarens konto under hela stödperioden.
- Betala ut lön till den anställda som lägst är i enlighet med gällande kollektivavtal eller lägst är likvärdig med lön enligt kollektivavtal i branschen.
- Följa det som står i Arbetsförmedlingens beslut och det som har uppgetts i beslutsunderlag, överenskommelse eller ansökan.
- Omgående anmäla förändringar som kan påverka rätten till ersättning eller ersättningens storlek till Arbetsförmedlingen.
- Ge Arbetsförmedlingen eller den som Arbetsförmedlingen utser tillfälle att granska verksamheten, samt lämna in handlingar och uppgifter och som visar att arbetsgivaren har eller haft rätt till ersättning.

Arbetsgivaren får inte:

- Vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning, föremål för ackord, genomgå företagsrekonstruktion eller tills vidare har ställt in betalningarna.
- Vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller företagsrekonstruktion, ha en pågående skuldsanering och ha varit föremål för ett misslyckat utmätningsförsök under de senaste sex månaderna.
- Ha skulder som rör skatter eller socialförsäkringsavgifter som sammanlagt överstiger 10 000 kronor.
- Ha allvarliga brister i arbetsmiljön på den plats eller i den verksamhet där arbetstagaren ska vara sysselsatt.
- Ha gjort dig skyldig till ett allvarligt fel i yrkesutövningen. Att det väckts åtal, inletts en förundersökning, gjorts en polisanmälan eller att arbetsgivaren har uteslutits från en branschorganisation kan vara sådana situationer.
- Som leverantör till Arbetsförmedlingen under de senaste fem åren fått avtalet hävt på grund av väsentliga brister.
- Sakna något tillstånd som krävs för att bedriva verksamheten.
- Samtidigt få annat stöd eller bidrag från det allmänna för samma insats (gäller enbart lönebidrag).

En företrädare med väsentligt inflytande i verksamheten får inte:

- Ha näringsförbud.
- Vara dömd för brott som rör yrkesutövningen under de senaste fem åren. Brott som kan kopplas till yrkesutövningen är brott som enligt domen innefattar organiserad brottslighet, ekonomisk brottlighet såsom exempelvis bidragsbrott, skattebrott, bokföringsbrott, penningtvätt och bedrägeri,

finansiering av terrorism, mutbrott och bestickning, människohandel, människoexploatering, miljöbrott, arbetsmiljöbrott, eller annat brott som Arbetsförmedlingen bedömer kan kopplas till yrkesutövningen.

För lönebidrag måste arbetsgivaren även uppfylla följande:

- Säkerställa att arbetsmiljön uppfyller de krav som ställs enligt arbetsmiljölagen (1977:1160).
- Säkerställa att lön och andra anställningsförmåner följer av kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Om Arbetsförmedlingen har skäl att anta att arbetsgivaren inte kommer att uppfylla åtaganden mot Arbetsförmedlingen eller den enskilde så får Arbetsförmedlingen neka stöd om det framkommer att:

- Ekonomin i verksamheten är sådan att hela lönen inte kommer att kunna betalas ut till arbetstagaren i rätt tid.
- Det inte bedrivs någon egentlig verksamhet.
- Anställningen bedöms vara fingerad (skenanställning). Att arbetsuppgifter inte finns i den omfattning eller på den plats som har uppgetts eller att arbetsuppgifterna inte framstår som meningsfulla kan innebära att det anses vara en skenanställning.
- Det finns en obetald skuld till Arbetsförmedlingen på grund av återkrav av stöd eller bidrag som har förfallit till betalning.
- Arbetsgivaren har under de senaste fem åren orsakat att stöd från Arbetsförmedlingen lämnats på felaktig grund eller med ett för högt belopp. Om den handling som förorsakat den felaktiga utbetalningen framstår som ett misstag eller i övrigt framstår som obetydlig, finns det dock inte skäl att neka stöd.
- En företrädare med väsentligt inflytande över verksamheten har eller har haft väsentligt inflytande över en annan arbetsgivare eller anordnare som under de senaste fem åren orsakat att Arbetsförmedlingen beviljat bidrag, stöd, program eller insats på felaktig grund eller med ett för högt belopp. Om den handling som orsakat den felaktiga utbetalningen framstår som ett misstag eller i övrigt framstår som obetydlig finns det dock inte skäl att neka stöd.

Bilaga 2. Kontroll av arbetsgivare

Inför beslut om stöd kontrollerar handläggaren om arbetsgivaren uppfyller vissa villkor[47] genom en sökning i Arbetsförmedlingens automatiserade systemstöd ”Arbetsgivarkontroll”. Via arbetsgivarkontrollen kontrollerar handläggaren också att den tilltänkte anställde inte har väsentligt inflytande hos arbetsgivaren. Den kontrollen är delvis manuell då den även utgår från det underlag som systemstödet tillhandahåller. För arbetsgivare som är ideell förening, stiftelse, trossamfund eller oskiftat dödsbo kan uppgifter om näringsförbud och väsentligt inflytande inte hämtas in via Arbetsgivarkontrollen. I de fallen behöver arbetsgivaren skicka in underlag, till exempel årsmötesprotokoll eller en förteckning över styrelsemedlemmar och firmatecknare, som styrker att sådant förhållande inte föreligger.

2.1 Uppgifter som kontrolleras enligt förordningen

Lönebidrag och nystartsjobb styrs dels av SFS (2022:813) om ändring i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som trädde i kraft 1 december 2022, där ändringar gäller främst nya villkoren på arbetsgivaren och styrelsemedlemmar för en juridisk form.

Förordningsstyrda uppgifter kontrolleras inför ett beslut om stöd av arbetsförmedlaren. Handläggaren har till hjälp automatiska centraliserade arbetsgivarkontroller där uppgifter om arbetsgivaren kontrolleras med information inhämtade från andra myndigheter och aktörer.

Systemöverskridande kontrolluppgifter inför ett beslut utförs med hjälp av den centraliserade arbetsgivarkontrollen där uppgifterna hämtas från andra myndigheter. I tabell B2:1 redogörs för vilka uppgifter som kontrolleras med uppgifter som hämtas från en annan myndighet.

[47] Arbetsgivaren är vid beslutstillfället registrerad som arbetsgivare hos Skatteverket, har inte näringsförbud, har inte skatteskulder som har lämnats till Kronofogden för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig.

Tabell B2:1 Systemöverskridande uppgifter.

Myndighet	Uppgift
Bolagsverket	Att någon företrädare har näringsförbud
	Att företaget har gått i konkurs
	Att företaget är under företagsrekonstruktion
	Att företaget är under likvidation/tvångslikvidation
	Att företaget har ansökt om tvångslikvidation
	Att arbetsgivaren är en filial till ett utländskt bolag
Kronofogdemyndighet	Att det finns skulder avseende skatter eller socialförsäkringsavgifter, över 10 000 kr
	Att företaget har pågående skuldsanering
	Att arbetsgivaren har varit föremål för ett misslyckat utmätningsförsök inom de senaste sex månaderna
Skatteverket	Att arbetsgivaren inte innehar F-skattsedel
Skatteverket/Bolagsverket	Fysisk person[1] som bedriver näringsverksamhet – att arbetsgivaren inte innehar F/A-skattsedel

1 Kontrollen görs endast på enskild firma.

Kontroller på arbetsgivarens inlämnade intygande på ansökan består av generella uppgifter och ersättningsspecifika uppgifter om lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb där vissa av uppgifterna kontrolleras mot tredje part (annan aktör), vilket redovisas i tabell B2:2 nedan.

Tabell B2:2: Generella uppgifter och intygande

Uppgifter	Annan aktör (annars Arbetsförmedlingen)
Generella uppgifter inför beslut	
Att företaget har betydande betalningsanmärkningar[1]	Dun & Bradstreet Credit AB
Att arbetsgivaren är ett enkelt bolag	Masterdata
Generella intygande – lönebidrag och nystartsjobb	
Att man har de tillstånd som krävs för att bedriva verksamheten	
Att man har ekonomi att betala ut den anställdes lön i tid	
Att det inte finns allvarliga brister i arbetsmiljön på den plats eller i den verksamhet där arbetstagararen ska vara sysselsatt	
Att verksamheten inte är utesluten från någon branschorganisation	Branschorganisation
Att verksamheten som leverantör till Arbetsförmedlingen under de senaste fem åren inte fått avtalet hävt på grund av väsentliga brister	Intern kontroll inom myndigheten
Att ingen person med väsentligt inflytande över verksamheten är dömd för brott som rör yrkesutövningen under de senaste fem åren	
Generella intygande – nystartsjobb och etableringsjobb	
Att den arbetssökande inte är make eller maka till ägare av företaget[2]	
Generella intygande – lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb	
Att meddela ändrade förhållanden som kan påverka rätten till ersättning eller ersättningens storlek	
Att lönen kommer utbetalas elektroniskt under hela bidragsperioden	

[1] Utfall kontroll eller avslag.
[2] Med make eller maka menas även sambo man har eller har haft gemensamma barn med, eller sambo man tidigare varit gift med. Behöver endast intygas om företagsformen är enskild firma.

Det finns också ersättningsspecifika uppgifter och intygande som lämnas för lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb som redovisas i tabell B2:3.

Tabell B2:3: Ersättningsspecifika uppgifter och intygande.

Ersättningsspecifika intygande	Annan aktör (annars Arbetsförmedlingen)
Särskild för lönebidrag	
Att arbetsmiljön (1977:1160) uppfyller de krav som ställs enligt arbetsmiljölagen	
Att lönen och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen	Arbetstagarorganisation
Särskild för nystartsjobb	
Att lönen följer kollektivavtal eller är likvärdig med lön enligt kollektivavtal inom branschen	
Att arbetstagaren får arbeta i den omfattning som uppgetts till Arbetsförmedlingen	
Att arbetstagaren inte kommer att vidareplaceras till en annan arbetsgivare än den som är mottagare av stödet*	
Att arbetstagaren inte kommer ha väsentligt inflytande i verksamheten	
Särskild för etableringsjobb	
Att arbetsuppgifterna i den aktuella anställningen omfattas av det centrala kollektivavtalet om etableringsjobb	
Att månadslönen under hela beslutsperioden följer av förordningen (2022:807) om statlig ersättning för arbete i etableringsjobb med de omräkningar som där anges	
Att ha tagit del av faktabladet för arbetsgivare om etableringsjobb som finns på arbetsformedlingen.se	
Att de uppgifter som lämnas är riktiga och fullständiga	

*Detta gäller inte den uthyrning av personal som sker i ett bemanningsföretag.

Bilaga 3. Sammanräkning av delstudierna

Vid beräkningen av ett totalestimat per stödform summeras resultaten från de olika delstudierna. Detta medför en risk för dubbelräkning av felaktiga belopp om samma utbetalning klassificeras som felaktigt i mer än en delstudie. Eventuell överlappning mellan de olika delstudierna (”dubbelträffar”) behöver därför tas hänsyn till vid beräkningen av totalestimatet.

3.1 Praktiskt tillvägagångssätt för att hantera multipla träffar/dubbelträffar:

1. Omhändertagande av överlappande träffar på en utbetalning inom en delstudie (när en utbetalning markerats som felaktig utifrån fler än en riskindikator)

En utbetalning tillåts bara ha en felorsak. Får utbetalningen träff på flera felorsaker tillämpas samma prioritetsordning som använts i omfattningsstudien 2023:

1. Felaktiga uppgifter vid ansökan
2. Ej tillräckliga uppgifter
3. Tillräckliga och korrekta uppgifter, fel beslut
4. Ej anmält ändrade förhållanden

I praktiken har rensningen för dubbelträffar inom delstudier inneburit att felaktiga uppgifter som funnits med redan vid ansökan och beslutstillfället (prioritetsordning 1) trumfat fel som uppkommit under pågående beslut (prioritetsordning 4). Det rör sig dock enbart om 11 utbetalningar i registerstudien som rensats bort på detta vis, sett över samtliga stödformer, samt 7 utbetalningar i aktgranskningen.

1. Omhändertagande av multipla träffar på en utbetalning mellan delstudier

Det är mycket ovanligt med dubbelträffar på felaktigheter mellan delstudier (notera dock att två av delstudierna utgår från stickprov om 1000 utbetalningar).

Lönebidrag (samtliga tre delstudier):

- Två utbetalningar för lönebidrag har träffar på felaktigheter i både kontrollstudien och aktgranskningen. Felet i aktgranskningen betraktas som överordnat, då det innebär att beslutet har fattats på felaktiga grunder (jmf. omfattningsstudien 2023).
- Inga av de granskade utbetalningarna av lönebidrag som markerats som felaktiga i registerstudien har träff på fel i aktgranskningen eller kontrollstudien, Notera dock att enbart två utbetalningar som markerats som

felaktiga i registerstudien har analyserats i aktgranskningen och kontrollstudien, d.v.s. varit en del av urvalet för granskning i de delstudierna.

Nystartsjobb (två delstudier - kontrollutredning och registerstudien):

- Inga av de granskade utbetalningarna av nystartsjobb som markerats som felaktiga i registerstudien har träff på fel i kontrollutredningen. Notera dock att enbart elva utbetalningar som markerats som felaktiga i registerstudien har analyserats i kontrollutredningen.

3.2 Metod för sammanvägning av studier föreslagen av Utbetalningsmyndigheten UBM (tidigare av ESV)

Vid sammanvägningen av resultaten från de olika delstudierna, har Arbetsförmedlingen använt den metod Utbetalningsmyndigheten föreslagit för myndigheterna att använda. Metoden underlättar det vidare arbetet med att, på en myndighetsövergripande nivå, uppskatta felaktiga utbetalningar inom stödformerna lönebidrag, nystartsjobb och etableringsjobb. Nedan följer en kort sammanfattning av metoden:

Oberoende och normalfördelade estimatorer:

- Antaganden
    - Utgångspunkt: skattningarna består av en punktskattning och ett konfidensintervall
    - Estimatorena som ligger till grund för skattningarna är oberoende och normalfördelade
    - Normalfördelning stämmer approximativt om urvalet är relativt stort
    - Oberoende gäller om studierna har bedrivit separat
    - Estimatorn är en slumpvariabel då utfallet beror på vilka individer som ingår i urvalet.
    - Standardfelen förmedlar relevant information för beräkning av konfidensintervall för totalsumman - kännedom om standardavvikelse och urvalsstorleken krävs inte
    - Normalfördelningens generella egenskaper gör det enkelt att summera estimatorerna som också antas vara normalfördelade
    - Metoden i praktiken
    - Punktskattningen för totalsumman: $F_\Sigma = F_1 + F_2 + F_3 + \cdots$
    - Standardfelet för skattningen av totalsumman:

$$\mathrm{SE}_{\Sigma} = \sqrt{\mathrm{SE}_1^2 + \mathrm{SE}_2^2 + \mathrm{SE}_3^2 + \cdots}$$

- Eftersom summan av estimatorerna också är normalfördelade kan konfidensintervall för de totala felaktiga utbetalningarna beräknas enligt: $\mathrm{F}_{\Sigma} \pm 1.96 \cdot \mathrm{SE}_{\Sigma}$

– Fördelar

- Det intervall man producerar är ett approximativt 95-procentigt konfidensintervall / subjektivt osäkerhetsintervall, givet att de ingående skattningarna har denna konfidens och / eller osäkerhetsnivå

Bilaga 4. Beskrivning av registeranalysen

I detta avsnitt beskrivs tillvägagångssättet för att beräkna respektive indikator i registeranalysen. Utgångspunkten för registeranalysen har varit Arbetsförmedlingens egna register som sedan samkörts med uppgifter från andra myndigheter.

4.1 Arbetsförmedlingens register

I Arbetsförmedlingens register finns uppgifter om samtliga utbetalningar som gjorts under perioden juli 2024 till juni 2025. I data över utbetalningarna ingår uppgifter om datum för utbetalningen, utbetalningsbelopp och vilken tidsperiod utbetalningen avser.

För vissa indikatorer tillämpas en gräns om att felet måste ha förekommit under ett visst antal dagar under en månad för att utbetalningen ska betraktas som felaktig för den månaden. Denna gräns har som huvudregel satts till 15 dagar, i likhet med tidigare omfattningsstudie.

Registeranalysen är baserad på en samkörning av Arbetsförmedlingens register och uppgifter från andra myndigheter. Hur uppgifterna har hanterats vid beräkningen av respektive indikator framgår i denna bilaga.

4.2 Skatteverket

4.2.1 Utvandrad

Arbetsförmedlingen har använt uppgifter från Skatteverkets folkbokföringsregister för att identifiera ärenden där den arbetssökande har status ”utvandrad” i folkbokföringen. Om detta infaller parallellt med att personen har en anställning med stöd från Arbetsförmedlingen finns en risk för felaktig utbetalning. Detta då det finns oklarheter kring om arbetstagaren faktiskt befinner sig på jobbet och utför de arbetsuppgifter som arbetsgivaren erhåller ersättning för.

Datakällan innehåller start- och slutdatum för samtliga tillfällen då personen varit registrerad som utvandrad, vilket gör att felaktigheter kan identifieras med god precision. En möjlig felkälla är dock datakällans kvalitet, då det är känt att folkbokföringsregistret inte är helt överensstämmande med verkligheten.

Kontrollen är gjord per utbetalning och månad. Månader där den arbetssökande haft status ”utvandrad” i mer än 15 dagar felmarkeras.[48] Hela det utbetalda beloppet under denna månad har då betraktats som felaktigt.

4.2.2 Make/maka

Uppgifter från Skatteverkets folkbokföringsregister har använts för att identifiera ärenden där arbetsgivaren och arbetssökande är make/maka. Denna kontroll är endast

[48] Detta gäller i de fall då antalet dagar med stöd i månaden är färre än 15 dagar, vilket kan ske då ett beslut påbörjas eller avslutas mitt i en månad.

tillämpbar i ärenden där arbetsgivarstöd har beviljats för anställning i en enskild firma. En arbetsgivare kan då, enligt regelverket, inte få stöd från Arbetsförmedlingen för att anställa sin make/maka.[49]

Fram till 1 februari 2025 gällde detta villkor enbart för arbetsgivare med enskild firma. Från och med den 1 februari gäller villkoret också för arbetsgivare med aktiebolag. Villkoret kan dock bara kontrolleras för anställning i enskild firma då det i dagsläget inte är möjligt att i register identifiera vem eller vilka som är företagare i den mening som anges i förordningen (3§ förordning (2018:43). Där framgår att stöd för nystarsjobb inte får lämnas för en anställning i ett aktiebolag där sammanlagt mer än en tredjedel av aktierna ägs av personen som anställs eller av personens nära familj.

Från och med 1 februari 2025 ändrades förordningen också så att fler familjerelationer mellan den som ska anställas och den som anställer än enbart make/maka inte är tillåtna. De familjerelationer mellan den som anställs och den som anställer som nu inte är tillåtna är:

- far- eller morförälder
- förälder
- barn
- styvbarn
- barnbarn
- syskon
- syskonbarn
- make/maka
- registrerad partner
- sambo

I denna studie undersöks enbart familjeförhållandena make/maka och sambo, då dessa är de familjeförhållanden Arbetsförmedlingen har haft tillgängliga och tillräckliga data för att undersöka.

4.2.3 Historiska uppgifter om löneutbetalningar

Bakgrund
Inför ett beslut om nystartsjobb ska Arbetsförmedlingen säkerställa att den arbetssökande uppfyller något av kvalificeringsvillkoren för stödet. Ett av kvalificeringsvillkoren är ”arbetslöshet”. För att kunna bevilja ett beslut på denna grund behöver handläggaren bedöma omfattningen av den arbetssökandes arbetslöshet. Detta görs under en ramtid på 9/15 månader (beroende på ålder) bakåt i tiden, räknat från ansökningsdatumet. Under ramtiden får det förekomma som mest 3 månader då personen inte har varit arbetslös, dvs. arbetat mer än åtta timmar per vecka i genomsnitt under månaden. Handläggarens bedömning utgår då från den så kallade sökandesammanställningen, som den arbetssökande lämnar in till

[49] I definitionen av make/maka ingår: (i) gifta, (ii) sambos med gemensamma barn, (iii) sambos som tidigare varit gifta. Notera att Arbetsförmedlingen dock ej tittat på sambos som tidigare varit gifta i denna studie.

myndigheten. Detta moment baseras alltså till stor del på egenrapporterade uppgifter från den arbetssökande.

I denna kontroll används Skatteverkets uppgifter om utbetald bruttolön per månad[50], i syfte att verifiera att den arbetssökande varit arbetslös i den utsträckning som uppgetts till Arbetsförmedlingen.

Avgränsningar
Under perioden juli 2024 till och med juni 2025 har det gjorts 256 117 utbetalningar gällande nystartsjobb. Motsvarande siffra för etableringsjobb är 460.

Kontrollen av indikatorn ”Arbetssökande har haft orimligt hög löneinkomst och kan därför anses haft sysselsättning i för hög utsträckning” utgår från utbetalningar där det angivna kvalificeringsvillkoret är ”arbetslös”. För övriga kvalificeringsgrunder krävs ingen motsvarande kontroll och bedömning av arbetslöshetens omfattning, och de är därför inte relevanta att undersöka utifrån data om bruttolön från Skatteverket. Eftersom kvalificeringsvillkoret ”arbetslös” kan stå angivet i data samtidigt som även andra kvalificeringsvillkor (så som programdeltagande) är uppfyllda, har ett antal andra villkor lagts till i analysen. Den arbetssökande ska ha varit inskriven som öppet arbetslös inom 90 dagar före beslutsdatumet och får inte ha varit inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin (JOB), ungdomsgarantin (UGA) eller etableringsprogrammet (ETP) inom den tidsperioden.[51] Den arbetssökande får inte heller komma från introduktionsjobb och andra stöd/arbetsmarknadspolitiska program som innebär att individen kan övergå, nästintill sömlöst, i nystartsjobb.[52]

Därutöver exkluderas utbetalningar som avser förlängning av en pågående stödperiod. Detta har gjorts genom att exkludera ärenden där den sökande var inskriven i nystartsjobb/etableringsjobb inom 90 dagar innan beslutsdatumet. Anledningen till att förlängningsbeslut exkluderas är att den arbetssökande uppfyller kvalificeringsvillkoren för nystartsjobb om personen redan har ett pågående beslut om nystartsjobb. Om det första beslutet är fattat på felaktig grund ska, i enlighet med ett ställningstagande från Rättsavdelningen, efterföljande beslut för denna person inte betraktas som felaktiga. För att inte riskera att fånga in löner från tidigare nystartsjobb i ramtidsberäkningen (så som kan bli fallet vid ett nytt beslut om nystartsjobb på återstående stödtid), exkluderas även samtliga löneinkomster som sammanfaller med månader då individen är inskriven i nystartsjobb (se Tillvägagångssätt med tillhörande fotnot).

[50] I uppgifterna som använts ingår alla ersättningar ”av karaktär löneutbetalning” (enligt Skatteverket). I uppgifterna inkluderas lön från både Sverige och utlandet.
[51] Jobb- och utvecklingsgarantin (SKAT 70), Ungdomsgarantin (SKAT 69), Etableringsprogrammet (SKAT 68), Etableringsprogrammet kartläggning (SKAT 28).
[52] Introduktionsjobb (SKAT 30) sammanfaller i regel med tid i Jobb- och utvecklingsgarantin som redan rensas bort. Som arbetsmarknadspolitiska program ingår: Skyddat arbete Samhall (SKAT 24), Etableringsprogrammet kartläggning (SKAT 28), Introduktionsjobb (SKAT 30), Ombytessökande Samhall (SKAT 35), Lönebidrag för utveckling i anställning (SKAT 38), Lönebidrag för trygghet i anställning (SKAT 39), Ombytessökande (SKAT 41), Lönebidrag för anställning (SKAT 42), Offentligt skyddat arbete OSA (SKAT 43), Modernt beredskapsjobb (SKAT 50), Extratjänster (SKAT 51), Lönebidrag för utveckling i anställning hos Samhall (SKAT 58), Etableringsprogrammet (SKAT 68), Jobbgaranti för ungdomar (69), Jobb- och utvecklingsgarantin (SKAT 70).

Tillvägagångssätt
Som underlag för kontrollen av nystartsjobb används månadsuppgifter från Skatteverket, avseende den arbetssökandes löneutbetalningar under 9 eller 15 månader bakåt i tiden räknat från beslutstillfället, där ramtiden beror på ålder vid beslutstillfället; 20–24 år eller 25+ år. Med hjälp av dessa uppgifter kontrolleras hur mycket personen har fått utbetalt i lön under respektive månad fram till och med månaden innan beslutet fattades.[53] För etableringsjobben gäller i stället en ramtid om 27 månader.

Enligt regelverket är det tillåtet att arbeta upp till åtta timmar per vecka i genomsnitt under en månad för att fortfarande räknas som arbetslös / stå i sökandekategori öppet arbetslös, vilket motsvarar cirka 20 procent av heltidsarbete. Enligt SCB var medianlönen (medellönen) i Sverige 38 300 (42 900) kronor per månad under år 2025. Den förväntade lönen för en arbetssökande som arbetar i enlighet med regelverket, förutsatt att personen tjänar i nivå med medianlönen (medellönen), är alltså cirka 7 660 (8 580) kronor. I analysen sätts gränsen för ”otillåtna” löneutbetalningar vid 12 000 kronor per månad. Detta för att ta höjd för att det kan finnas arbetssökande som tjänar mer än medianlönen (medellönen). Eftersom exakta uppgifter om hur mycket en person arbetar inte finns tillgängliga, används en mer tillåtande gräns så att ärenden som befinner sig i gränslandet för vad som är tillåtet inte felmarkeras. Utbetalningarna har också inflationsjusterats i syfte att säkerställa jämförbarheten mellan olika år.

Den arbetssökandes samtliga löneutbetalningar under en aktuell månad summeras. Alla månader inom ramtiden där det finns en utbetalning från Arbetsförmedlingen avseende arbetsgivarstöd relaterat till den arbetssökande är exkluderade från kontrollen. Kontrollen bortser alltså från eventuella löneutbetalningar från andra arbetsgivare under månader där det också förekommer utbetalningar från Arbetsförmedlingen. Samtliga månader inom ramtiden där den arbetssökande har fått en löneutbetalning från Samhall exkluderas också. Detta eftersom anställningar där arbetsgivaren fått stöd av Arbetsförmedlingen, liksom skyddat arbete hos Samhall, räknas som så kallad kvalificerande tid. Även månader med utbetalningar från Kammarkollegiet exkluderas av samma anledning.[54]

---

[53] I handläggningen utgår man från hur mycket den arbetssökande har arbetat fram till och med datumet då ansökan inkom. Uppgiften om ansökningsdatum finns dock inte tillgänglig i register och därför utgår analysen från beslutsdatumet. Myndigheten har en ambition om att beslut ska fattas inom 14 dagar från inkommen ansökan, och därav bör beslutsdatumet i de flesta fall ligga i nära anslutning till ansökningsdatumet. Ett litet stickprov nystartsjobb som skickats för manuell granskning visar att 10 av 15 beslut fattades inom 14 dagar från inkommet beslut. Detta ger en indikation på att ramtiden som används i analysen kommer att skilja sig från den faktiska ramtiden. Alternativet att flytta bakåt ramtiden en månad skulle dock riskera att generera större fel.
I analysen tas även höjd för att Arbetsförmedlingen inte träffar exakt rätt i indikatorn genom att tillåta upp till 4 månader under ramtiden med en inkomst över uppsatt inkomstkriterium för indikatorn.

[54] Det finns också en möjlighet att den arbetssökande har beviljats nystartsjobb genom ett beslut om nystartsjobb på återstående stödtid. Det kan hända om arbetsgivaren för det initiala nystartsjobbet har avbrutit nystartsjobbet i förtid, och den arbetssökande därmed inte har slagit i maxtaket för antal dagar med nystartsjobb. Vid nystartsjobb på återstående stödtid gäller att tiden mellan det avbrutna nystartsjobbet och det nya beslutet om nystartsjobb ska bestå av s.k. ”kvalificerande tid”, så som arbetslöshet. Då Arbetsförmedlingen vill minimera risken att klassificera ett beslut om nystartsjobb som felaktigt p.g.a. att löner från tidigare nystartsjobb fångas upp i det fönster som används vid ramtidsberäkningen, har samtliga löneinkomster som sammanfaller med månader då individen är inskriven i nystartsjobb exkluderats.

Enligt regelverket får en arbetssökande som beviljas nystartsjobb eller etableringsjobb ha maximalt sammanlagt 3 månader under ramtiden (som är olika lång beroende på ålder och stödform) då personen inte räknas som arbetslös. För att ta höjd för att metoden att bedöma fel inte är perfekt, används en mer tillåtande gräns i analysen. Felmarkering görs av samtliga utbetalningar som tillhör ärenden där den arbetssökande inom ramtiden har haft 5 eller fler månader, med inflationsjusterade löneutbetalningar omfattande minst 12 000 kronor (och där det under månaden inte heller förekommer löneutbetalningar från Arbetsförmedlingen eller Samhall). I dessa ärenden är bedömningen att den arbetssökande inte tillhörde målgruppen för nystartsjobb, eftersom personen har arbetat för mycket inom ramtiden för att betraktas som arbetslös.

Kontrollen resulterade i att 1 057 utbetalningar kopplade till 242 ärenden flaggades som felaktiga för nystartsjobben. För etableringsjobben felmarkerades inga utbetalningar. Ett slumpmässigt urval om 30 ärenden som flaggats med fel har, vid två olika tillfällen, genomgått manuell kontroll av sakkunniga, varefter kriterierna för indikatorn justerats för att få en bättre träffbild. Justeringarna av indikatorn har inneburit att risken för falska positiva minskat, samtidigt som en delmängd fel potentiellt missas. Handläggningsprocessen av nystartsjobb är relativt komplex och det är svårt att uttala sig om huruvida slutresultatet är en överskattning eller underskattning av faktiska fel.

Osäkerhetsfaktorer

En potentiell svaghet i tillvägagångssättet är att historiska data över löneutbetalningar har använts för att uppskatta hur mycket den arbetssökande har arbetat under ramtiden. I förordningen finns inga gränser för hur mycket en arbetssökande får tjäna under ramtiden, utan det handlar om att man inte får arbeta i för stor utsträckning. Eftersom antalet arbetade timmar är okänt, uppmäts dock inte den exakta omfattningen av arbete. Därmed finns en risk att vissa arbetssökande har arbetat mindre än 8 timmar per vecka (i enlighet med vad som är tillåtet) med en hög timlön. Detta är dock inte alltför sannolikt med tanke på att målgruppen för stödet utgörs av personer med relativt svag ställning på arbetsmarknaden.

En kontroll av rimligheten i detta tillvägagångssätt har gjorts genom att studera lönen som angivits för den arbetssökande i samband med att nystartsjobbet beviljats. Denna uppgift har jämförts mellan de ärenden som klassificerats som godkända respektive felaktiga i kontrollen. Det finns ett takbelopp för ersättningen som Arbetsförmedlingen betalar ut till arbetsgivaren, men inget tak för hur hög lön arbetsgivaren kan bevilja den anställde. Om det förhöll sig så att de arbetssökande i utbetalningarna som felmarkerats över lag hade en hög månadslön under ramtiden, är det rimligt att förvänta sig att detta återspeglas även i lönen som de fått i samband med att nystartsjobbet beviljades. Inga betydande skillnader mellan grupperna hittades och slutsatsen blir därför att det bedöms osannolikt att de utbetalningar som flaggats som felaktiga i större utsträckning rör arbetssökande som har haft en hög lön och jobbat mindre än 8 timmar per vecka under ramtiden. Mer sannolikt rör det sig om personer som arbetat mer än vad regelverket tillåter (sett till antal timmar) under ramtiden.

Ytterligare en osäkerhetsfaktor rör registerkvaliteten avseende månadsuppgifterna, då Skatteverket inte gör några kontroller eller rättar denna uppgift eftersom den saknar betydelse för inkomstbeskattningen.

Utöver detta tillkommer osäkerhet rörande möjligheten att fånga det vi önskar i de delar av indikatorn som bygger på Arbetsförmedlingens egna register. Exempelvis finns, sett över hela tidsperioden som utbetalningarna kopplar an till, ingen tydlig och tillförlitlig flagga för förlängningsärenden, beslut om nystartsjobb på återstående stödtid och kvalificeringsvillkor för nystartsjobb. Analysen utgår i stället från proxys baserade på tidsfönster och uppgifter om historiska sökandekategorier (SKAT), vilka i sin tur är behäftade med en viss grad av registerfel. Utfallet i indikatorn bör tolkas med extra försiktighet, då byte av ärendehanteringssystem för nystartsjobb på Arbetsförmedlingen lett till utmaningar i att bedöma fel med samma måttstock för utbetalningar som rör beslut fattade före och efter systembytet. Systembytet (från ärendehanteringssystemet AIS till BÄR) har påverkat arbetssätt och bland annat inneburit att kvalificeringsvillkor för nystartsjobb dokumenteras olika mellan systemen, vilket har följdverkningar på den statistik som samlas in i Arbetsförmedlingens databaser och jämförbarheten över tid. I denna omfattningsstudie knyts 13,43 procent av utbetalningarna för nystartsjobb till beslut om nystartsjobb i AIS, och 86,57 procent till BÄR.

4.3 Migrationsverket

4.3.1 Ej rätt att vistas i och arbeta i Sverige

Inför ett beslut om arbetsgivarstöd krävs att arbetsgivaren intygar att den arbetssökande har rätt att arbeta och vistas i Sverige. Det är alltså arbetsgivarens ansvar att säkerställa detta, och därmed finns en risk för (både omedvetna och medvetna) felaktiga intyganden.

För att kontrollera om detta villkor är uppfyllt används data från Migrationsverket. För att avgöra vilka ärenden som skulle inkluderas i kontrollen filtrerade Arbetsförmedlingen först ut de personnummer som förekom i Migrationsverkets databas över arbets- och uppehållstillstånd.[55] Migrationsverket gjorde därefter ett uttag av samtliga relevanta dataposter (beviljanden/avslag av ansökningar om tillstånd, överklaganden av beslut m.m.) hos Migrationsverket och Migrationsdomstolen, med koppling till dessa individer. Med hjälp av denna datakälla kunde Arbetsförmedlingen sedan identifiera ärenden där arbetstagaren inte hade rätt att arbeta i Sverige under hela eller delar av tiden som anställningen pågick.

Datakällan från Migrationsverket innehåller start- och slutdatum för de händelser som påverkar personens rätt att arbeta och vistas i Sverige, och Arbetsförmedlingen har därför med god precision kunnat ringa in de tidsperioder då en person inte haft rätt till detta. En potentiell felkälla har dock varit att en person kan ha rätt att arbeta i Sverige utan tillstånd, om man omfattas av vissa undantag från kravet på arbetstillstånd, enligt

[55] Delar av denna databas finns tillgänglig på Arbetsförmedlingen. Dock finns inte all information som krävs för att kontrollera att en arbetssökande har giltiga tillstånd från Migrationsverket.

Utlänningslagen (2005:716) samt Utlänningsförordningen (2006:97). Sådana undantag är inte möjliga att fånga fullt ut med hjälp av registerdata, utan i stället krävs en individuell granskning. Migrationsverket har därför bistått med en kompletterande aktgranskning av de ärenden som Arbetsförmedlingen, med hjälp av registeranalysen, bedömt som felaktiga.

I registeranalysen identifierades inledningsvis 169 ärenden med 660 utbetalningar som, utifrån tillgängliga registeruppgifter, framstod som felaktiga. Dessa skickades till Migrationsverket som genomförde en aktgranskning för att verifiera träffsäkerheten. Efter denna granskning återstod 49 ärenden med 160 utbetalningar med felaktigheter (107 utbetalningar för nystartsjobb och 53 utbetalningar för lönebidrag). För dessa utbetalningar vet Arbetsförmedlingen alltså med säkerhet att den arbetssökande inte har haft de tillstånd som krävs för att arbetsgivaren ska kunna beviljas arbetsgivarstöd. Utan denna kompletterande aktgranskning hade Arbetsförmedlingen dock haft en låg träffsäkerhet (cirka 27 procent vad gäller utbetalt belopp (1 992 650kr/7 413 943kr) och ca 24% vad gäller antal utbetalningar), vilket tydliggör de svårigheter som kan finnas när det gäller att identifiera felaktigheter med hjälp av registeruppgifter. Detta visar också på värdet av att komplettera registerkörningar med fördjupade granskningar i syfte att åstadkomma en förbättrad träffsäkerhet.

Kontrollen har genomförts per månad med stöd. De månader där arbetstagaren saknat rätt att arbeta under minst 15 dagar den aktuella månaden har felmarkerats. I dessa fall betraktas hela det utbetalda beloppet under denna månad som felaktigt.

4.4 Försäkringskassan

4.4.1 Sjuk- och aktivitetsersättning

Bakgrund
I ett beslut om arbetsgivarstöd från Arbetsförmedlingen ska tjänstgöringsgraden återspegla den arbetssökandes aktivitetsgrad. En tjänstgöringsgrad på 100 procent innebär alltså att den anställde ska arbeta heltid, dvs cirka 40 timmar per vecka. Denna information har samkörts med ett datauttag från Försäkringskassan, som visar den arbetssökandes eventuella omfattning av sjukersättning samt aktivitetsersättning.[56] Omfattningen kan vara 25 procent, 50 procent, 75 procent eller 100 procent och ska motsvara individens nedsättning av arbetsförmåga.

Att arbetstagare har någon omfattning av sjuk-/aktivitetsersättning parallellt med att deras arbetsgivare får ersättning från Arbetsförmedlingen är relativt vanligt förekommande. Detta gäller framför allt för lönebidrag, i och med att målgruppen för denna stödform är arbetssökande med nedsatt arbetsförmåga. Om kombinationen av tjänstgöringsgraden och omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättningen är alltför hög kan detta dock vara en indikation på en felaktighet.

[56] Sjuk- och aktivitetsersättning är två olika ersättningsformer avsedda för personer som har en varaktigt nedsatt arbetsförmåga. I analysen behandlas dock dessa två ersättningar som ett utfall.

I denna studie görs ett försök att identifiera utbetalningar där tjänstgöringsgraden från Arbetsförmedlingen framstår som orimligt hög i relation till individens omfattning av sjuk-/aktivitetsersättning. Detta kan vara en indikation på en felaktighet eftersom arbetstagaren då arbetar i en utsträckning som inte bör vara möjlig utifrån omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättningen (som Försäkringskassan fattat beslut om till följd av en varaktig nedsättning av arbetsförmågan).

I sådana ärenden har det inte varit möjligt att avgöra hos vilken myndighet den felaktiga utbetalningen har skett och varför felet har uppstått. I denna studie har dock utbetalningarna från Arbetsförmedlingen betraktats som delvis felaktiga i de fall där fenomenet påträffats.

Avgränsningar
Det är möjligt att arbeta parallellt med sjuk-/aktivitetsersättning om personen först ansöker om vilande ersättning eller steglös avräkning (för personer som beviljats sjukersättning innan 1 juli 2008). I analysen exkluderas därför samtliga utbetalningar där den arbetssökande beviljats detta under perioden som är aktuell för denna studie.

Därutöver avgränsas antalet utbetalningar som analyserats, utifrån ytterligare ett par parametrar. Vid genomförandet av denna studie har det framkommit att informationen gällande överenskommen lön inte alltid är tillförlitlig då anställningens tjänstgöringsgrad understiger 100 procent. Därav analyseras enbart utbetalningar kopplade till ärenden med en beslutad tjänstgöringsgrad på 100 procent.

Den beslutade tjänstgöringsgraden är dock inget exakt mått på den faktiska omfattningen av det utförda arbetet. I vissa ärenden är tjänstgöringsgraden angiven till 100 procent trots att löneutbetalningarna återkommande är betydligt mindre än den lön som finns angiven i beslutet. Detta kan bero på att arbetstagaren inte arbetar motsvarande den angivna tjänstgöringsgraden[57], men också på att tjänstgöringsgraden är felaktigt angiven. Därför har rapporten i stället utgått från ett beräknat mått av den arbetade tiden per ärende och månad genom att jämföra den utbetalade lönen (som rapporterats in till Skatteverket) med den månadslön som finns angiven i beslutet. Detta mått ger sannolikt en mer rättvisande bild av det faktiskt utförda arbetet under en månad.[58] Antagandet är då att arbetstagaren har arbetat heltid under en given månad om tjänstgöringsgraden i beslutet är angiven till 100 procent samtidigt som den utbetalade lönen är i nivå med den överenskomna månadslönen.

Vidare inkluderas enbart ärenden där det finns minst tre månader med utbetalning från Arbetsförmedlingen under den studerade perioden. Detta eftersom det bedöms som för osäkert att beräkna omfattningen av det utförda arbetet baserat på en eller två månader, mot bakgrund av viss brist på harmonisering mellan de datakällor som används. På grund av svårigheterna att ringa in fel med god precision felmarkeras

[57] Detta kan ha naturliga förklaringar såsom sjukskrivning, föräldraledighet m.m. Men det kan också vara en indikation på att ändrade förhållanden inte anmälts, vilket inte är i enlighet med regelverket. Denna studie fokuserar dock inte på sådana ärenden.
[58] Skattningen av arbetad tid per månad kan alltså variera inom ett och samma ärende, beroende på arbetsgivarens redovisade lönekostnader under en viss månad. Den i beslutet fastslagna tjänstgöringsgraden varierar dock inte inom ett ärende.

enbart utbetalningar där det finns en varaktighet i felet och inte där det enbart uppträder under någon enstaka månad.

Tillvägagångssätt
För att identifiera misstänkta felaktigheter krävs därmed två uppgifter. Dels uppgiften angående hur mycket personen faktiskt arbetar under en månad, dels omfattningen av personens sjuk-/aktivitetsersättning under samma månad.

För den förstnämnda uppgiften används ett beräknat mått utifrån uppgifter i Arbetsförmedlingens register. Uppgiften avseende omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättning per månad har erhållits från Försäkringskassan.[59]

Summan av den beräknade tjänstgöringsgraden från Arbetsförmedlingen (definierad ovan) och omfattningen från Försäkringskassan är den variabel som används för att identifiera misstänkta fel. Härefter benämns denna variabel som sammanlagd tjänstgöringsgrad.

Kontrollen görs per utbetalning och månad. Månader där summan av den beräknade tjänstgöringsgraden och omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättningen överstiger 120 procent felmarkeras. På grund av de många osäkerhetsfaktorer som finns, sätts gränsen över 100 procent. Gränsen är också satt med hänsyn till att det finns vissa möjligheter att kombinera sjuk-/aktivitetsersättning med en låg omfattning av arbete (utan att ansöka om vilande ersättning/steglös avräkning).

Beräkningen av det felaktiga beloppet under den aktuella månaden utgår från Arbetsförmedlingens utbetalning, multiplicerat med den del av den sammanlagda tjänstgöringsgraden som överstiger 120 procent. Det kan exempelvis vara så att Arbetsförmedlingen har betalat ut 10 000 kronor under en månad då den sammanlagda tjänstgöringsgraden beräknas till 125 procent. Under denna månad kommer då fem procent av 10 000 kronor att betraktas som felaktigt utbetalt.

I ett sista steg görs ett försök att undvika att de fel som flaggas är enskilda företeelser. Det kan finnas naturliga skäl till att den sammanlagda tjänstgöringsgraden framstår som för hög under enstaka månader, bland annat på grund av bristande detaljnivå i och harmonisering mellan de datakällor som används. Analysen avgränsas därför till utbetalningar kopplade till ärenden där det misstänkta felet förekommer med en viss varaktighet. Därmed kategoriseras enbart utbetalningar som felaktiga om ett ärende innehåller minst tre månader där den sammanlagda tjänstgöringsgraden överstiger 120 procent.

Tillvägagångssätt
Utbetalningar där arbetsgivaren under samtliga månader har redovisat lönekostnader för den anställde som är lika med eller större än den månadslön som angivits i beslutet letas fram. Löneutbetalningarna indikerar att arbetstagaren inte har varit frånvarande under den aktuella månaden. Om arbetstagaren parallellt med detta har fått utbetalningar avseende tillfällig föräldrapenning eller sjukpenning flaggas dessa

[59] I ett fåtal ärenden förekommer olika uppgifter rörande omfattningen under samma månad. Detta kan bero på en snabb förändring av arbetsförmågan. I dessa fall har den lägsta angivna omfattningen använts.

månader som misstänkt felaktiga. Detta eftersom frånvaron (som framgår av Försäkringskassans data) då inte återspeglas i de lönekostnader som arbetsgivaren har redovisat.

Sådan diskrepans kan tänkas bero på slarv, medvetet felaktiga uppgifter från arbetsgivaren, brist på harmonisering av data samt felaktigheter i datakällorna (eller en kombination av dessa faktorer). När det gäller tillfällig föräldrapenning skulle det också kunna handla om att arbetstagaren (utan arbetsgivarens kännedom) ansöker om tillfällig föräldrapenning trots närvaro på jobbet.

De utbetalningar som identifierats med hjälp av tillvägagångssättet ovan ska ses som utbetalningar med potentiellt felaktiga månader.

När det felaktiga beloppet under en aktuell månad beräknas, har Arbetsförmedlingen utgått från det belopp som Försäkringskassan betalat ut. Detta innebär sannolikt en viss underskattning av felet eftersom Försäkringskassans utbetalning baseras på arbetstagarens sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Det har inte funnits utrymme att bedöma hur detta har påverkat resultaten, men inför kommande omfattningsstudier bör alternativa tillvägagångssätt utredas och övervägas.

4.4.2 Sjukpenning och tillfällig föräldrapenning[60]

Bakgrund
Om en arbetstagare blir sjuk är det arbetsgivarens ansvar att betala ut sjuklön under de två första veckorna. Ersättning för sådana kostnader ingår i Arbetsförmedlingens stöd till arbetsgivaren. Efter två veckors sjukdom kan arbetstagaren i stället ansöka om sjukpenning från Försäkringskassan. Sjukpenning kan beviljas på 25 procent, 50 procent, 75 procent eller 100 procent. I samband med detta upphör alltså arbetsgivarens kostnader för sjuklön.

Om arbetstagaren behöver avstå från arbete för att ta hand om ett sjukt barn (vab) ansöker denne om tillfällig föräldrapenning hos Försäkringskassan. Ansökan görs per dag och kan omfatta 12,5 procent, 25 procent, 50 procent, 75 procent eller 100 procent. Vid frånvaro på grund av vab har arbetsgivaren alltså inte fulla lönekostnader.

Att det förekommer parallella ersättningar från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, som i grunden avser samma person, är i sig ingen indikation på en felaktighet. Det som är av intresse i denna studie är ärenden där arbetstagaren är frånvarande från jobbet på grund av vab eller mer långvarig sjukdom (och därmed har beviljats sjukpenning) utan att det återspeglas i minskade lönekostnader för arbetsgivaren. Vid sådan frånvaro förväntas arbetsgivarens lönekostnader (som ligger till grund för ersättningen som Arbetsförmedlingen betalar ut till arbetsgivaren) för den anställde minska under perioden. Om arbetsgivaren däremot redovisar samma lönekostnader under flera månader i följd, trots att arbetstagaren (enligt

[60] Samma logik har använts vid hanteringen av indikatorerna sjukpenning och tillfällig föräldrapenning och de behandlas därmed gemensamt under detta avsnitt. Notera dock att dessa är två olika ersättningar som bidrar unikt till resultatet.

Försäkringskassans data) varit frånvarande från jobbet under perioden, kan det innebära att ersättningen från Arbetsförmedlingen blir för hög.

I teorin uppstår alltså en felaktighet när en arbetsgivare, under en given månad, får ersättning för fulla lönekostnader, samtidigt som arbetstagaren får utbetalningar från Försäkringskassan för sjukpenning eller tillfällig föräldrapenning.

Avgränsningar
I ett första steg avgränsas vilka utbetalningar som analyseras. Ett första kriterium är att anställningens tjänstgöringsgrad ska vara 100 procent. Detta eftersom uppgiften om den överenskomna månadslönen inte är helt tillförlitlig då tjänstgöringsgraden understiger 100 procent.[61] Utifrån Försäkringskassans data har det inte heller varit möjligt att avgöra vilken arbetsplats som arbetstagarens frånvaro gäller. Det finns därmed en (i alla fall teoretisk) möjlighet att arbetstagaren kombinerar olika deltidsanställningar och då går det inte att avgöra hur stor del av frånvaron som rör den anställning som Arbetsförmedlingens arbetsgivarstöd avser. Denna problematik förekommer sannolikt inte när enbart heltidsanställningar analyseras.

Ett andra kriterium är att enbart ärenden som har minst två upparbetade månader med utbetalning från Arbetsförmedlingen analyseras. Detta på grund av ovan nämnda brister i harmonisering av datakällor. Ett ytterligare krav som sätts upp är att dessa månader är kronologiskt sammanhängande.[62]

4.5 CSN

Arbetsförmedlingen har använt data från CSN för att identifiera utbetalningar kopplade till ärenden där den arbetssökande var studerande med studiemedel i för hög utsträckning och därmed hade sysselsättning i för hög omfattning för att kvalificera för stöd.

För att Arbetsförmedlingen ska kunna bevilja nystartsjobb eller etableringsjobb krävs att den arbetssökande tillhör målgruppen för stödet vid beslutstillfället. Ett av kvalificeringsvillkoren för nystartsjobb och etableringsjobb är ”arbetslöshet” (mer korrekt att den arbetssökande inte får ha haft sysselsättning i för hög utsträckning). Enligt Arbetsförmedlingens definition är man inte att betrakta som arbetslös om man studerar på heltid. Enligt regelverket får en arbetssökande som beviljas nystartsjobb eller etableringsjobb ha maximalt sammanlagt 3 månader under ramtiden (som är olika lång beroende på ålder och stödform, se 4.2.3) då personen inte räknas som arbetslös.

Data från CSN har inhämtats för att kontrollera att den arbetssökande inte bedrev heltidsstudier (med studiemedel) i för hög utsträckning. Här ingår också studier med

[61] Vid deltidsarbete ska det i beslutet framgå vilken lön den arbetssökande har, omräknat till heltid. Det har dock varit uppenbart att dessa uppgifter inte alltid är tillförlitliga och studien har därför avgränsats till heltidsanställningar. Arbetsförmedlingen har försökt att beräkna lönen i ärenden med en tjänstgöringsgrad under 100 procent, men detta bedömdes inte som tillräckligt tillförlitligt.
[62] Exempelvis {augusti, september, oktober}, men inte {augusti, oktober, november}. På grund av de många osäkerhetskällor som omgärdar kontrollen, avgränsas analysen till att kontrollera ärenden där det finns minst två sammanhängande utbetalningar. Annars adderas ytterligare en osäkerhetsfaktor eftersom det inte är känt vad uppehållet i utbetalningarna beror på.

omställningsstudiestöd. Omställningsstudiestödet infördes i oktober 2022, och om en individ bedriver studier med detta stöd kan individen inte sägas vara ”arbetslös”.

Ärenden där den arbetssökande haft kvalificeringsvillkoret ”arbetslös” och varit inskriven som öppet arbetslös inom 90 dagar innan beslutstillfället inkluderas i analysen. Beslut som gäller förlängning av en pågående stödperiod exkluderas, liksom fall där individen inte uppfyller ålderskriterierna för att få studiestöd.[63]

Samtliga utbetalningar gjorda i ett ärende felmarkeras för personer som under ramtiden har haft studiemedel, studiehjälpmedel eller omställningsstöd för studier med en omfattning på 100 % i minst fem månader. I likhet med den avvägning som gjordes för indikatorn baserad på löneinkomster (se 4.2.3), har gränsen 5 månader satts för att ta höjd för att tillvägagångssättet för att definiera fel inte är perfekt. Kontrollen resulterade i att 228 utbetalningar gällande nystartsjobb felmarkerades. För etableringsjobben flaggades inga fel i indikatorn.

Vid förra omfattningsstudien var det inte möjligt att koppla ihop CSN:s uppgifter med de övriga datakällor som använts i studien. I den aktuella omfattningsstudien har det dock varit möjligt, och kvaliteten på analysen med avseende på misstänkta fel som kan uppstå på grund av att en arbetssökande har varit studerande med studiestöd bedöms i det avseendet ha förbättrats.

[63] Enligt CSN:s gällande regelverk är det möjligt att beviljas studiebidrag till och med det år man fyller 60 år. Rätten till studielån begränsas från och med det år man fyller 51 år. Ärenden där den arbetssökande, vid tidpunkten för beslut om stöd, inte uppfyllde ålderskriterierna för studiemedel har exkluderats.

Bilaga 5. Formelsamling

Formel 1 Neymanallokering

$$n_h = \frac{n * (N_h * \sigma_h)}{\Sigma_{i=1}^{H}(N_i * \sigma_i)}$$

Där n_h är urvalsstorlek i stratum h, n är den totala urvalsstorleken, N_h är antalet ärenden i urvalsramen i stratum h och σ_h standardavvikelsen i stratum h. $\Sigma_{i=1}^{H}(N_i * \sigma_i)$ är summan av produkten mellan antalet ärenden N_i och standardavvikelsen σ_i i urvalsramen för stratum $i = 1, \ldots H$ för totalt H stratum.

Formel 2 Konfidensintervall för den skattade skillnaden mellan två proportioner

$$(p_1 - p_2) \pm z_{\frac{\alpha}{2}} \sqrt{\frac{p_1(1-p_1)}{n_1}\left(1 - \frac{n_1}{N_1}\right) + \frac{p_2(1-p_2)}{n_2}\left(1 - \frac{n_2}{N_2}\right)}$$

Där p_1 och p_2 är proportioner i population 1 och 2, n_1 och n_2 är urvalsstorlek och N_1 och N_2 är det totala antalet i dessa två populationer. Beräkningen ger konfidensintervallet för den skattade skillnaden mellan proportionerna.
Om konfidensintervallet överlappar 0 betraktas skillnaden som ej signifikant skild från noll.

Formel 3 Beräkning av punktskattning, utifrån stratifierat urval.

$$\sum_{n=1}^{H}\left(W_i p_i\right)$$

Där H är antal stratum, $W_i = N_i/N$, det vill säga andel observationer i rampopulationen som tillhör stratum i, p_i är andel felaktiga utbetalningar inom stratum i.

Formel 4 Beräkning av konfidensintervall för punktskattning utifrån stratifierat urval.

$$p \pm 1.96\sqrt{V(p)}$$

Där p är den proportion i populationen studien vill beräkna ett intervall för. $V(p)$är variansen för p och beräknas enligt följande:

$$V(p) = \sum_{n=1}^{H}\left(\frac{N_i}{N}\right)^2 * \left(1 - \frac{n_i}{N_i}\right) * \frac{p * (1-p)}{n_i - 1}$$

Där H är antalet stratum, n_i är urvalsstorlek och N_i är populationsstorlek i stratum i. N är den totala populationsstorleken.

I tabell 8 redovisas de antaganden som gjorts för att räkna fram urvalsstorlek per stratum. Antal utbetalningar (N) avser antalet utbetalningar av lönebidrag respektive nystartsjobb som har skett under perioden juli 2024 till juni 2025.

Den förväntade andelen fel i populationen baseras på skattningar av andelen felaktiga ärenden från kontrollutredningarna i den förra omfattningsstudien. Dessa skattningar är i sig behäftade med osäkerhet men utgör det mest kvalificerade antagandet som kan göras. Vid förra omfattningsstudien delades populationen in i två stratum medan indelningen nu görs i fyra stratum. Det innebär att det inte finns någon skattning av det förväntade felet i exakt de stratum som används nu. Det första stratumet är samma som vid förra studien och det är då möjligt att använda det skattade felet från förra omgången. När det gäller stratum (2) och (3) används punktskattningen för hela urvalet, och för stratum (4) används punktskattningen för stratum två vid förra studien, det vill säga alla arbetsgivare förutom arbetsgivare med 1–10 anställda. Det innebär att det förväntade felet antas vara störst bland de minsta företagen och minst bland arbetsgivare inom offentlig sektor.

För att beakta osäkerheterna i skattningarna av andelen fel från den tidigare omfattningsstudien är utgångspunkten från den övre gränsen av 95-procentigt konfidensintervall för de skattade felfrekvenserna inom de olika stratum vid Neymanallokering. Med andra ord beräknas de förväntade standardavvikelserna för respektive stratum enligt följande formel:

$$\hat{\sigma}_h = \sqrt{(p_h + 1{,}96 \times \sigma_h)\,(1 - (p_h + 1{,}96 \times \sigma_h))} \qquad (2)$$

Där p_h är förväntade andel fel i stratum h enligt punktskattning vid den tidigare studien och σ_h är standardavvikelser för andel fel i stratum h.

I tabell B5:1 redovisas de antaganden som gjorts inför urvalet med ett 95-procentigt konfidensintervall för lönebidrag.

Tabell B5:1: Antaganden inför urvalet med ett 95-procentigt konfidensintervall; lönebidrag

Stratum	Antal arbets-sökande	Antal utbetalningar (N)	Förväntad andel (%) fel i population en (p)	Förväntad felmarginal (ε)	Urvals-storlek
Privat sektor, 1–9 anställda	23 123	217 833	10,66	3,38	319
Privat sektor, 10–49 anställda	19 577	187 313	8,52	3,35	267
Privat sektor, 50 eller fler anställda	14 756	145 534	8,52	3,75	213
Offentlig sektor	14 334	147 734	7,29	3,59	201
Totalt	**68 603**	**698 414**	**8,93**	**1,76**	**1 000**

I tabell B5:2 redovisas de antaganden som gjorts inför urvalet med ett 95-procentigt konfidensintervall för nystartsjobb.

Tabell B5:2: Antaganden inför urvalet med ett 95-procentigt konfidensintervall; nystartsjobb

Stratum	Antal arbets-sökande	Antal utbetalningar (N)	Förväntad andel fel i populationen (p)	Felmarginal (ε)	Urvals-storlek (n)
Privat sektor, 1–9 anställda	17 542	108 586	15,75	3,32	460
Privat sektor, 10–49 anställda	8 746	53 097	9,74	4,06	204
Privat sektor, 50 eller fler anställda	8 759	52 982	9,74	4,07	203
Offentlig sektor	5 905	41 452	5,36	3,82	133
Totalt	**39 727**	**256 117**	**9,74**	**1,95**	**1 000**

Tabell B5:3: Indikatorer i registerstudien för 2025 hämtade från externa data

Indikator	Myndighet	Användes 2021	Ersättning som studerats	Tidpunkt	Anmärkning
Arbetssökande har ej rätt att vistas i och arbeta i Sverige	Migrationsverket	Ja	Lönebidrag, Nystartsjobb, Etableringsjobb	Vid beslutstillfället samt under pågående beslut	
Arbetssökanden har utvandrat från Sverige	Skatteverket	Ja	Nystartsjobb, Etableringsjobb	Vid beslutstillfället samt under pågående beslut	
Arbetsgivaren och sökande är make/maka. Som make/maka definieras även sambo som man har gemensamma barn med, eller sambo man varit gift med	Skatteverket	Ja	Lönebidrag, Nystartsjobb, Etableringsjobb	Vid beslutstillfället samt under pågående beslut	Gäller endast för enskild firma och kontrollerades i förra omfattningsstudien enbart för anställningsstöd i enskild firma.
Arbetssökande har haft orimligt hög löneinkomst och kan därför anses haft sysselsättning i för hög utsträckning	Skatteverket	Ja	Nystartsjobb, etableringsjobb	Vid beslutstillfället	I studien använts Skatteverkets uppgifter om kontant bruttolön mm (post 011 i arbetsgivar-deklarationen) per månad och individ, under en ramperiod på 15 (9) månader. Studien har gjorts på en avgränsad population[64]
Arbetsgivaren redovisar inte avdrag på lön trots att arbetssökande fått tillfällig föräldrapenning/sjukpenning	Försäkringskassan	Ja	Lönebidrag, Nystartsjobb, Etableringsjobb	Under pågående beslut	

[64] Endast utbetalningar i ärenden där det angivna kvalificeringskravet var ”arbetslös” har granskats. På grund av kvalitetsbrister avseende denna uppgift exkluderades exempelvis ärenden där den arbetssökande var inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin eller etableringsprogrammet 90 dagar innan beslutsdatumet. Förlängningsärenden har också exkluderats. Arbetssökande ska också ha haft sökandekategori ’öppet arbetslös’ inom 90 dagar före beslutsdatumet. Se bilaga 4 för mer information kring indikatorn.

Arbetssökanden har fått parallella ersättningar från F-kassan (sjukersättning, aktivitetsersättning) i ”orimligt stor omfattning”	Försäkringskassan	Ja	Lönebidrag, Nystartsjobb, Etableringsjobb	Vid beslutstillfället samt under pågående beslut Gräns: summan av tjänstgöringsgraden och omfattningen av sjuk-/aktivitetsersättning, under minst 3 månader, har överstigit 120 procent[65]	Granskar dels utbetalda löner och sjukersättning/aktivitetsersättning, dels omfattning av sjukersättning/aktivitetsersättning + tjänstgöringsgraden
Arbetssökande var studerande med studiemedel i för hög utsträckning och hade därmed sysselsättning i för hög omfattning	CSN	Ja	Nystartsjobb, Etableringsjobb	Vid beslutstillfället	Samma målpopulation som för indikatorn ej arbetslös/för hög löneinkomst under ramtiden. Ärenden där den arbetssökande haft studiemedel, studiehjälpmedel eller omställningsstöd för studier med en omfattning på 100 procent i minst 5 månader under ramtiden felmarkeras, då individen anses sysselsatt i för hög utsträckning för att kvalificera för stödet.

[65] I denna kontroll används ett skattat mått av tjänstgöringsgraden som beräknas genom att relatera den utbetalda lönen per månad till den överenskomna lönen.